

Plan för Tierps kommuns ekonomi och verksamhet

2020-2022

Innehållsförteckning

Kapitel 1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Kapitel 2 Vision för Tierps kommun	4
Kapitel 3 Strategiska utvecklingsområden.....	6
Kapitel 4 Planeringsförutsättningar	7
Kapitel 5 Ekonomiska förutsättningar	10
Kapitel 6 Verksamhetsavsnitt	13
Avsnitt 6.1 Kommun och inflytande	13
Avsnitt 6.2 Barnomsorg och utbildning	18
Avsnitt 6.3 Bo, trafik och miljö.....	23
Avsnitt 6.4 Kultur, fritid och friluftsliv.....	27
Avsnitt 6.5 Näringsliv och arbete.....	31
Avsnitt 6.6 Omsorg och stöd.....	35
Avsnitt 6.7 Kommunen som arbetsgivare	39
Kapitel 7 Ekonomi	43
Avsnitt 7.1 Ekonomin i sammandrag	43
Avsnitt 7.2 Driftbudget	44
Avsnitt 7.3 Investeringsbudget.....	49
Avsnitt 7.4 Resultatbudget	50
Avsnitt 7.5 Finansieringsbudget.....	51
Avsnitt 7.5 Balansbudget	52
Avsnitt 7.6 Nyckeltal.....	52
Kapitel 8 Ägardirektiv	53
Kapitel 9 Uppföljning	54
Bilaga 1 - Styrdokument	61
Bilaga 2 - Organisation	67
Bilaga 3 – IT-nämndens budget och verksamhetsplan	70
Bilaga 4 – Lönenämndens budget och verksamhetsplan	89
Bilaga 5 – Ägardirektiv för Tierps Energi och Miljö AB, TEMAB FjärrvärmeAB, Tierps kommunfastigheter AB, AB Tierpsbyggen	93
Del 1 Allmänna direktiv	93
Del 2 Bolagsspecifika direktiv	96
Tierps Energi & Miljö AB (org.nr. 559031-4315),.....	96
TEMAB FjärrvärmeAB (org.nr. 556249-4723).....	98
Tierps kommunfastigheter AB (org.nr. 556901-2171)	99
AB Tierpsbyggen (org.nr. 556088-2325).....	101
Bilaga 6 - Investeringsbudget detaljerad.....	104
Bilaga 7 - Nettoexploatering.....	106

Kapitel 1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Plan för Tierps kommuns ekonomi och verksamhet 2020-2022 tar avstamp i ett läge där mycket står och väger. Omvärlden står inför ett systemskifte präglad av fem trender i form av värderingsförändringar, demografisk förändring, teknisk utveckling, globalisering samt klimatförändringar. Snart ställs vi inför faktum, därför måste vi redan idag axla ansvaret inför framtiden och agera inom det snäva tidsfönster som nu är öppet. Ett aktivt och sammanhållet förändringsarbete möjliggör också att kommunen i sin helhet lyckas fånga de unika möjligheter som finns i vår närhet.

På uppdrag av kommunstyrelsen genomförde SKL (Sveriges kommuner och landsting) en genomlysning av Tierps kommun. Analysen pekar på ett underskott om 100 miljoner kronor redan år 2025 om inga förändringar görs. SKL:s råd på vägen lyder: helhetssyn, samskapande, nya lösningar, långsiktig strategisk effektivisering samt använd Agenda 2030 som en viktig del i att överblicka kvalitetsutvecklingen. Vi i Kvintetten instämmer helt i slutsatserna.

Agenda 2030-arbetet är lokalt, det vill säga de globala omvärldsförändringarna får lokal påverkan som vi måste förhålla oss till och tvärt om. SKL har tagit fram tillhörande indikatorer ur den statistik som nationellt inrapporteras som kan användas som mått för att mäta verksamheternas väg mot måluppfyllelse till år 2030. Givetvis finns fler mått som behöver utarbetas för att bedöma progressionen mot måluppfyllelse och det blir en viktig kommande uppgift att arbeta med i kvalitetsutvecklingsarbetet, ett exempel som redan pågår är projektet Samverkan för bästa skola. De fyra viktiga områden (skola, ekonomi, demokrati och hållbar utveckling) som Kvintetten ser som avgörande för en positiv utveckling av Tierps kommun täcks väl in av Agenda 2030 vilket ger goda möjligheter att jobba med dessa frågor ur ett helhetsperspektiv på organisationsnivå.

Kvintetten vill vända trenden som cementerats fast i offentlig sektor med procentuella sparprogram rakt över alla verksamheter i syfte att trycka ned kostnader som lösning på att pengarna inte räcker till de offentliga grunduppdragen. Det enda som återkommande procentuella sparprogram genererar är utslitna medarbetare, det har ingen råd med i ett läge där kompetensförsörjning är en av de största utmaningarna kommunen kommer möta de närmaste åren. Vi ser istället att lösningen är ett systematiskt och strategiskt effektiviseringsarbete där fokus istället ligger på att med stöd av fakta och lägesanalys göra nytt och annorlunda istället för att tvinga medarbetarna springa snabbare. Med ett systematiskt arbete blir det inga gigantiska omställningskliv utan ett målinriktat arbete som ständigt pågår vilket gör att hela organisationen kan följa med i en takt som inte upplevs pressa verksamheterna över möjligheternas gräns.

Nu finns de möjligheter som behövs för att få hållbar ekonomisk balans i kommunens ekonomi kombinerad med ökad måluppfyllelse. För att ta till vara tillfället att ställa om för att klara framtidens ekonomiska utmaningar väljer vi i nuläget att bibehålla skattesatsen oförändrad. Agenda 2030 är det sammanhållande målråmverket för att lyckas med utmaningen att kombinera hållbarhetsarbetet och samtidigt utveckla kvaliteten i verksamheterna för att ta steg mot att uppfylla visionen för Tierps kommun. Ett framtidsavgörande omställningsarbete som vi nu föreslår de första stegen i.

Å Kvintettens (C, M, KD, MP, L) vägnar, *Sara Sjödahl*, kommunstyrelsens ordförande.

Kapitel 2 Vision för Tierps kommun

Antagen av kommunfullmäktige 15 september 2015

Tierps kommun är en grön och harmonisk oas för hela livet. Här förenas landsbygdens lugn med närheten till storstadens puls. Vi använder kraften ur vår historia och med engagemang och företagsamhet går vi gemensamt tryggt in i framtiden.

Visionens konkretiserande i tre arenor

Livsarenan

I Tierps kommun har vi stora ambitioner för vårt samhälle. Tierp ska vara en kommun att räkna med. En kommun att upptäcka. Att växa upp i. Att bo i. Och leva ett rikt liv i.

Föräldrar och barn ska känna sig trygga och veta att barnen får bästa möjliga start i livet i Tierps kommun. Förskola och skola ska vara jämlik och hålla högsta kvalitet. Varje elev ska ges förutsättningar till en fast förankring i vuxenlivet. Ungdomar har minst gymnasieutbildning, eftersom det ger tillträde till arbetsmarknad och vidare studier. Nyanlända måste få chanser att komma in i samhället. Ökad delaktighet och inkludering är kommunens sammanhållande kitt. Alla ska ha en plats i samhället och känna sig behövda.

På ålderns höst ska invånarna erbjudas ett rikt liv och god omsorg som möter upp de egna önskemålen.

I Tierps kommun finns en stark lokal identitet. Människor som lever och verkar här ska känna stolthet, bry sig om varandra, vara trygga och delaktiga i samhällets utveckling. Tierps kommun är ett småskaligt samhälle som erbjuder invånarna både storstadens tempo och småstadens lugn och sammanhållning, med prisvärt boende i en grön miljö.

Hela kommunen måste utvecklas i takt med omvärlden, men också tillvarata det som är kulturellt och historiskt förankrat. I den lokala identiteten ingår starka sociala nätverk, det geografiska läget, goda kommunikationer, ett brett och omfattande föreningsliv, starka natur- och kulturvärden och närhet till allt.

Utbyggda kollektiva transporter, gång- och cykelvägar, goda bytespunkter mellan trafikslag och utbyggd digital infrastruktur gör att hela kommunen kan leva. Det ska vara möjligt att driva och utveckla företag, studera på distans, växa upp och bo i alla delar av Tierps kommun.

Affärsarenan

Tierps kommun ligger i en av Europas mest attraktiva storstads- och kunskapsregioner. Tillväxten i Gävle och Uppsala skapar möjligheter för Tierps kommun att växa och blomstra. Närheten till dessa städer och Stockholm ger kommuninvånarna tillgång till över en miljon arbetstillfällen. Med 60 minuter till Arlanda är steget ut i världen kort. Tillgängligheten och kommunikationerna, både fysiska och digitala, måste därför vara utmärkta.

Tierps kommun har vuxit fram ur en stark bruks- och industritradition, med flera världsledande företag som fortfarande dominerar näringslivet. Tierp ska vara en exceptionellt god värdkommun för sina företag. De flesta nya jobb uppstår i nystartade små och medelstora företag. Därför ska Tierps kommun stödja framväxten av nya företag och bidra till en stark entreprenörsanda. Vägen till hjälp ska vara kort och snabb.

Grunden för detta läggs genom ett mycket gott företagsklimat med hög kundservice, enkelhet, effektiv hantering och gott personligt bemötande. Tierps kommuns anställda ska ha som utgångspunkt att ge bästa möjliga service till sina kunder, oavsett om det gäller skola, företagsservice, omsorg eller myndighetsutövning.

Satsningarna på entreprenörskap och kreativitet börjar redan i skolan. Samarbetet mellan arbetsliv och utbildning behövs för att dels förbereda ungdomar inför arbetslivet, dels säkra kompetensförsörjningen. Det gäller både inom näringslivet och inom offentligt finansierade tjänster.

Ett besök i Tierps kommun ska ge minnesvärda upplevelser för livet. Kommunens invånare står för ett gott värdskap. En besöksnäring baserad på äventyr kan växa fram med motorsport som dragplåster, toppat med fallskärmshoppning, dykning, cykelleder och ekoturism. Allt inramat i attraktiva natur- och kulturmiljöer och en historisk fond skapad av vikingar med förfäder och invandrade valloner.

Utvecklingsarenan

Tierps kommun ska vara en föregångare i omställningen till ett hållbart samhälle. Varje beslut ska vägas mot dess påverkan på den ekonomiska, ekologiska och sociala utvecklingen. Alla kommuninvånare ska ha möjlighet till ett gott liv, samtidigt som kommunen ser till att även kommande generationer ges den möjligheten.

Tierps kommun siktar på att öka sin befolkning. Det krävs för att trygga den kommunala ekonomin och klara växande behov av omsorg och service. En befolkningsökning på en procent per år, motsvarande 200 invånare, eftersträvas. Med den tillväxttakten passerar kommunen 23 000 invånare år 2030. Detta skapar underlag för fler företag, fler arbetstillfällen och bättre offentlig och kommersiell service.

Fler invånare fordrar fler bostäder, som tillgodoser invånarnas behov i olika livsskedan. Den fysiska översiktsplaneringen har stor betydelse för kommunens utveckling som boende- och etableringsort.

Bebyggelse i stationsnära lägen kring Tobo, Örbyhus, Tierp och Mehedeby, ger god tillgänglighet till en stor arbetsmarknad och kan locka till sig välutbildade invånare. Alternativa boendeformer kan prövas för att nå nya invånare med utgångspunkt från deras fritidsintressen och livspreferenser. En långsiktig markanvändning förutsätter att tillgång till rent vatten och möjlighet till grön produktion säkras, liksom hållbara transportlösningar.

Längs kusten och på landsbygden, samt i flera av kommunens mindre orter, finns attraktiva boendemiljöer och närhet till natur och rekreation på armlängds avstånd från storstadens utbud och puls.

Med snabba kommunikationer som kortar restider till Uppsala och Gävle har Tierps kommun goda förutsättningar att attrahera företagsetableringar som söker platser med god balans mellan kostnader och nytta i val av lokalisering. I Tierps kommun finns mark, lokaler och närhet till beslutsfattare. Kommunikationer till närliggande städer direkt från kransorterna underlättar arbetskraftsförsörjningen i hela kommunen.

Kapitel 3 Strategiska utvecklingsområden

För att visionen ska få verkningkraft fastställer kommunfullmäktige för varje ny mandatperiod de områden som visionsarbetet ska inriktas på. Följande områden gäller för åren 2020-2023:

Livsarenan

- Det ska vara lätt för invånarna i Tierps kommun att engagera sig och delta i den lokala samhällsutvecklingen. Alla behöver hjälpas åt.
- Vid planering och byggande ska ett grönt, rent och tilltalande utseende eftersträvas. Kommunens olika delar ska ha tillgång till natur, grönska, rent vatten och präglas av god tillgänglighet.
- Prioritera hög kvalitet inom skolan utifrån elevernas och den framtida arbetsmarknadens behov.
- Ett gott utbud av offentlig och kommersiell service med hög kvalitet och tillgänglighet får hela kommunen att leva.
- Kommunen ska arbeta för att mer vård, inklusive specialistvård, ska erbjudas nära.
- Arbeta förebyggande för att minska utanförskap.

Affärsarenan

- Stärka attityder till entreprenörskap och företagande.
- Involvera hela kommunorganisationen för att skapa ett vinnande företagsklimat som gör det lätt att starta, driva och låta sitt företag växa här.
- Göra kommunen synlig för företag som söker etableringsplats.
- Jobba aktivt i skolan med att utveckla och stimulera generella kompetenser som att ta initiativ, ansvar och omsätta idéer till handling, dvs. entreprenöriellt lärande.
- Utveckla ett kommunalt utbildningsutbud på rätt nivå, utifrån företagets behov.
- Samordna och koordinera insatserna för stärkt besöksnäring
- Säkerställa tillgången till snabbt bredband i hela kommunen.

Utvecklingsarenan

- Stödja en omställning av samhället utifrån Agenda 2030:s mål om att uppnå en ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet och konkretisera hur de ska införlivas i den kommunala verksamheten.
- Underlätta införandet av småskaliga energilösningar.
- Främja tillgängligheten i transportinfrastrukturen med bättre samordning mellan olika trafiksystem.
- Inleda omställningen till fossilfria transporter, med början i den kommunala bilparken och inom kollektivtrafiken.
- Kommunens ska ha hög beredskap för byggande av attraktivt och behovsanpassat boende för invånare i olika faser av livet.
- Aktivt arbeta med omvärldsbevakning och samverkan för att hitta nya lösningar på lokala utmaningar.

Kapitel 4 Planeringsförutsättningar

En kommun med stora möjligheter

Tierps kommun växer. Kommunens folkmängd ökar, samtidigt som det byggs fler bostäder och antalet företagsetableringar blir fler.

I Tierps kommun finns en attraktiv boendemiljö med närhet till hav, storstäder och landsbygd. Kommunen ligger i en av Europas mest attraktiva storstads- och kunskapsregioner. Två universitet och en högskola ligger drygt 30 minuter bort. Med 60 minuter till Arlanda är steget ut i världen kort. Täta kommunikationer, korta restider, låga boendekostnader och framgångsrika företag i en av Sveriges främsta tillväxtregioner gör Tierp till en attraktiv kommun att besöka, bo och etablera sig i.

Tierps kommun ska vara en föregångare i omställningen till ett hållbart samhälle. FN:s globala utvecklingsmål, Agenda 2030, är vägledande för att utveckla kommunen i denna riktning. All utveckling och tillväxt ska ske med hänsyn till ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet.

En kommun som växer

Antalet invånare i Tierps kommun uppgick till 21 127 personer den 31 december 2018, så många invånare har kommunen inte haft sedan år 1972. Det var en ökning med 197 personer jämfört med år 2017. Under 2018 flyttade 1 297 personer till Tierps kommun och 1 087 personer flyttade ut från kommunen. Det ger ett flyttningsnetto på 210 personer. Kommunen hade samma år ett negativt födelsenetto på tretton personer. Tabell 1 visar en sammanställning över befolkningsutvecklingen de senaste fem åren i Tierps kommun.

Folkmängd	2014	2015	2016	2017	2018
Män	10 226	10 388	10 489	10 652	10 743
Kvinnor	10 019	10 159	10 255	10 278	10 384
Totalt	20 245	20 547	20 744	20 930	21 127
Befolkningsförändringar					
Födda	211	275	255	229	230
Avlidna	257	240	255	233	243
Födelsenetto	-46	35	0	-4	-13
Inflyttade	1 182	1 228	1 427	1 364	1 297
Utflyttade	1 037	972	1 230	1 186	1 087
Flyttningsnetto	145	256	197	178	210
Justeringspost*	2	11	0	12	0
Befolkningsökning	101	302	197	186	197

Tabell 1. Befolkningsutveckling mellan 2014 till 2018 i Tierps kommun. Källa SCB

* Folkökningen definieras som skillnaden mellan folkmängden vid årets början och årets slut. Den del av folkökningen som inte kan förklaras av födelseöverskott och invandringsöverskott under året redovisas som en justeringspost, vilken avser födlsor, dödsfall, in- och utflyttningar som rapporterats under året, men som egentligen inträffat före den 1 januari.

Statistiska Centralbyrån har tagit fram en befolkningsprognos för kommunen som sträcker sig från år 2016 till år 2040. Enligt den beräknas kommunens folkmängd fortsätta öka men i en lägre takt, med cirka en procent per år. Diagram 1 visar kommunens befolkningsstruktur jämfört med riket den 31 december 2018.

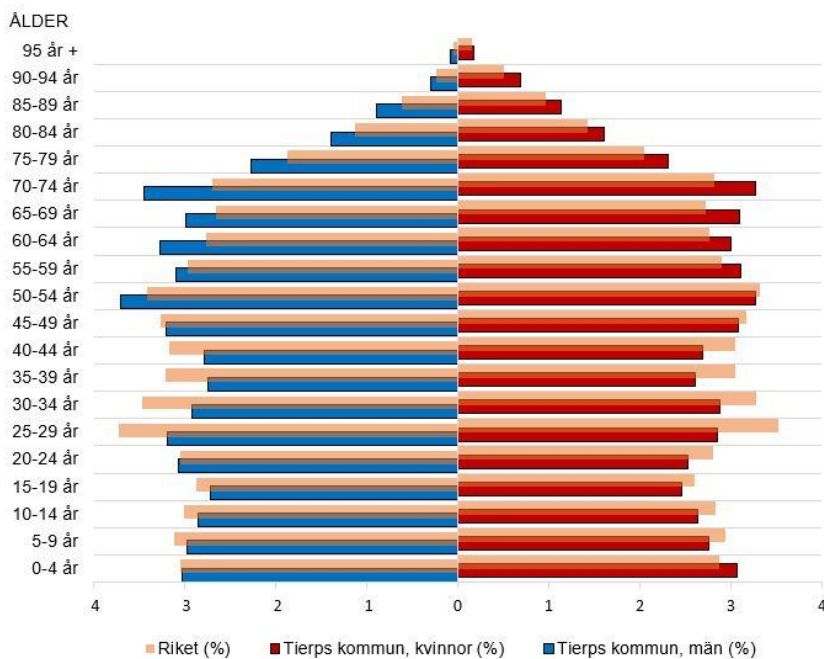

Diagram 1: Befolkningsstruktur i Tierps kommun den 31 december 2018

Sysselsättning och näringsliv

Tierps kommun har vuxit fram ur en stark bruks- och industritradition, med flera världsledande företag som fortfarande dominerar näringslivet. De flesta nya jobb uppstår i nystartade små och medelstora företag.

Arbetslösheten sjönk i hela Uppsala län år 2018. Arbetslösheten i Tierps kommun uppgick till 8,3 procent av arbetskraften i åldrarna 16-64 år, vilket är 0,8 procentenheter lägre än år 2017. I Uppsala län, liksom i riket som helhet, ökade antalet personer som år 2018 berördes av varsel om uppsägning. Flest berörda i riket fanns inom näringsgrenen tillverkning.

Till följd av de senaste årens goda konjunkturutveckling och starka efterfrågan på arbetskraft har bristen av kompetenser på arbetsmarknaden ökat. Arbetsförmedlingen bedömer i sin prognos att bristen på utbildad arbetskraft kommer fortsätta att utgöra ett hinder för jobbtillväxten inom ett stort antal yrken. För helåret 2019 väntas antalet sysselsatta stiga med 65 000 personer och för år 2020 med 46 000 personer. Prognosen visar att under 2019 och 2020 fortsätter arbetskraften att växa med ytterligare 133 000 personer, samtidigt som arbetskraftsdeltagandet stiger till drygt 85 procent.

Enligt Bolagsverket sjönk nyföretagandet i Sverige med sju procent under år 2018 jämfört med 2017. Det gällde dock inte för Tierps kommun, där nyföretagandet istället ökade. Enligt Upplysningscentralen (UC) registrerades 136 nya företag i Tierps kommun under 2018, jämfört med 101 nya företag år 2017. I Uppsala län registrerades totalt 2 345 nya företag under 2018.

Den 31 december 2017 var det 5 614 personer som både bodde och arbetade i kommunen. Det var 4 203 kommuninvånare som pendlade till arbete utanför kommunen. 1 870 personer pendlade in från andra kommuner till Tierps kommun för att arbeta. Tabell 2 visar vilka kommuner det var störst utpendling till och inpendling från år 2017.

Störst utpendling till		Störst inpendling från	
Kommun	Antal	Kommun	Antal
Uppsala	2 248	Gävle	591
Östhammar	495	Uppsala	485
Gävle	484	Älvkarleby	266
Stockholm	201	Östhammar	191
Älvkarleby	148	Heby	76

Tabell 2: In- och utpendling till och från Tierps kommun 31 december 2017

Bostadsmarknad

I Tierps kommun var medelpriset för småhus 1 507 000 kronor år 2017. Medelpriset för småhus steg med 3,2 procent från år 2016 till 2017. På tio år har medelpriset stigit med 67 procent. I Sverige var medelpriset för småhus i Sverige 2 967 000 kronor år 2017 vilket är en ökning med 8 procent jämfört med år 2016.

Totalt finns planberedskap för cirka 1 100 bostäder i Tierps kommun, av dessa finns drygt 650 i Tierps centralort. Fem detaljplaner vann laga kraft under 2018, fyra stycken som möjliggör bostadsbyggande och en som möjliggör företagsetablering och återvinningscentral.

Flyttkedjorna har börjat komma igång i kommunen. Allt fler äldre villaägare väljer att flytta till lägenhet, vilket leder till att fler hus blir tillgängliga på marknaden för exempelvis barnfamiljer.

Kapitel 5 Ekonomiska förutsättningar

Intäkter

Kommunens största och viktigaste intäkt är kommunalskatten som utgör cirka 56 procent av de totala intäkterna, därefter kommer inkomstutjämningsbidrag som motsvarar cirka 17 procent av kommunens intäkter. Intäkten som kommunen erhåller från brukare i form av taxor och avgifter utgör endast cirka 2,5 procent av samtliga intäkter och möjligheten att öka taxor och avgifter är begränsad främst på grund av maxtaxor. De är trots detta viktiga för finansieringen. I övrigt består intäkterna främst av riktade bidrag och därefter hyror och arrenden, försäljningsintäkter, försäljning av tjänster till andra huvudmän och borgensavgifter med mera.

Skatteunderlaget

Enligt Sveriges kommuner och landsting, (SKL) förväntas bruttonationalprodukten (BNP) öka med låga 1,4 procent både år 2019 och år 2020 att jämföra med BNP ökningen för år 2018 på 2,4 procent. Den långa perioden av stigande sysselsättning i Sverige ser därför ut att upphöra. Den bedömda konjunkturavmattningen går långsamt och slår igenom med fördröjning på arbetsmarknaden.

SKL räknar i sin prognos med att arbetsmarknaden förblir rätt stark trots låg tillväxt. De räknar också med att den hittills långsamma uppgången av löneökningstakten fortsätter kommande år.

De senaste skatteunderlagsprognoserna

Procentuell förändring

	2018	2019	2020	2021	2022	2018–2022
SKL maj	3,6	3,0	3,1	3,1	3,7	17,5
Regeringen april	3,9	3,1	3,2	3,5	3,8	18,8
Ekonomistyrningsverket mars	3,6	3,3	3,5	3,1	3,1	17,8

Tabell 3: De av regeringen fastställda uppräkningsfaktorerna för år 2018 och 2019, som ligger till grund för preliminär utbetalning av kommunal- och regionskatt 2019, är 1,040 respektive 1,039. Den i statsbudgeten beslutade ytterligare höjningen av grundavdragen för personer som fyllt 65 år har inte påverkat uppräkningsfaktorn för år 2019. Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKL.

Avgiftsnivå

En del kommunala verksamheter finansieras helt eller delvis genom avgifter och taxor. Inom verksamheter som exempelvis miljötillsyn, planfrågor och utskänkningstillstånd är det kommunens självkostnad som begränsar hur hög taxan kan vara.

Verksamheter som förskola, fritidshem samt vård och omsorg finansieras delvis via avgifter. För många av dessa avgifter finns tak uttryckta som maxtaxor.

Kostnader

Den största delen av en kommuns kostnader utgörs av löner. De huvudsakliga verksamheterna, skola, vård och omsorg är personalintensiva. Lönekostnaderna är därför grundläggande oavsett i vilken regi verksamheten bedrivs i. Utöver detta påverkas kommunen direkt eller indirekt av lokalhyror, ränteläge, energipriser med mera. För att möta behovet av att förutse och räkna på prisutveckling har SKL tagit fram ”Prisindex för kommunal verksamhet”.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

Index

	2018	2019	2020	2021	2022
Arbetskraftskostnader*	3,2	2,6	3,2	3,2	2,9
Övrig förbrukning	2,5	2,2	2,4	2,4	2,5
<i>Prisförändring</i>	<i>2,9 %</i>	<i>2,5 %</i>	<i>3,0 %</i>	<i>2,9 %</i>	<i>2,8 %</i>

Tabell 4: Löne- och prisutveckling i kommunal verksamhet enligt prognos från SKL. *Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering.

Prisförändringen på arbetskraft i prognosen från SKL baseras på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden och beslutade ändringar av arbetsgivaravgifterna.

Ökade kostnader för pensioner förväntas de närmaste åren på grund av högre avsättningar för förmånsbestämda pensioner. På sikt förväntas dessa att minska.

Priset på övrig förbrukning utgörs av en sammanvägning av prognosen för KPIF, dvs. konsumentprisindex med fast ränta och en uppskattad löneandel.

Volym

Volymförändring har en direkt påverkan på kommunens totala kostnad. Kostnaden med några undantag ökar om befolkningen ökar för att det blir fler som behöver stöd och service.

Volymerna kan också påverkas av flera andra faktorer än befolkningsförändringar, exempelvis lagstiftning som ändrar den personkrets som är aktuell för en viss insats.

Ambitionsnivå

På grund av omvärldsfaktorer är det relativt svårt att påverka effekterna av pris och volym. Däremot är effekterna av ambitionsnivå påverkbara då den har en tydlig koppling till politiska beslut. Kommunens resurser är begränsade därför måste prioriteringar mellan olika intressegruppers behov göras. Man kan exempelvis välja olika nivåer av personaltäthet per elev eller brukare i skola eller omsorg. Kostnaden varierar beroende på personaltäthet, gruppstorlek, lokalutförande med mera.

Om alla kommunala insatser utfördes med en för riket genomsnittlig prisnivå, volym och ambition skulle inga utläsbara skillnader finnas i nedlagd kostnad per individ i jämförelse

mellan kommunerna. Skillnader i kostnad förklaras till stor del av en variation i ambition som handlar om lokala förutsättningar, inklusive den politik som bedrivs eller har bedrivits. En annan förklaring till skilda kostnadsnivåer kommuner emellan är varierad förmåga att styra och leda verksamheten på ett effektivt sätt.

Att följa och mäta de egna kostnaderna i relation till standardkostnader och kostnader hos liknande kommuner ger värdefulla indikationer om vilka verksamheter som ur ett effektivitetsperspektiv verkar avvika positivt eller negativt mot jämförelsekommunerna. Det blir en viktig utgångspunkt för fördjupad analys.

Finansiella och ekonomiska mål

I budgetunderlaget för år 2020 finns en generell uppräknig av budgeterade nettokostnader på 2,3 procent, då löneutveckling och prishöjningar antas bli 3,0 procent, innebär det ett effektiviseringskrav på 0,7 procent.

Förslaget innebär att resultatnivån återställs till 1,5 procent av skatt och generella statsbidrag under planperioden. Det finansiella överskottet ska dels reglera underskottet i bokslutet för år 2018 och dels täcka oförutsedda händelser som kan påverka kommunens ekonomiska resultat. Målet är att nettokostnaderna inte ska öka snabbare än skatter och andra intäkter.

Kommunkoncernens samlade investeringsutgifter för planperioden år 2020 till och med år 2022 är 683,4 mkr varav Tierps kommuns del är 261,4 mkr.

Kapitel 6 Verksamhetsavsnitt

Avsnitt 6.1 Kommun och inflytande

Utvecklingsförutsättningar

Tierps kommun har ett gynnsamt läge mellan Uppsala och Gävle. Tillgången till bra kommunikationer är god och skapar förutsättningar för medborgarna att på ett klimatsmart sätt förflytta sig mellan bostad och arbetsplats. För arbetsgivarna inom kommunen är det gynnsamma läget också av stor vikt för att rekrytera arbetskraft.

Tierps kommun har växt under senare år och väntas fortsätta växa. Det innebär att de kommunala verksamheterna ska erbjuda service till ett växande antal invånare.

Kommunens organisation ger förutsättningar att generera samordningsvinster för verksamheterna då alla arbetar för samma nämnd.

Nationell lagstiftning och styrande beslut

En ny kommunallag har trätt i kraft den 1 januari 2018. Den ska ge ett stabilt ramverk för kommuner, goda förutsättningar för den lokala demokratin och bidra till ett fungerande samspel mellan förtroendevalda och tjänstemän. Medborgarna och samhället i övrigt ska ges goda möjligheter att följa och granska arbetet i kommunerna.

Förvaltningslagen ger en grundläggande struktur för kontakterna mellan myndigheter och enskilda vid ärendehandläggning. Lagens främsta syfte är att värna medborgarnas rättssäkerhet när de har med förvaltningsmyndigheter att göra.

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) är en långsiktig strategi som handlar om hur organisationen Region Uppsala vill möta framtidens utmaningar och utveckla det geografiska området Uppsala län tillsammans med Tierps kommun och övriga kommuner i länet. Syftet är att tillsammans kunna skapa bästa möjliga förutsättningar för invånarna att leva ett gott liv i en nyskapande kunskapsregion med internationell lyskraft.

Demokrati och inflytande

Det politiska uppdraget är tvådelat, dels som ”serviceaktör” och dels som ”demokratiaktör”. Som serviceaktör tar politiken ansvar för att kommunen uppfyller sitt uppdrag enligt lag och att medborgarna ges den service och de tjänster de har rätt till.

Att vara demokratiaktör innebär att skapa förståelse för kommunens uppdrag. Dels att ta ansvar för helheten och för att prioritera de gemensamma resurserna. Dels att medborgare, föreningar, företag och de som arbetar i kommunen ges möjlighet till insyn och inflytande över kommunens utveckling. Det handlar om ett aktivt samspel där alla ska ges möjlighet att vara en aktiv medspelare i samhällsutvecklingen. Transparens, dialog och inflytande är viktiga delar.

Under kommunfullmäktige finns en särskild demokratiberedning. Beredningen arbetar för att utveckla och öka dialogen med kommunens medborgare. Beredningen ska också verka för ökat politiskt engagemang med förbättrad representativitet och mångfald i kommunens styrande organ. Kommunen har också olika former för kontinuerligt inflytande och dialog, till exempel brukarråd, allmänhetens frågestund i kommunfullmäktige, Demokratierp och synpunktshantering.

Genom kommunens riktlinjer för medborgardialog ges förutsättningar för medborgarnas delaktighet, inflytande och medskapande. Möjlighet att påverka beslut som rör våra levnadsförhållanden är en demokratisk rättighet.

En ny styrmodell

En ny styrmodell har beslutats av Kommunfullmäktige hösten 2019. Tidigare styrning har utgått ifrån metoden Balanserad styrning. Vid en översyn har även budgetdokumentet setts över och en ny struktur har utarbetats. Formen bygger på målstyrning, men säkerställer även att beslutet om ”Regler för intern styrning och kontroll” beaktas i styrningen.

Intern styrning och kontroll är en del av ekonomi- och verksamhetsstyrningen och syftar till att hjälpa kommunstyrelsen och kommunledningen att säkerställa att de mål som kommunfullmäktige har beslutat om uppnås, att intern och extern rapporteringen är tillförlitlig och att såväl lokala som nationella bestämmelser följs.

Kommunstyrelsen har beslutat att kommunen ska arbeta med tillitsbaserad styrning. Tillitsbaserat förhållningssätt i styrning syftar till att skapa och vidmakthålla en känsla av tillit och förtroende mellan chefer, mellan medarbetare och mellan chefer och medarbete. Som organisationskultur innebär det att det finns en allmän respekt och tilltro till den enskilde chefens eller medarbetarens professionella kunskap, integritet och förmåga till att utföra sina arbetsuppgifter utan omfattande översyn.

Ett tillitsbaserat förhållningssätt förutsätter att det finns en känsla av gemensamt syfte för organisationen – ett gemensamt ställningstagande till varför kommunen behövs i samhället – där alla upplever att de bidrar, är värderade, är uppskattade, och att de får utrymme att fatta egna beslut inom de ramar som fastställts genom lag och andra bestämmelser.

Tillitsbaserat förhållningssätt i styrning innebär inte att verksamhet är befriad från all form av uppföljning och kontroll. Till viss del är uppföljning och kontroll, så länge den är på en rimlig nivå och utformad på ett nyttigt sätt, en förutsättning för att skapa tillit i en stor organisation. Uppföljningar och kontroller blir i detta sammanhang ett instrument för lärande, utveckling och för att kommunicera syftet med verksamheten.

Kommunerna står starka tillsammans

Tierps kommun samverkar redan idag med andra kommuner. Dels för att uppnå samordningsvinster, men även för att skapa förutsättningar för de mindre kommunerna att såväl tillhandahålla som attrahera spetskompetens. Tierp är idag värdkommun för en IT-nämnd och en Lönenämnd och samverkar med andra kommuner i en gemensam Överförmyndarnämnd och en Räddningsnämnd där Uppsala är värdkommun.

Effektiv organisationsstruktur

Sedan år 2007 arbetar Tierp i en organisationsmodell där kommunstyrelsen är ansvarig nämnd för kommunens verksamheter. Idag finns fyra verksamhetsutskott under kommunstyrelsen, utskottet för Barn och unga, utskottet för Arbete och omsorg och utskottet för Samhällsbyggnad som bereder ärenden inom sina områden, samt kommunstyrelsens arbetsutskott. Under kommunstyrelsen arbetsutskott ligger verksamhetsansvar då det gäller trafikfrågor samt kultur och fritid.

Organisationsmodellen ger förutsättningar att generera samordningsvinster för verksamheterna då alla arbetar under samma nämnd (se bilaga 2).

Varumärket Tierp

Tierps kommun har en rik historia som vi ska synliggöra för att lyfta och utveckla bilden av kommunen, dess verksamheter och geografiska område. Under 2020 kommer kommunen att utarbeta en gemensam varumärkesplattform som tar vara på både historien och de framtida möjligheterna som finns. Varumärkesplattformen ska användas vid såväl marknadsföring som rekryteringar.

Digitalisering

Samhällets digitalisering medför att medborgare och företag ställer högre krav på tillgänglighet, delaktighet och service. Att ta tillvara digitaliseringens möjligheter är ett sätt för kommunen att effektivisera verksamheten. Digitalisering är inte en IT-fråga utan handlar framförallt om verksamhetsutveckling och ett förändrat arbetssätt.

Att samarbeta med andra, dra nytta av varandras erfarenheter och samutnyttja resurser är viktigt för att få ett ökat mervärde och för att driva ett effektivt digitaliseringsarbete. Därför har en samverkansmodell tagits fram gemensamt med Älvkarleby, Östhammar, Knivsta och Heby kommun. Modellen strukturerar upp digitaliseringsarbetet och möjliggör ett ökat samarbete mellan kommunerna.

En viktig del i digitaliseringen är övergången till E-arkiv (digital förvaring av handlingar). Dels för att spara utrymme, men även för att underlätta den administrativa hanteringen av handlingar. En kartläggning har genomförts och utredning av de olika verksamheternas förutsättningar att införa E-arkiv pågår.

Upphandling

Under 2018 annonserades upphandlingar till ett värde av cirka 200 miljoner. Åtta upphandlingar avser investering i entreprenader med långa avskrivningstider. Antalet upphandlingar kommer att öka under 2020, men det behöver inte betyda att det totala värdet ökar.

Kommunen har arbetat upp en kvalitetssäkrad upphandlingsprocess för kommunkoncernens totala behov av varor och tjänster. Det innebär att all anskaffning sker enligt gällande regler, att utbildningar hålls löpande och att företag bjuds in till informationsträffar.

Med syfte att tillsammans nyttja resurser och volymer så effektivt som möjligt finns det sedan lång tid tillbaka en samverkan mellan kommunerna i Uppsala län kring genomförande av upphandlingar men även för vidareutbildning av upphandlare. Förhoppningen är att några av kommunerna ska formalisera samverkan kring upphandling ytterligare.

SKL-rapport

Vid fullmäktiges möte i juni 2019 presenterade utredare från Sveriges kommuner och landsting (SKL) en analys av Tierps kommun på flera plan. Analysen beställdes av kommunstyrelsen föranledd av det dåliga ekonomiska resultatet 2018. Resultatet visar på en alldeles för hög utveckling av nettokostnaderna de senaste två åren och att om inget görs så kommer Tierps kommun år 2025 ha ett underskott på 102 miljoner kronor. Utredarna ger ett antal råd på vägen åt Tierps kommun. De betonar att det är viktigt att se helheten, att jobba med samskapande, att hitta nya lösningar och arbeta förebyggande för långsiktig strategisk effektivisering. I det sammanhanget påtalar de även vikten av att nyttja Agenda 2030.

Mål

Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Delmål för Tierps kommun:

- 16.1 Medborgarnas delaktighet i kommunens verksamhet och utveckling ska öka.
- 16.2 Kommunens verksamheter ska vara effektiva, transparenta och rättssäkra.
- 16.3 Antal hushåll och verksamheter som är anslutna till snabbt och kapacitetsstarkt bredband ska öka.

Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap

Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling.

Delmål för Tierps kommun:

- 17.1 Kommunens samverkan och partnerskap med andra kommuner, Region Uppsala, företag och civilsamhälle ska öka.
- 17.2 Kommunens upphandlingar ska genomföras på ett sätt som bidrar positivt till Agenda 2030 även utanför kommunens gränser.
- 17.3 Tilliten bland kommunens invånare ska öka.

Särskilda uppdrag

Särskilda uppdrag för verksamhetsområden under kommunstyrelsen:

- 6.1.a Medborgardialog ska genomföras för att öka delaktigheten och medskapandet för kommunens invånare inför alla större utvecklingsförändringar. Kommunen ska främja lokalt engagemang för lokal utveckling på samtliga orter/områden i kommunen
- 6.1.b Vidta åtgärder för att motverka utanförskap och öka allas upplevda trygghet och hälsa.
- 6.1.c Digitaliseringstakten inom kommunens verksamheter ska öka för att uppnå bättre service gentemot medborgare, verksamhetseffektivisering samt ge möjligheter för nya servicelösningar.
- 6.1.d Fortsatt arbete med att stötta utbyggnationen av bredbandsinfrastrukturen i kommunen i syfte att uppnå ökad täckning och därmed öka möjligheterna för hela kommunen att ta del av digitaliseringens fördelar och möjligheter.
- 6.1.e För att säkerställa en optimal organisation av Gata/park ska en genomlysning genomföras tillsammans med de kommunala bolagen under 2020.
- 6.1.f Under 2020 utreda om och i så fall hur kommunen ska gå vidare med överflytten av de egna fastigheterna till TKAB utifrån numera rådande förutsättningar.
- 6.1.g Den mat som serveras i kommunens verksamheter ska vara god och näringsrik. Upphandlingarna ska utformas så att lokala livsmedelsproducenter ges goda förutsättningar att kunna bli leverantörer och andelen ekologisk mat ska öka.
- 6.1.h Se över menyer och metoder för att minska på matsvinnet ytterligare och öka nöjdheten med maten inom alla verksamheter utifrån 2019 års nivå.

Avsnitt 6.2 Barnomsorg och utbildning

Utvecklingsförutsättningar

År 2018 hade kommunen 3411 barn och elever i förskola och grundskola. Antalet elever har ökat med 224 respektive 62 elever de senaste tre åren och trenden ser ut att fortsätta vilket för med sig behov av långsiktigt hållbara strategier gällande lokaltillgång och lokalutnyttjande. Antalet elever i gymnasieskolan har minskat de senaste åren och var 593 elever år 2018 och i vuxenutbildningen var 573 personer inskrivna.

I Tierps kommun omfattar utbildningsområdet barnomsorg, förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, fritidsklubb, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning (Yrkesvux), särskild utbildning för vuxna (Lärvux) och utbildning i svenska för invandrare (SFI). Kommunen har arton förskolor, elva grundskolor och en gymnasieskola med ungdomsgymnasium och vuxenutbildning.

Elevstatistik	2018 SCBs årliga statistik	2019 SCBs årliga statistik
Förskola och pedagogisk omsorg	1083 (kommunal förskola) 10 (kommunal ped. omsorg) 32 (fristående ped. omsorg)	1110 (kommunal förskola) 6 (kommunal ped. omsorg) 26 (fristående ped. omsorg)
Grundskola	2253 (förskoleklass inkluderade), varav 934 elever i fritidshem	2262 (inklusive förskoleklass), varav 943 i fritidshem och 57 i fritidsklubb
Grundsärskola och träningssärskola	26	30
Gymnasium	575	553
Gymnasiesärskola	18	19
Vuxenutbildning	573	567

Tabell 5: Elevantal i Tierps kommuns skolor. Källa: SCB

Nationell lagstiftning och styrande beslut

All utbildning vilar på skollagen och de olika förordningarna för förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning. Tierps kommun följer de allmänna råden som är rekommendationer om hur pedagogisk omsorg, förskolor, skolor och vuxenutbildningen bör tillämpa lagar och regler.

Statlig styrning och ekonomi

Huvudmän har möjlighet att söka riktade statsbidrag för att skapa bättre förutsättningar att arbeta med skolutvecklingsfrågor och stödja barns och elevers lärande och utveckling. Tierps kommun har idag statsbidrag för elva olika områden.

De totala elevkostnaderna samt de andelar som utgör undervisningskostnader och kostnader för elevhälsa ligger under rikssnitt. Den största skillnaden sett i en riksjämförelse finns att hitta i den del som berör undervisning. Trenden är att Tierp har gått från att år 2008 ligga på kostnader i nivå med riket till att mer och mer sjunka under rikssnitt. Under planperioden är ambitionen att vända denna trend i syfte att nå en likvärdig skola.

Även inom förskolan är kostnaderna per inskrivet barn under rikssnitt. Kommunen har ökat tilldelningen till förskolan under de senaste åren, då barnantalet under perioden har ökat. Förskolan har dock utmaningar i form av höga sjuktal bland personal och icke ändamålsenliga lokaler.

Förskola

De senaste tre åren har antalet barn ökat med 224 och trenden ser ut att fortsätta. Antal barn per heltidstjänst var 6,2 år 2018, att jämföra med rikssnittet på 5,1. Andel heltidsanställda med förskollärlärolegitimation år 2018 var 43 procent, vilket är på samma nivå som rikssnittet.

Den pedagogiska kvaliteten i förskolan är god. Kommunens vårdnadshavarenkät och personalenkät visar på mycket goda resultat när det handlar om utbildningen i fråga om omsorg, utveckling och lärande samt normer och värden. Utvecklingsområden handlar om frågor kring övergång och samverkan mellan förskola och skola. Förskolan deltar också i ”Samverkan för bästa förskola”.

Grundskola och gymnasium

Kunskapsresultaten i Tierps kommun är låga. De varierar mellan skolor även med hänsyn tagen till socioekonomiska förutsättningar. Därför krävs insatser över tid som syftar till att stärka likvärdigheten och höja kunskapsresultaten. Hela grundskolan arbetar med satsningen ”Samverkan för bästa skola”, en modell framtagen av Skolverket. Utvecklingsarbetet sker i nära samverkan med såväl Skolverket som Uppsala Universitet.

Ungdomskullarna i gymnasieåldern minskar och ser ut att fortsätta minska under kommande år. Andelen elever som är folkbokförda i kommunen och som väljer att studera på kommunens gymnasieskola var år 2018 cirka 55 procent. Av de elever som väljer att pendla till andra kommuner är det ungefär lika stor andel som går till en kommunal huvudman som en enskild huvudman. Närheten till universitetsstaden Uppsala och till Gävle lockar många elever och utmaningen för Tierps kommun är att utforma gymnasieskolans utbud så att det finns ett innehåll som både möter upp samhällets behov och som tilltalar elever på ett sätt så att skolans attraktionskraft ökar.

Det är ungefär hälften av eleverna i gymnasieskolan som tar examen inom 3 år eller 4 år. Detta resultat ligger något under det förväntade med hänsyn tagen till socioekonomiska faktorer. Gymnasieskolan arbetar med ett systematiskt kvalitetsarbete med inriktning på värdegrund och delaktighet. Ett prioriterat område är arbetet med ökad elevnärvard. Insatserna syftar till att ytterligare höja kvaliteten på utbildningen så att andelen elever med examen ökar.

Kommunens största utmaning handlar om att höja måluppfyllelsen, öka andelen elever som lämnar gymnasieskolan med en examen samt se till att skolan i kommunen blir likvärdig för alla elever. Planerade insatser för att lyckas med detta är kompetensutvecklingsinsatser för chefer och personal, utvecklande av ett nytt systematiskt kvalitetsarbete samt olika lokala skolanknutna åtgärder framtagna inom processarbetet ”Samverkan för bästa skola”.

Vuxenutbildning och matchning mot kompetensbehov

Inom vuxenutbildningen i Tierp erbjuds studier på grundläggande och gymnasial nivå, Yrkesvux, SFI, samt sårvux. Antalet studerande var 573 under år 2018. Samtliga utbildningsformer erbjuds även som distansstudier genom en extern aktör. Vuxenutbildningen är en arbetsmarknadsåtgärd för att minska utanförskap och rusta människor till arbete.

Den statliga styrningen av Yrkesvux, genom riktade statsbidrag, har sedan år 2017 drivit på för ett utökat regionalt samarbete i planering och genomförande av yrkesutbildningar för vuxna. En kartläggning över arbetskraftsbehovet i Tierps kommun visar på arbetskraftbrist inom framför allt tre områden: vården, barnomsorgen och industrin. Här bedrivs utbildningar både inom vuxenutbildningen och gymnasiet. Det pågår också ett samarbete inom lärlingsutbildningar, för att kunna matcha mindre arbetsgivares efterfrågan.

En kombination av studier på SFI och en yrkesutbildning erbjuds inom Barn och fritid, Vård och omsorg samt inom Industriprogrammet. Dessa utbildningar ska möta arbetsgivarnas efterfrågan, samt korta utbildningstiden för elever inom SFI.

För att kunna kombinera arbete och studier erbjuds särskilda så kallade flexutbildningar inom vård och omsorg. Under 2020 utökas detta till fler utbildningar.

Trygghet och hälsa

Barns, elevers och vuxnas upplevelser av trygghet och trivsel är viktiga förutsättningar för lärande, hälsa och välbefinnande. Ett förebyggande och främjande elevhälsoarbete är ett högprioriterat område. Resultat på Skolinspektionsenkäter, centrala trygghetsundersökningar samt den riksomfattande undersökningen Liv-Hälsa-Ung visar att grundskolan behöver utveckla arbetet med likabehandlingsfrågor.

Tierp har nolltolerans mot mobbing. Alla incidenter ska utredas, rapporteras, dokumenteras, åtgärdas och följas upp. Ett viktigt samarbete mellan olika professioner inom utbildning, socialtjänst och kultur och fritidsverksamhet sker i forumet SamBat (Samverkan för Barn i Tierp), där man övergripande utifrån olika perspektiv arbetar förebyggande kring barns och ungas förutsättningar i Tierps Kommun.

Digitalisering

Barn och vuxna i Tierps kommun behöver utveckla sin digitala kompetens för att kunna möta och verka i dagens och framtidens samhälle. Kompetensutvecklingsinsatser genomförs för chefer där begreppet digitalisering definieras och där ledarskapsstrategier för att leda digitalt lärande diskuteras. Mål är att förbättra infrastruktur, arbetssätt, förhållningssätt, lärmiljöer och organisation för att möjliggöra elevers och personals digitala lärande och kompetensutveckling. Alla som arbetar inom förskolan och skolan ska få bra förutsättningar för att utveckla sin förståelse för digitaliseringens möjligheter och utmaningar.

Kompetensförsörjning

Tillgången till legitimerade pedagoger är låg i förskola och grundskola. Inom förskolan är andelen heltidstjänster med förskollärarexamen 43 procent och inom grundskolan är andelen heltidstjänster med lärarlegitimation och behörighet i det ämne man undervisar 63,8 procent.

För att möta detta och framtida behov arbetar vi aktivt med kompetensutveckling, exempelvis uppdragsutbildningar för att öka andelen legitimerade pedagoger eller genom att bevilja studier inom Lärarlyftet. Försök kommer att göras för att ta in andra yrkeskategorier i skolan. Genom förändrat stöd till lärare exempelvis genom lärarassistenter, administrativt stöd och elevstödjande funktioner kan lärarbetet effektiviseras.

Mål

Mål 4 God utbildning för alla

Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Delmål för Tierps kommun:

- 4.1 Alla barn ska ha tillgång till förskola av god kvalitet som ger omvårdnad och förbereder dem för att börja grundskolan.
- 4.2 Alla barn ska erbjudas en likvärdig grundskola av god kvalitet som leder till relevanta och ändamålsenliga kunskaper.
- 4.3 Andelen gymnasieelever med examen inom 3 år ska öka.
- 4.4 Säkerställ skolornas tillgång till närliggande naturmiljöer för utomhuspedagogik

Mål 5 Jämställdhet

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Delmål för Tierps kommun:

- 5.1 Kommunens verksamheter ska planeras utifrån både kvinnor och mäns, flickors och pojkars behov och resurser ska fördelas likvärdigt mellan könen
- 5.2 Alla vuxna och barn ska bemötas utan diskriminering och utan stereotypa föreställningar om kön.

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

Delmål för Tierps kommun:

- 10.1 Verka för att alla barn och vuxna i utbildningsverksamheterna, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning ska behandlas lika.

Särskilda uppdrag

Särskilda uppdrag för verksamhetsområden under kommunstyrelsen:

- 6.2.a Dagens skolstruktur i form av skol- och förskoleverksamhet på nuvarande orter ska bibehållas och insatserna för en likvärdig skola ska öka.
- 6.2.b Fokus på tidiga insatser och förebyggande arbete för högre resultat.
- 6.2.c Snabbare vägar till arbete för vuxna genom praktikplatser varvat med SFI redan från början. Utveckla SFI och yrkes SFI för bättre resultat.
- 6.2.d Regional samverkan inom gymnasie- och vuxenutbildningen för bättre matchning mot arbetsmarknad och resurseffektivare verksamhet. Ökad samverkan mellan utbildning näringsliv och de offentliga arbetsgivarna och se mer UF-företagande. lärlingsutbildningar samt utveckla teknik- respektive vård och omsorgscollege.
- 6.2.e I samverkan med arbetsgivare inom Industri och Vård- och omsorg undersöka möjligheten att anordna Yrkeshögskoleutbildningar (YH) inom respektive bransch.
- 6.2.f Pedagogisk omsorg ska erbjudas som ett alternativ.
- 6.2.g Utredning av fritidshemsverksamheten i Tierp med syfte att hitta en form som når lagstadgad nivå samt använder resurser på bästa vis.
- 6.2.h Tidiga insatser för att öka andelen elever som uppnår gymnasieexamen inom 3 år.
- 6.2.i Sammanställa och synliggöra den statistik som redan finns i syfte att tydliggöra och stötta det systematiska kvalitetsutvecklingsarbetet samt vidta riktade insatser för att förbättra elevernas måluppfyllelse och öka likvärdigheten inom skolan.
- 6.2.j Stärka det förebyggande elevhälsoarbetet.
- 6.2.k I Kyrkbyn ska skolverksamheten återupptas i samma omfattning som tidigare. Vid projektering av lokaler ska även förskolans behov vägas in.

Avsnitt 6.3 Bo, trafik och miljö

Utvecklingsförutsättningar

Tierps kommuns befolkningsmängd har under de tre senaste åren ökat med ungefär 190 invånare per år. Inflyttning är den bidragande orsaken till den ökade folkmängden då födelseöverskottet under samma period varit negativ.

Den ökade befolkningsmängden samt en befolkningsprognos som visar fortsatt tillväxt innebär en ökad efterfrågan på bostäder samt kommunal verksamhet och service.

Den ökade befolkningsmängden ställer även krav på infrastruktur som gynnar effektiva och fossilfria transporter och att samhällsexpansionen är hållbar.

Nationell lagstiftning och styrande beslut

En stor del av området handlar om myndighetsutövning och är därmed lagstyrande inom t.ex. samhällsplanering, byggnation, miljö, livsmedel samt alkohol och tobak.

Området berörs av Regional utvecklingsstrategi Uppsala län (RUS) och dess målsättningar om att bidra till en växande region och en hållbar utveckling.

Hållbart samhälle

För att nå ett klimatsmart samhälle måste kommunens samhällsplanering ha ett starkt fokus på att skapa förutsättningar för effektiva och fossilfria transporter. Det handlar om att prioritera nya bostads- och verksamhetsområden i kollektivtrafiknära lägen, verka för säkra skolvägar och genom att verka för att tillgången till förnybara drivmedel inom kommunen ökar, t.ex. via en publik biogastankstation liksom el-laddstationer i hela kommunen. Kommunen ska även ställa miljökrav vid upphandlingar, på exploatörer vid markanvisningar och på de kommunala bolagen via ägardirektiv och genom det gemensamma arbetet kring avfall och VA-planerna. Detaljplanering av befintliga och nya områden ska motsvara de hållbara aspekterna och kraven. Vid all planering ska lösningar som främjar resurseffektivitet eftersträvas.

Hållbara samhällen och tätorter kräver fungerande grön infrastruktur och spridningsvägar för djur och växter, och detta ska vara en integrerad del av samhällsplaneringen. Varierade grönområden och skyddad natur skapar högre motståndskraft mot klimatförändringarna och förser invånarna med flertalet ekosystemtjänster, bland annat luftrening, dagvattenhantering och svalka vid värmeböljor.

Enligt Tierps kommuns Naturvårdspolicy ska det finnas god tillgång till en rik och varierad natur med goda förutsättningar för friluftsliv och rekreation. I ett samhälle där arbetstakten blir allt högre är det viktigt med natur och grönområden som har hög tillgänglighet då dessa är viktiga för att skapa förutsättningar för en förbättrad folkhälsa.

Ny översiktsplan

Kommunfullmäktige beslutade hösten 2018 att utarbeta en ny översiktsplan. För att leda arbetet har en särskild beredningsgrupp tillsatts av kommunfullmäktige. Beredningen kommer

att genomföra medborgardialoger på flera orter för att fånga upp medborgarnas kunskap och intressen inom det geografiska området. Arbetet kommer slutföras under 2021.

Samverkan och kompetensförsörjning

Den kompetens och kapacitet som är kopplat till myndighetsutövande, såsom bygglov, serveringstillstånd eller miljötillsyn, är högt efterfrågad på arbetsmarknaden. Det finns en risk för högre personalomsättning än normalt vilket innebär kapacitetsförluster under vissa perioder. Konsekvensen är längre ledtider för myndighetsärenden samt sämre tillgänglighet för medborgare, verksamheter och företag.

Utvärdering av samverkansgrader kommer genomföras med närliggande mindre kommuner för att eventuellt ingå i en gemensam förvaltning. Fördelar med en sådan förvaltning skulle kunna vara att samla viktig kompetens, skapa flera karriärvägar och få en högre grad av effektivitet och specialisering, och därigenom nå en ökad attraktivitet som arbetsgivare.

Mål

Mål 6 Rent vatten och sanitet

Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.

Delmål för Tierps kommun:

- 6.1 Förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material.
- 6.2 Effektivisera vattenanvändningen inom alla sektorer samt säkerställ en hållbar försörjning av sötvatten för att förebygga vattenbrist och låga grundvattennivåer.
- 6.3 Verka för att återställa de vattenrelaterade ekosystemen, däribland våtmarker, floder och sjöar.

Mål 7 Hållbar energi för alla

Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.

Delmål för Tierps kommun:

- 7.1 Öka andelen förnybar energi i den kommunala energimixen.
- 7.2 Minska kommunens energiförbrukning, bland annat genom energieffektivisering.

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Delmål för Tierps kommun:

- 9.1 Bygga ut en tillförlitlig och hållbar infrastruktur, där kollektivtrafik och olika mobilitetslösningar är en naturlig del, för att stödja ekonomisk utveckling och människors välbefinnande.
- 9.2 Genom upphandling styra mot renare och smartare teknik.

Mål 11 Hållbara städer och samhällen

Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Delmål för Tierps kommun:

- 11.1 Verka för till fullgoda och ekonomiskt överkomliga bostäder för alla.
- 11.2 Kommunen ska ha planberedskap för 300 bostäder per år. Fokus ska vara att planera i kollektivtrafiknära lägen.
- 11.3 Skapa inkluderande tätortsmiljöer som erbjuder god tillgång till grönområden och offentliga platser och som ger möjlighet att ta sig fram säkert som gång- och cykeltrafikanter.

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Delmål för Tierps kommun:

- 12.1 Minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.
- 12.2 Matsvinnet ska minska.
- 12.3 Kommunens upphandlingar ska främja hållbar produktion och stimulera en cirkulär ekonomi.

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Delmål för Tierps kommun:

- 13.1 Senast år 2045 ska kommunen inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser.
- 13.2 Klimatanpassa den fysiska planeringen för att begränsa klimatpåverkan och minska sårbarheten vid ett förändrat klimat.
- 13.3 Kommunens och kommunkoncernens transporter ska vara fossilfria till år 2030.

Mål 14 Hav och marina resurser

Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling.

Delmål för Tierps kommun:

- 14.1 Förebygg och minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, såsom marint skräp och tillförsel av näringsämnen.
- 14.2 Förvalta och skydda marina och kustnära ekosystem på ett hållbart sätt.
- 14.3 Verka för stärkta populationer av fisk och andra vattenanknutna arter, bland annat genom åtgärder som förstärker fiskrekryteringen vid kusten.

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Delmål för Tierps kommun:

- 15.1 Integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster vid planering, byggande och förvaltning i kommunens orter.
- 15.2 Bevara biologisk mångfald och säkerställ att värdefulla naturmiljöer får adekvat skydd och vårdas ur ett framtidsperspektiv.
- 15.3 Vidta åtgärder för att stärka ekosystemtjänster och motverka minskning av biologisk mångfald och spridning av invasiva arter på kommunägd mark.

Särskilda uppdrag

Särskilda uppdrag för verksamhetsområden under kommunstyrelsen:

- 6.3.a Kommunens resepolicy ska revideras i syfte att minska behovet av resande och minska tjänsteresornas klimatpåverkan. Klimatpåverkan vid tjänsteresor ska mätas och system med klimatkompensation alternativt klimatväxling ska införas.
- 6.3.b Vid upphandling ska krav ställas på ökande andel fossilfria bränslen, för att nå fossilfria transporter till år 2030. Kommunen ska även främja lösningar som underlättar för privatpersoner att nå effektiva och fossilfria transporter.
- 6.3.c Källsortering av avfall ska införas i kommunens samtliga verksamheter.
- 6.3.d Kommunens fysiska planering ska verka för att socioekonomisk segregation motverkas.
- 6.3.e Kommunen ska verka för att kommuninvånare och kommunens företagare har den information och medvetenhet som behövs för att göra medvetna val som främjar hållbar utveckling.

Avsnitt 6.4 Kultur, fritid och friluftsliv

Utvecklingsförutsättningar

Kultur och fritidsverksamheten är en av grundstenarna i ett väl fungerande samhälle som bidrar till att vidga människors vyer och skapa förståelse för andras perspektiv. Tierps kommun har ett gott samarbete med länets institutioner, fria kulturskapare, civilsamhälle och näringsliv. Internationella utblickar, utbyten och samarbeten är viktiga i ett mångkulturellt och globalt samhälle.

Tierps kommun har också god tillgång på rik och varierad natur. Den långa, relativt oexploaterade kuststräckan, Dalälvslandskapet och odlingslandskapet ger ett intryck av såväl orördhet som av tusenårig kulturprägel. I kommunen finns flera naturreservat, ett kulturreservat, ett biosfärområde och flera riksintressen för friluftslivet och naturvården.

Kommunen samverkar med och stödjer föreningslivet genom bidrag till kulturarrangemang, föreningar, studieförbund och för aktiviteter på lov. Kommunen bidrar även med kompetens vid samverkan och erbjuder föreningslivet ändamålsenliga lokaler och mötesplatser.

Nationell lagstiftning och styrande beslut

Området är i liten utsträckning reglerat i nationell lagstiftning. Uppdrag runt bibliotek och skolbibliotek regleras i bibliotekslagen respektive skollagen.

Regeringen antog år 2012 tio mål för friluftslivspolitik. Utgångspunkten är att friluftslivet bidrar till hälsa, naturförståelse och regional utveckling.

Motion och friluftsliv

Kommunen tillhandahåller flera sport- och motionshallar, två ishallar, fotbollsplaner, utegym och motionsspår. Det finns tre inomhusbad, i Tierp, i Örbyhus och en mindre bassäng i Karlholm. Vegavallen i Tierp är ett område för träning, rörelse och hälsa. Här finns ishall, fotbollsplaner friidrottsanläggning, motions- och skidspår. Vintertid är skidspåren attraktiva besöksmål för långväga gäster. Fritidsbanken som finns på Vegavallen, är ett kostnadsfritt bibliotek för idrotts- och fritidsutrustning. Möjligheterna att vandra, cykla, bada, fiska och utöva friluftaktiviteter är stora i kommunen och kombinationen av träning, möten, kultur bidrar till en bättre folkhälsa.

Kultur och välmående

I kommunen finns ett rikt kulturarv med vallonbruken och Örbyhus slott. Kommunen bedriver kulturverksamhet i egen regi, i samarbete med föreningsliv, civilsamhälle och kulturarbetare. Bibliotek, föreningsliv och studieförbund ger möjligheter att bevara och utveckla eget skapande, fortsatt bildning, stimulans och sociala möten. Kultur i vården verksamhet, med kulturprogram och studiecirkel ger möjlighet till social gemenskap, minnesträning och trivsel. Den offentliga konsten finns att hitta på olika ställen runt om i kommunen. Arrangemanget Konst på väg med öppet hus hos konstnärer och konsthandverkare i Tierps kommun lockar varje påsk till 15 000 besök.

Tierps kommun har också ett rikt musikliv. Konsertserien Konsertkarusellen är ett samarbete mellan Musik i Uppland, Tierps kommun och det lokala föreningslivet. Sju konserter i olika genrer genomförs under höst och vår på olika orter. Kommunen har även en rik folkmusik- och folkdanstradition. Genom Sveriges första och enda folkmusikinstitut, Eric Sahlström Institutet, tas kunskaper och erfarenheter inom folkmusik- och folkdansområdet tillvara och utvecklas. I kommunen finns flera spelmanslag och ett folkdanslag, spelmansstämmor anordnas vid flera tillfällen under året. Lövstabuks kammarmusikfestival och Musik i Orangeriet på Örbyhus slott erbjuder under sommaren högklassig musik. Körlivet är också mycket aktivt genom Norra Upplands Kammarorkester och kulturskolan i Tierps kommun uppträder löpande under året och är ett nav i de goda samarbeten som bedrivs inom musiklivet.

Barn och unga

Kommunen erbjuder barn och unga ett varierat kulturutbud i förskola, skola och på fritiden. I kommunen finns familjelördagar, lovverksamhet, filmvisningar och bokprat riktat mot familjer, barn och unga. Kulturskolan verkar på alla skolor och erbjuder möjligheter till utveckling på fritiden inom olika konstformer. Folk- och skolbiblioteken stimulerar och inspirerar till läsning, skrivande och eget skapande. Barn och unga ges förutsättningar att utveckla läsförståelse och språk genom god tillgång till litteratur och andra medier.

Tierps kommun har en kulturgaranti där alla barn genom en Kulturslinga får ta del av olika kulturupplevelser varje år. Tierps kommun har även Kulturarvstrappan där barnen i skolan tar del av det lokala, materiella och immateriella kulturarvet.

Fritidsgårdarna är i kommunen en träffpunkt för barn och unga och anordnar flera olika kulturarrangemang och aktiviteter under skolloven. Fritidsgårdarna är kostnadsfria och finns i orterna Tierp, Örbyhus, Söderfors och Skärplinge.

Kommunen prioriterar också utemiljön för barn och ungdomar. I Karlholm, Skärplinge, Söderfors, Tierp och Örbyhus finns nybyggda lekplatser med olika teman. I Tierp, vid Vegavallen, finns även en hinderbana och en mysig sagostig för barn. Kommunägd skog, parkmark och grönområden ska främja den biologiska mångfalden och erbjuda människor en miljö som stimulerar till lek och utevistelse.

Mötesplatser

Kultur- och fritidsverksamheten skapar mötesplatser för människor. Mötesplatser med kompetent personal, gott värdskap som ger människor livsglädje. Den gamla möbelfabriken i Tierps hjärta, i folkmun känd som Möbeln, står nu klar som kulturhus. Både inomhus- och utomhusmiljön blir fylld av liv och verksamhet och Möbeln blir på riktigt ett levande kulturcentrum och en mötesplats för alla. Biblioteken, inomhusbaden och Vegavallen är exempel på andra mötesplatser som kommunen driver.

Mål

Mål 3 Hälsa och välbefinnande

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

Delmål för Tierps kommun:

- 3.1 Säkerställa kultur- och fritidsaktiviteter för alla, oavsett kön, bakgrund eller ekonomiska förutsättningar.
- 3.2 Säkerställa ett tillgängligt friluftsliv för alla, oavsett rörelseförmåga.
- 3.3 Säkerställa god tillgång till grönområden med höga rekreations- och naturvärden, som stimulerar till lek och utevistelse.

Mål 4 God utbildning för alla

Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Delmål för Tierps kommun:

- 4.5 Ge goda förutsättningar för livslångt lärande, bildning och tillgång till ett rikt kultur- och fritidsliv för alla.

Mål 5 Jämställdhet

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Delmål för Tierps kommun:

- 5.3 Verksamheter ska planeras utifrån både pojkar/män och flickor/kvinnors behov och resurser fördelas likvärdigt mellan könen.

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

Delmål för Tierps kommun:

- 10.2 Verka för att alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.

Mål 11 Hållbara städer och samhällen

Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Delmål för Tierps kommun:

- 11.4 Stärka arbetet för att skydda och trygga våra kultur- och naturarv.
- 11.5 Säkerställa möjligheten till tätortsnära friluftsliv.

Mål 14 Hav och marina resurser

Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling.

Delmål för Tierps kommun:

- 14.4 Främja ett hållbart fritidsfiske genom att skapa bättre förutsättningar för naturlig fiskreproduktion.
- 14.5 Verka för att det ska finnas tillräcklig infrastruktur för att minska fritidsbåtars påverkan på marina ekosystem.
- 14.6 Minska mängden plastavfall som hamnar i haven.

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Delmål för Tierps kommun:

- 15.4 Förvalta och tillgängliggöra kommunens grön- och naturområden så de både utvecklar höga naturvärden och lockar till utevistelse.
- 15.5 Informera om natur- och kulturvärden i tätortsnära miljöer för att öka medvetenheten hos kommuninnevånare och besökare.

Särskilda uppdrag

Särskilda uppdrag för verksamhetsområden under kommunstyrelsen:

- 6.4.a Ökat deltagande i det lokala föreningslivet ska stödjas då brobyggandet mellan människor via den ideella sektorn är nyckeln till att möta de utmaningar som pågående värderingsförändringar ger upphov till.
- 6.4.b Utökad samverkan med ideella organisationer.

Avsnitt 6.5 Näringsliv och arbete

Utvecklingsförutsättningar

Tierps kommun har ett gynnsamt läge mellan Uppsala och Gävle. Tillgången till bra kommunikationer är god och skapar förutsättningar för medborgarna att på ett klimatsmart sätt förflytta sig mellan bostad och arbetsplats. För arbetsgivarna inom kommunen är det gynnsamma läget också av stor vikt för att rekrytera arbetskraft. I Uppsala län beräknas minst 50 000 nya jobb erbjudas fram till år 2025 och befolkningen i länet bedöms öka med 16 procent fram till år 2030.

Tierps kommun har en lång bruks- och industritradition och traditionen lever vidare i flera stora multinationella företag samt innovativa mindre och medelstora företag inom verkstad och tillverkning. Den största branschen i kommunen är jordbruk, skogsbruk och fiske som står för 27 procent av antalet företag och därefter byggverksamhet på 14 procent. Den näringsgren som har flest antal arbetstillfällen i kommunen är tillverkning och utvinning där Atlas Copco, Erasteel kloster, Munters och Habia Cable är de största arbetsgivarna.

Befolkningstillväxten skapar utrymme för nya företag samtidigt som befintliga växer och fler näringar har rekryteringsbehov. Utmaningarna ligger såväl i infrastrukturen där kapacitetsbrister inom elförsörjning hindrar nyetableringar liksom i kompetensförsörjning där utbildningar måste anpassas för att tillmötesgå näringarnas behov.

Tierps kommuns närhet till starka arbetsmarknadsregioner gör att många invånare har sitt arbete i annan kommun. Det gör att vi har en negativ nettopendling och pendlingsunderskottet har ökat betydligt och låg år 2017 på -2333 personer. Den största utpendlingen sker till Uppsala kommun och Arlanda flygplats. Därefter till Östhammars kommun med Forsmark som stor arbetsgivare.

Tierps kommun ska det finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i hela kommunen. Kommunens landsbygd har en viktig roll då det gäller livsmedels- och energiförsörjning, och detta skapar också en ökad robusthet för samhället utifrån ett krisberedskapsperspektiv.

Nya näringar kommer att vara i behov av att förstärkas, främst inom besöksnäringen med marknadsföring samt fördjupat samverkansstöd till privata aktörer. Detta ligger i linje med den nationella inriktningen från Riksdagen att besöksnäring är den näring som kommer utvecklas mest i närtid. Såväl bruksmiljöerna, naturområden samt kommunens kuststräcka innebär goda utvecklingsmöjligheter, liksom företagandet inom konsthantverk, mat och det småskaliga kustnära yrkesfisket.

Tierps kommun har flera intressanta besöksmål med varierande etablering av service. Bruksmiljöerna, Dalälven, kulturlandskapet, fiskelägena och den relativt orörda naturen har något att erbjuda för alla. Dessa pärlor ligger ofta på landsbygden och skapar möjligheter till landsbygdsutveckling genom turism och besöksnäring.

Nationell lagstiftning och styrande beslut

Landsbygdspropositionen som regeringen har tagit fram har ett tydligt fokus att skapa förutsättningar för landsbygderna att utvecklas. Propositionen innehåller mål och inriktningar som kan komma att påverka kommunernas åtaganden inom landsbygdsutveckling. Några exempel är satsningarna på bredband, service på landsbygd, ökad statlig närvaro, lärcentra och livsmedelsstrategin. Under året kommer såväl regeringen som Region Uppsala ta fram strategier för besöksnäringen, och detta är frågor som kommunen kommer bevaka.

Sysselsättning i relation till socialt utanförskap

Arbetslösheten i Tierps kommun uppgick år 2018 till 8,3 procent av arbetskraften i åldrarna 16-64, vilket är högre än snittet i riket. Kommunen ser utmaningar inom etableringsområdet där vi behöver utveckla andra arbetsätt för att fler nyanlända samt de som står längst ifrån arbetsmarknaden ska kunna komma ut i jobb eller studier. Det finns samtidigt en osäkerhet i hur Arbetsförmedlingens roll kommer att se ut framöver. För att möta kommande behov behöver kommunen förbättra och öka samverkan inom och utom kommunen

Näringslivsarbete

Näringslivsarbetet syftar till att skapa och underlätta utvecklingen av ett starkt näringsliv med många arbetstillfällen och en bred branschbredd som skapar bättre förutsättningar i såväl låg- som högkonjunktur.

Medborgarservice är en väg in som ansvarar för att underlätta kontakten mellan kommunen, medborgaren och företagare. Näringslivsarbetet präglas av ett starkt kundfokus där relationer, förtroende, problemlösning och snabb hantering är prioriterat.

Företagsetableringar underlättas genom snabbt och effektivt bemötande samt ett skraddarsytt team av tjänstemän som möter företagets behov under ett tidigt skede. Varje år följer kommunen två olika näringslivsrankingar för att kontinuerligt följa näringslivsklimatet och företagets kontakt med kommunen.

Generellt är de medelstora och stora företagen nöjda med relationen till kommunen. De mindre företagen önskar ytterligare stöd av hantering kring enklare ärenden t.ex. snabbare handläggningstider inom byggbranschen samt de gröna näringarna. Digitalisering inom myndighetsprocess från ansökan till beslut sker för att ytterligare underlätta för företagen.

Samverkan

Kommunens arbete bygger på samverkan med andra. Tierps kommun är aktiv inom Stockholm Business Alliance för att bibehålla och skapa nya nätverk till företagsetableringar och branscher inom kommunen. Genom nätverket får kommunen information om framtida etableringar och yttre påverkansfaktorer såsom Storbritanniens utträde ur EU, elförsörjning, slutförvaring av kärnavfall, fyrspår Uppsala-Stockholm samt Arlanda flygplats utveckling.

Kommunen arbetar för att skapa utbildningsinriktningar inom vuxenutbildningen och gymnasiet som motsvarar arbetsmarknadens behov. För att stödja landsbygdsutveckling finns ett nära samarbete med lokala projekt och utvecklingsgrupper, såsom Framtid Hållnäs, som

drivs av Hållnäs sockenråd, och Framtidsfabriken som drivs av Utveckla Örbyhus, Vendel och Tobo.

Mål

Mål 5 Jämställdhet

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Delmål för Tierps kommun:

- 5.4 Tillförsäkra kvinnor fullt och faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla beslutsnivåer i det politiska, ekonomiska och offentliga livet.
- 5.5 Öka andelen kvinnligt företagande.

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

Delmål för Tierps kommun:

- 8.1 Stödja utvecklingen av arbetstillfällen för alla grupper, även de som står långt från arbetsmarknaden.
- 8.2 Minska andelen ungdomar som varken arbetar eller studerar
- 8.3 Kommunens uppdrag som kontrollmyndighet, markägare och tillståndsgivare ska ske på ett rättssäkert, effektivt och professionellt sätt för att skapa bästa förutsättningar för näringslivet att bedriva sin verksamhet och växa.
- 8.4 Verka för att bibehålla och öka antalet företag.

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Delmål för Tierps kommun:

- 9.3 Samverka med universitet och företag för att bidra till ny kunskap och innovationer.

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

Delmål för Tierps kommun:

- 10.3 Motverka utanförskap och öka allas upplevda trygghet och hälsa.
- 10.4 Fler nyanlända ska ha lämnat etableringsuppdraget för att börja arbeta eller studera.
- 10.5 De socioekonomiska skillnaderna ska minska.

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Delmål för Tierps kommun:

- 12.4 Stärka framväxten av en hållbar turism som skapar arbetstillfällena och främjar lokal kultur och lokala produkter.
- 12.5 Produktionsvärdet från jordbruks- och trädgårdssektorn ska öka med 20 procent fram till år 2030.
- 12.6 Produktionsvärdet från ekologiska livsmedel ska öka med minst 200 procent till år 2030.

Särskilda uppdrag

Särskilda uppdrag för verksamhetsområden under kommunstyrelsen:

- 6.5.a Fortsätta arbetet med att digitalt marknadsföra de utflyktsmål som finns i kommunen.
- 6.5.b Nuvarande näringslivsråd ska övergå till ett formaliserat näringslivsråd i kombination med HR-nätverket för ett bättre samarbete och matchning mot den lokala arbetsmarknaden.
- 6.5.c Arbeta med att lyfta fram kommunens attraktivitet för företag, skapa goda förutsättningar för nyetableringar av hållbara företag och säkra upp att redan etablerade företag stannar i kommunen och ges förutsättningar att utvecklas.
- 6.5.d I samband med att Arbetsförmedlingen omorganiseras ska kommunen arbeta aktivt för att åta sig eventuella uppdrag som utlyses.
- 6.5.e Stärk nyanlända i att klara sin egen försörjning.
- 6.5.f Genomföra en översyn av kommunens arbete med näringslivsfrågor kopplat till service gentemot det lokala näringslivet med bäring på utvecklingsmöjligheter.

Avsnitt 6.6 Omsorg och stöd

Utvecklingsförutsättningar

Här ryms socialtjänst; individ- och familjeomsorg, funktionshindradeomsorg, äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård. Kommunen samverkar med andra aktörer för att på så sätt ökar chanserna till trygghet för särskilt utsatta invånare och grupper. Inom de närmaste åren kommer antalet äldre över 65 år att öka. Andelen äldre i förhållande till befolkningen i Tierps kommun beräknas att öka med fyra procentenheter, från 20 procent år 2019 till 24 procent år 2022.

Kommunen har också utmaningar vad gäller barn och unga. Vi arbetar aktivt sedan år 2016 med att öka samverkan mellan skola, vård och omsorg, kultur och fritid och socialtjänst kring barn i Tierp. Psykisk hälsa är en fråga som blir viktigare och spänner över många områden, från barn till äldre. Tierps kommun är med i länsgemensam handlingsplan 2019 som syftar till att främja invånarnas psykiska hälsa.

Åren med högkonjunktur har haft en positiv effekt och antalet personer som söker ekonomiskt bistånd minskar. Om det blir lågkonjunktur finns risk att antalet ansökningar ökar igen. Totalt mellan år 2014 till 2018 har utbetalningarna för ekonomiskt bistånd minskat med 28%, vilket motsvarar 9,2 miljoner. Under 2019 har nedgången brutits och en ökning skett som ser ut att vara en trend orsakad av att etableringsersättningar upphör samt att arbetslösheten börjat öka något.

Nationell lagstiftning och styrande beslut

Området är till stor del reglerat i lag. Kommunens beslut kan i många fall överprövas av domstol. Såväl i socialtjänstlagen, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) som hälso- och sjukvårdslagen betonas att socialtjänsten och hälso- och sjukvårdens uppgift är att främja jämlikhet i levnadsvillkor.

Det pågår flera statliga utredningar som kan påverka området. LSS-utredningen har nyligen presenterat sitt slutbetänkande. En översyn av socialtjänstlagen pågår och kommer att presenteras i juni år 2020. Från och med år 2020 blir barnkonventionen lag vilket stärker barnens rättigheter i samhället.

I Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsoenkät ”Hälsa på lika villkor?” 2018 var det 71 procent som uppgav en bra eller mycket bra hälsa. Siffran för Tierps kommun var 67 procent för år 2017.

Nationellt och även i regionen görs det satsningar för att utbilda personal inom omsorg och stöd när det gäller våld i nära relation. Individ och familjeomsorgen söker pengar från Socialstyrelsen för att kunna arbeta lokalt med frågan och personalen har möjlighet att medverka på de utbildningar Länsstyrelsen och Nationellt centrum för kvinnofrid anordnar.

Samverkan med andra huvudmän och civilsamhället

För att på bästa sätt ge stöd till de individer som behöver krävs att kommunen samverkar med andra huvudmän. Inom Region Uppsala pågår förändringar och förnyelse av dagens

vårdstruktur för att anpassa vården till nya behov. Arbetet kallas effektiv och nära vård 2030. Målbilden är etablering av ett vårdcentrum i Tierp för att vård som behövs ofta ska komma närmare invånarna både geografiskt, digitalt, tillgänglig och relationellt. Detta kommer även påverka Tierps kommun och hemsjukvården då regionen är en stor samverkanspart. Öppenvården som finns för den som har beroendeproblematik, drivs i samarbete med Region Uppsala.

Individ och familjeomsorgen har idag samarbete, i form av idéburna offentliga partnerskap, med Kvinnojouren Liljan som är verksam i Tierp och Älvkarleby och med brottsofferjouren som stödjer brottsoffer. Kommunala pensionärsrådet och rådet för funktionshinderfrågor är kommunens samverkansorgan med brukarorganisationer inom äldre- och funktionshinderområdet. Samverkan med det civila samhället behöver utvecklas och stärkas. Arbetsätt för att stärka brukarinflytande och delaktighet för de medborgare som inte är föreningsaktiva behöver utvecklas ytterligare.

Digitalisering

Då färre medarbetare ska ge stöd till fler behövs nya arbetsätt. Digitalisering och e-hälsa kan vara en lösning för att frigöra resurser och öka kvaliteten för brukarna. Det pågår ett aktivt arbete med att utifrån både brukarnas och verksamhetens behov se över och utveckla tjänster som kan ersätta eller komplettera befintligt arbetsätt. Enligt Vision e-hälsa 2025¹ är målsättningen att Sverige år 2025 ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter. Med hälsa menas fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande. E-hälsa är att använda digitala verktyg och utbyta information digitalt för att uppnå och bibehålla hälsa. Under hösten år 2019 kommer det bli möjligt att göra en e-ansökan för ekonomiskt bistånd i kommunen. Det finns också förslag från regeringen om regelförändringar gällande faderskap och föräldraskap där föräldraskap framöver ska kunna göras digitalt.

Kompetensförsörjning

Det är en stor utmaning att rekrytera medarbetare med rätt kompetens inom området. Då fler behöver stöd från omsorg och stöd ökar behovet av medarbetare. Området använder sig i dagsläget av inhyrd personal för att kunna utföra ett rätts- och patientsäkert arbete. Det gäller framför allt socialsekreterare, biståndshandläggare och sjuksköterskor. Målet att minska beroendet av inhyrd personal.

Inom socialtjänsten barn- och ungdomsvård finns det krav på att handläggare ska ha avlagt svensk socionomexamen.

Samtidigt behöver kommunen jobba med att skapa en god personkontinuitet för att minimera antalet personer den enskilde möter. Detta är främst en utmaning inom äldreomsorgen där det finns tendenser nationellt att vilja dela upp arbetsuppgifter mellan olika yrkesgrupper för att möjliggöra sysselsättning för fler. Samtidigt behövs en översyn av vilka arbetsuppgifter som kan utföras av andra yrkesgrupper.

¹ Vision e-hälsa 2025 är statens och Sveriges kommuner och landstings gemensamma utgångspunkter för digitalisering i socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Omsorg och vård på hemmaplan

Ett samhälle som är tillgängligt underlättar för personer med funktionsnedsättning så att de i högre grad kan vara självständiga. Såväl den fysiska tillgängligheten som den informativa och kommunikativa tillgängligheten behöver förbättras. Allt utvecklingsarbete måste utgå från människors olikheter och variationer i funktionsförmåga.

Ett större fokus behöver läggas på förebyggande arbete inom hela socialtjänsten. Det görs genom att erbjuda generella insatser som en service till medborgarna, så kallade öppna insatser. Det finns fungerande öppna insatser i form av familjestöd, boendestöd och gruppverksamhet och råd och stöd för personer med beroendeproblematik.

Allt mer stöd ges i brukarens hem. Den yngre generationen personer med funktionsnedsättning efterfrågar delvis andra typer av boendeformer. Det gäller både den fysiska utformningen av bostaden som tillgången till personalstöd. Inom äldreomsorgen har inriktningen under flera år varit kvarboendepincipen. En utmaning är att kunna erbjuda ett likvärdigt utbud i hela kommunen.

Förändrade behov, nya målgrupper

Utvecklingen inom hälso- och sjukvårdens område gör att fler personer lever med stora funktionsnedsättningar och/eller svåra sjukdomar. Det här innebär att kommunens omsorg och vård delvis möter nya målgrupper som har andra behov. Allt fler med ovanliga sjukdomar får diagnos. Verksamheten behöver följa med i utvecklingen både vad gäller kompetens och inriktning

Personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och/eller intellektuell funktionsnedsättning är idag mer integrerade i samhället och har fått större möjligheter att leva som andra. Detta är positivt och medför samtidigt att kommunens verksamhet behöver anpassas för att kunna möta andra behov. Kompetens inom till exempel riskbruk, missbruk och familjebildning behöver finnas hos medarbetare inom funktionshindradeomsorgen. Kompetens i att möta personer med intellektuell funktionsnedsättning behöver finnas hos medarbete i socialtjänsten.

Mål

Mål 1 Ingen fattigdom

Fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska. Fattigdom innebär bl.a. även brist på frihet, makt, inflytande, hälsa, utbildning och fysisk säkerhet.

Delmål för Tierps kommun:

- 1.1 Andelen vuxna och barn som lever i ekonomisk utsatthet ska minska.

Mål 2 Ingen hunger

Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk.

Delmål för Tierps kommun:

- 2.1 Arbeta för bevarande av viktiga jordbruksmarker, minskat matsvinn och en hälsosam och näringsrik kost inom skola, vård och omsorg.
- 2.2 Stärk måltidsverksamheterna för att minska risk för undernäring hos äldre.

Mål 3 Hälsa och välbefinnande

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

Delmål för Tierps kommun:

- 3.4 Kommuninvånarnas självskattade hälsa ska öka och skillnaderna mellan grupper och individer ska minska.
- 3.5 Stärk arbetet för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk.
- 3.6 Minskad psykisk ohälsa hos såväl vuxna som barn.
- 3.7 Minskad ofrivillig ensamhet bland äldre.

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

Delmål för Tierps kommun:

- 10.6 Ökning av andelen brukare som anser att de får bestämma om saker som är viktiga.

Särskilda uppdrag

Särskilda uppdrag för verksamhetsområden under kommunstyrelsen:

- 6.6.a Verka för hemmaplanslösningar istället för placeringar av barn, ungdomar och vuxna där kommunens kunskaper, erfarenheter och arbetssätt kan användas.
- 6.6.b Stärk folkhälsan i alla åldersgrupper genom förebyggande och hälsofrämjande aktiviteter.
- 6.6.c Utveckla måltiderna för äldre så att den bidrar till förbättrad hälsa och högre livskvalitet.
- 6.6.d Utveckla insatser för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre.
- 6.6.e Arbeta fram nya arbetssätt för att öka kontinuiteten inom hemtjänsten.
- 6.6.f Aktivt arbeta med effektiv och nära vård i samverkan med regionen.
- 6.6.g Arbeta förebyggande med uppsökande verksamhet hos personer äldre än 80 år för att kunna kartlägga och tidigt möta framtida behov.
- 6.6.h Utveckla arbetet med personcentrerad vård för att stärka den enskildes delaktighet, inflytande och självbestämmande över utförda insatserna.

Avsnitt 6.7 Kommunen som arbetsgivare

Utvecklingsförutsättningar

Tierps kommun har cirka 1600 tillsvidareanställda varav andelen kvinnor är cirka 80 procent. Antalet årsarbetare uppgick år 2018 till 1 734, vilket är all arbetad tid, oavsett anställningsform. Av kommunens totala budget är cirka 70 procent personalkostnader. Medelåldern är 46 år. Under de kommande fem åren kommer cirka 300 medarbetare uppnå 65 år. Det innebär att kommunen via pensionsavgångar kommer att tappa omkring 20 procent av sina anställda inom denna period, givet att de går i pension vid 65 års ålder. Dessutom kommer befolkningen i kommunen att öka, vilket kan öka behovet av arbetskraft.

Kommunen har ett pensionsåtagande vilket är ett avtal med anställda om att tjänstepension ska utgå efter avslutad anställning då de går i pension.

Kommunens utmaning som arbetsgivare är bland annat att klara kompetensförsörjningen, minska könssegregeringen i verksamheterna och sänka sjuktalet. För att klara kompetensförsörjningen fastställde Kommunstyrelsen i maj 2018 en strategi för kompetensförsörjning. Syftet med strategin är att Tierps kommun både ska vara och framstå som en attraktiv arbetsgivare. Kommunens värdeord; Ansvar, Kundfokus, Mod, Framtidstro och Respekt ska genomsyra arbetsmiljön.

Nationell lagstiftning och styrande beslut

Det finns arbetsrättsliga lagar och föreskrifter samt centrala- och lokala kollektivavtal som arbetsgivare måste följa. De centrala kollektivavtalen förhandlas fram och tecknas av SKL och de centrala fackliga organisationerna. Några exempel på arbetsrättsliga lagar är arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen med tillhörande föreskrifter från arbetsmiljöverket, diskrimineringslagen, medbestämmandelagen och lagen om anställningsskydd. I Tierps kommun finns ett lokalt samverkansavtal som ersätter delar av medbestämmandelagen.

I arbetsmiljölagen ställs krav på ett systematiskt arbetsmiljöarbete. För att följa upp kraven påbörjade Arbetsmiljöverket en nationell tillsyn av systematiskt arbetsmiljöarbete inom kommuner och landsting. Tillsynen kommer pågå till 2022.

Av det centrala kollektivavtalet, HÖK 16 mellan Kommunal och SKL framgår det att alla arbetsgivare ska planera för hur andelen medarbetare som har heltidsbefattningar ska öka. När heltid införs bör dessutom en sammanhållen arbetstid utan delade turer eftersträvas. En plan för arbetet är framtagen i Tierps kommun. Arbetet ska pågå till den 31 maj 2021 då heltid som norm ska vara införd.

Marknadsföring av Tierps kommun som en attraktiv arbetsgivare

I kommunens strategi för kompetensförsörjning har följande arbetsgivarvarumärke för Tierps kommun fastslagits; ”I Tierps kommun säkerställs att rätt person finns på rätt plats, att var och en vet vad som ska göras och älskar att göra det. Kontaktvägarna är nära både internt i organisationen och gentemot övriga samhällsfunktioner. Närheten till universitet och högskolor ger goda utvecklingsmöjligheter. Det är lätt att pendla till och från Tierp”.

Genom till exempel sociala medier och mässor marknadsförs kommunen som en attraktiv arbetsgivare. Närvaron i sociala medier kommer att utvecklas.

Hälsofrämjande arbetsgivare

Sjukfrånvaron var 7,5 procent under 2018. Den totala sjukfrånvaron för kvinnor uppgick till 8,1 procent och för män till 4,8 procent. Det högsta sjuktalet per verksamhet återfinns inom förskolan. Kostnaden för sjuklön, det vill säga de första 14 dagarna då kommunen betalar sjuklön, uppgick under 2018 till 12 mkr vilket är en ökning från 2010 då motsvarande kostnad låg på 5,7 mkr.

Arbetet med att sänka sjukfrånvaron kräver många olika åtgärder. Kompetensen kring rehabilitering har förstärkts vilket har ökat chefsstödet i rehabiliteringsarbetet. Samarbetet med försäkringskassan och hälso- och sjukvården har intensifierats.

Det är viktigt att följa den forskning som kan omsättas i verksamheten för att skapa hälsosamma arbetsplatser. Under december 2018 anslöt sig Tierps kommun till ett forskningsprojekt som drivs av Uppsala universitet. Projektet bygger på aktuell forskning kring faktorer som skapar hälsosamma arbetsmiljöer. Metoden kallas STAMINA och är ett strukturerat tidseffektivt arbetssätt med tillhörande metoder för ett inkluderande arbetsliv. Projektet startade i januari 2019 och pågår under två år. Varje chef får hjälpmedel att tillsammans med sina medarbetare åstadkomma ett systematiskt arbetsmiljö- och verksamhetsarbete, och det är viktigt att slutsatserna från projektet implementeras i verksamheterna.

Inom förskolan har ett forskningsprojekt bedrivits tillsammans med SKL och Linnéuniversitetet. Syftet vara att minska risken för medarbetare att drabbats av sjukdom på grund av utmattning genom att delta i reflekterande kollegiala samtalsgrupper. Resultatet av forskningsprojektet var mycket positivt vilket gör att fler grupper kommer att startas upp.

Rättvis och engagerande arbetsgivare

En policy för lika rättigheter och möjligheter har beslutats av kommunfullmäktige. I Tierps kommun accepteras inte diskriminering eller trakasserier såsom, sexuella trakasserier eller kränkande särbehandling. Detta ska motverkas genom en framtagen rutin.

Det pågår också ett arbete med att åstadkomma rättvis lönesättning, tillitsbaserat ledarskap och att vara en inkluderande arbetsgivare.

Lärande arbetsgivare

Årliga kartläggningar av kompetensbehovet görs och rutiner för avslutningssamtalen följs upp fortlöpande. Det är viktigt att säkerställa att samtliga medarbetare som slutar sin anställning får möjlighet att lämna synpunkter som kan leda till förbättringar.

För att klara framtidens kompetensförsörjning ska användningen av ny teknik uppmuntras och främjas.

Kompetens- och karriärutvecklande arbetsgivare

Genom individuella utvecklingsplaner kan man både säkra att kompetensen används rätt och kartlägga karriärmöjligheter. Det är även viktigt att medarbetare får arbeta med sin kärnkompetens. Att medarbetare kan utvecklas och göra karriär i kommunen är viktigt för att säkra framtida kompetensförsörjning.

Strategiskt rekryterande arbetsgivare

Enligt SKL arbetar 1,2 miljoner människor i välfärden. De kommande tio åren ökar både antalet barn och äldre i befolkningen kraftigt. Antalet personer i arbetsför ålder ökar däremot betydligt mindre. Det innebär att konkurrensen om arbetskraften på hela arbetsmarknaden kommer att tillta. Som framgår av andra avsnitt finns stor konkurrens inom flera områden inom kommunen, såsom legitimerade pedagoger, vårdpersonal, specialister inom IT och upphandling med flera. En ökad samverkan med utbildningsaktörer såväl inom som utanför kommunen är också viktigt för att säkerställa nuvarande och framtida kompetensbehov i kommunen.

Tierps kommun främjar lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Villkor, rättigheter och utvecklingsmöjligheter ska upplevas och vara transparenta och tåla granskning.

Det pågår ett arbete med att införa kompetensbaserad rekrytering i kommunen och att tänka i nya banor då kompetensbehov uppstår. Att skapa goda arbetsmiljöer för att behålla medarbetare är ett viktigt arbete som ständigt måste fortgå.

Mål

Mål 5 Jämställdhet

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Delmål för Tierps kommun:

- 5.6 Förbättra arbetsvillkor och arbetsmiljön inom kommunens verksamheter. Som arbetsgivare i en kvinnodominerad sektor har kommunen ett särskilt stort ansvar för att förbättra kvinnors arbetsvillkor.

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

Delmål för Tierps kommun:

- 8.5 Verka för full sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor och män, inklusive ungdomar och personer med funktionsnedsättning, samt lika lön för likvärdigt arbete.

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

Delmål för Tierps kommun:

- 10.7 Verka för att alla människor, oavsett kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.

Särskilda uppdrag

Särskilda uppdrag för verksamhetsområden under kommunstyrelsen:

- 6.7.a Ökad samverkan inom kommunkoncernen, med andra kommuner, näringsliv samt universiteten och högskola för att säkra kompetens, resurseffektivisera, rekrytera personal och bli en attraktiv arbetsgivare.
- 6.7.b Öka attraktiviteten för Tierps kommun som arbetsgivare. Kompetensutveckla personalen. Möjliggöra nya lösningar för att öka attraktiviteten för att få fler äldre att vilja stanna kvar i arbetslivet.
- 6.7.c Heltidsresan. Målet ska enligt avtal vara uppnått 2021.
- 6.7.d Alla verksamheter ska verka för att möjliggöra för fler deltidsbrandmän (RIB) bland kommunens medarbetare.
- 6.7.e Kompetensbaserad rekrytering ska genomsyra alla verksamheter för att rekrytering alltid ska basera sig på det behov som finns vid rekryteringstillfället.

Kapitel 7 Ekonomi

Avsnitt 7.1 Ekonomin i sammandrag

	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Prognos 2019	Budget 2020
Från resultaträkningen					
Nettokostnader (mnkr)	1078	1159	1237	1282	1289
därav avskrivningar (mnkr)	39	39	36	17	25
Förändring av eget kapital årets resultat (mnkr)	41,0	4,0	-30,4	-19,4	19,4
Från balansräkningen					
Tillgångar (mnkr)	1085	1119	1080	1110	1171
Eget kapital (mnkr)	484	488	407	388	407
Långfristiga skulder och avsättning (mnkr)	358	363	392	393	405
Nettoinvesteringar (mnkr)	34	56	49	78	53
Soliditet (%)	45	44	0	35	35
Personalkostnader (mnkr)	811	858	902	894	930
Utdebitering kr	20:99	20:99	20:99	21:29	21:29
Antal kommuninvånare 31/12	20 744	20 930	21 127	21 180	21 220

Avsnitt 7.2 Driftbudget

I driftbudgeten specificeras alla löpande kostnader som kommunen har för att driva och upprätthålla sin verksamhet, exempel på löpande kostnader är personalkostnader, hyror, inköp av förbruknings-varor och dylikt. Dessa kostnader kallas driftskostnader. Dessa finansieras av driftsintäkter, exempel barnomsorgs- och äldreomsorgsavgifter samt skatteintäkter och statsbidrag. Driftskostnader redovisas i en kommuns resultaträkning.

Driftbudget (tkr)

Nämnd/Ansvarsområde	Bokslut	Prognos	Budget	Förslag	Förslag	Förslag
	2018	(per 0831) 2019	2019	budget 2020	plan 2021	plan 2022
Revision	992	1 099	1 099	1 125	1 140	1 163
Valnämnd	394	259	319	29	30	31
Jävsnämnd	37	42	42	43	44	45
Lönenämnd	0	0	0	0	0	0
It-nämnd	0	0	0	0	0	0
<i>Kommunstyrelsen:</i>	1 192 410	1 246 512	1 197 317	1 244 503	1 261 925	1 287 163
Kommunchef	16 496	0	0	0	0	0
Gemensam service	34 705	62 778	62 778	60 382	61 227	62 452
Medborgarservice	71 812	70 683	55 323	70 465	71 450	72 880
<i>Produktion:</i>	1 069 397	1 110 850	1 079 216	1 113 656	1 129 247	1 151 832
Kultur och fritid	67 789	73 081	73 081	75 912	76 975	78 514
Förskola	122 113	136 345	133 307	139 673	141 628	144 461
Grundskola	253 122	260 917	252 824	269 827	273 605	279 077
Gymnasieskola	125 963	125 990	123 333	119 081	120 748	123 163
Äldreomsorg	239 261	268 446	270 487	268 470	272 228	277 672
Funktionshinderomsorg	95 480	100 084	96 784	104 065	105 522	107 633
Individ- och familjeomsorg	165 669	145 366	129 400	136 628	138 541	141 312
Summa nettokostnad	1 193 834	1 245 090	1 198 777	1 245 699	1 263 139	1 288 401
Finansiering	1 163 428	1 225 702	1 212 176	1 265 086	1 281 802	1 308 106
Resultat	-30 406	-19 389	13 399	19 387	18 663	19 704

Ramförändringar på verksamhetsnivå

Verksamhetsövergripande ramförändringar

Förändring (tkr)	Orsak/Förklaring
-500	Översyn och anpassning av antalet enheter telefoner/datorer och licenser i organisationen som helhet.
-1 000	Möteseffektivisering för att minska stressen på alla nivåer och ge mer tid till ordinarie arbetsuppgifter/ökad produktion/minskade sjukskrivningar.
-1 000	Organisationsövergripande energieffektiviseringar.
-500	Inköpsstopp hävs - införande av rutin för godkännande i förväg (idag sker det i efterhand).

Tabell 6.1 Verksamhetsövergripande besparingar som fördelas ut på verksamheterna utifrån omsättning.

Gemensam service

Förändring (tkr)	Orsak/Förklaring
-1 000	Ökat samarbete med andra kommuner för att dela på kompetenser.
-10	Borttagning av begravningsförrättare.
-60	Uppsägning av prenumerationer på Dagens samhälle till förtroendevalda.
-63	Ej annonsering inför Kommunfullmäktige i UNT, Arbetarbladet och Upplands Nyheter. (Annonsering kvarstår i Norra Uppland som delas ut till alla hushåll.)
-3 200	Uthyrning av Högbergsparken.
-260	Ny modell för partistöd: höjning av grundstödet från 9 300 till 25 000 samt sänkning av mandatstöd från 57 % till 40 % av prisbasbeloppet per mandat.
-1 500	Engångskostnader - extra anslag i ram för 2019: Utbildningsinsats samt PA-system i A-salen.
850	Införande av kvalitetsledningssystem, engångskostnad som kommer generera systematiska effektiviseringsvinster för att stötta organisationen i att klara av framtidens ekonomiska utmaningar.
1 200	Flytt av kostnad för gamla brandstation från Medborgarservice till Gemensam service.
500	Ansvar för hyresavtalet, tecknat med TKAB, av crosshallen flyttas från Gymnasiet till Gemensam service.
-125	Hyreskostnad av 25 % av Crosshallen, den del som beräknas nyttjas av Gymnasiet.

Tabell 6.3: Driftbudget – ramförändringar, Gemensam service

Medborgarservice

Förändring (tkr)	Orsak/Förklaring
-1 200	Flytt av kostnad för gamla brandstation från Medborgarservice till Gemensam service.
-165	Affärskompetens avsluta deltagande. Projektet är slutfört.
-50	Minskad budget för marknadsföringsaktiviteter.
-220	Borttagande av informationscenter (marknadsföringsbidrag: Leufsta, Porten, Örbyhus).

50	Digital lösning för att ersätta fysiska informationscenter.
-175	Elitidrottsbidrag tas bort.
-150	NIS, minskat driftsbidrag. "Företagargala"-konceptet görs om, kostnadsanpassas.
-20	Fribiljetter till företagargala upphör i och med nytt koncept.
-140	Subventionerade sommarjobb erbjuds inte 2020. Från och med den 1 augusti 2019 behöver arbetsgivare bara betala ålderspensions-avgift 10,21% istället för 31,42% som annars gäller för sociala avgifter för anställda som fyllt 15 men ännu inte 18 år vid årets ingång.
-500	Mattransporter i egen regi.
11 000	Reavinster ska ej längre ingå verksamhetens driftbudget, läggs direkt på resultatet i de fall de uppstår. Ramkompensation för att väga upp den överoptimistiska siffran som lades på verksamheten tidigare, minimerad risk för extrema underskott när vinster uteblir.
5 000	Utökad ram på grund av ökade kostnader för bland annat medfinansieringsavtal Trafikverket, räddningsnämnden, outhyrda lokaler, Tobo masugn, snöröjning med mera.

Tabell 6.4: Driftbudget – ramförändringar, Medborgarservice

Kultur och fritid

Förändring (tkr)	Orsak/Förklaring
-1 300	Försäljning av campingen i Söderfors enligt fullmäktigebeslut 2018 (Verksamhetsplan och budget 2019-2022), minskade driftskostnader.
1 300	Helårseffekt av hyra för Möbeln, 2019 ingick enbart halvårshyra i ramtilldelning.

Tabell 6.5: Driftbudget – ramförändringar, Kultur och fritid

Förskola

Förändring (tkr)	Orsak/Förklaring
500	Kompetensutveckling för att befintlig personal ska kunna examineras som förskolelärare, påbörjad satsning sedan tidigare.
634	Flytt av budget för kost från äldreomsorg
1 500	Aktuellt behov av extra personal för barn i behov av särskilt stöd.
1 000	Ökat antal barn inom verksamheten.

Tabell 6.6: Driftbudget – ramförändringar, Förskola

Grundskola

Förändring (tkr)	Orsak/Förklaring
2 500	Insatser för att höja behörigheten till gymnasiet samt satsning på elevhälsa.
1 225	Flytt av budget för kost från äldreomsorg
2 600	Ökat antal elever på särskola och träningsskola med 12 elever.
6 000	Kompensation för kraftigt höjda skolskjutskostnader 2020, UL-avtal.

Tabell 6.7: Driftbudget – ramförändringar, Grundskola

Gymnasieskola

Förändring (tkr)	Orsak/Förklaring
-5 000	Effektivisering av lokaler och ökad samordning med vuxenutbildningen. Aktivt arbete för att sänka de interkommunala kostnaderna.
-1 500	Helårseffekt nedlagd crossinriktning, enligt fullmäktigebeslut 2018.
-500	Ansvar för hyresavtalet, tecknat med TKAB, av crosshallen flyttas till Gemensam service.
-140	Subventionerade sommarjobb erbjuds inte 2020. Från och med den 1 augusti 2019 behöver arbetsgivare bara betala ålderspensionsavgift 10,21% istället för 31,42% som annars gäller för sociala avgifter för anställda som fyllt 15 men ännu inte 18 år vid årets ingång.
541	Flytt av budget för kost från äldreomsorg
125	Hyreskostnad av 25 % av Crosshallen, den del som beräknas nyttjas av Gymnasiet.

Tabell 6.8: Driftbudget – ramförändringar, Gymnasieskola

Äldreomsorg

Förändring (tkr)	Orsak/Förklaring
-3 500	Avveckling av del av Hällbacka, pågår.
-2 400	Flytt av budget för kost till förskola, grundskola och gymnasium
-5 000	Fortsatt halverad drift på Danielsgården då platserna ej behöver tas i anspråk.
-1 500	Närvårdsplatser på geriatriken, avtal upphör 20191231.
1 500	Förstärkning av arbetet med effektiv och nära vård i samverkan med regionen.
1 000	Förstärkning av digitaliseringsarbetet inom äldreomsorgen.
1 400	Tillskott för att finansiera externa placeringar inom socialpsykiatri.

Tabell 6.9: Driftbudget – ramförändringar, Äldreomsorg

Funktionshinderomsorg

Förändring (tkr)	Orsak/Förklaring
2 000	Volymökning i gruppboheter.
3 000	Etablering av en ny mindre enhet där köpt plats kan tas hem plus en ny verkställighet.

Tabell 6.10: Driftbudget – ramförändringar, Funktionshinderomsorg

Individ- och familjeomsorg

Förändring (tkr)	Orsak/Förklaring
9 000	Ökade anslag på grund av fortsatt högt inflöde av orosanmälningar gällande barn samt tecken på konjunkturedgång.
-500	Inför rutin att alltid kalla till SIP (samordnad individuell planering) vid placering för att få en korrekt ansvarsfördelning.
-3 000	Ökat antal hemmaplanslösningar istället för köpta placeringar.

Tabell 6.11: Driftbudget – ramförändringar, Individ- och familjeomsorg

Avsnitt 7.3 Investeringsbudget

En investering räknas inte som en driftkostnad eftersom det är en kostnad av engångskaraktär och ha en belopp överstigande ett prisbasbelopp och en livslängd över 3 år.

Investeringsbudgeten delas normalt upp i två delar, investeringsverksamhet och exploateringsverksamhet. Exploateringsverksamheten avser oftast investering och utveckling av nya områden inom kommunen, t.ex. Siggbo området.

En investering finansieras antingen med lån från externa långivare som exempelvis banken eller från kommunen själv. De kostnader som uppstår i samband med räntebetalningar och värdeminskning på investeringen kallas för kapitalkostnad, vilket är en driftkostnad.

Exempel på investeringar i en kommun kan vara investeringar i vägar och VA nätet. Det kan vara byggandet av en ny skola eller behovet av att anpassa en skola efter nya förutsättningar.

Investeringsbudget (tkr)

	2020	2021	2022
<i>Kommunstyrelsen:</i>			
Kommunchef	0	0	0
Gemensam service	750	750	750
IT-nämnden	10 000	10 000	10 000
Medborgarservice	33 435	19 875	21 375
<i>Produktion:</i>			
Kultur och fritid	1 250	950	950
Förskola	750	750	750
Grundskola	3 500	1 100	1 100
Gymnasieskola	1 500	1 500	1 500
Äldreomsorg	1 500	1 500	1 500
Funktionshindreomsorg	350	350	350
Individ- och familjeomsorg	350	350	350
 Exploatering			
Kommunstyrelsen			
Medborgarservice	31 000	72 500	59 750

Investeringsbudgeten specificeras i bilaga 6 och nettoexploateringen i bilaga 7.

Avsnitt 7.4 Resultatbudget

Resultatbudget (tkr)

	Redovisat	Budget	Prognos	Förslag	Förslag	Förslag
	2018	2019	(per 0831) 2019	budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter*	309 715	338 783	263 544	381 575	386 917	394 655
Verksamhetens kostnader*	-1 510 662	-1 535 754	-1 527 899	-1 646 083	-1 675 890	-1 713 581
Avskrivningar**	-35 871	-38 032	-17 260	-24 664	-24 516	-23 616
Verksamhetens nettokostnader	-1 236 818	-1 235 003	-1 281 615	-1 289 172	-1 313 489	-1 342 542
Skatteintäkter	841 578	874 501	881 660	905 001	925 674	953 310
Generella statsbidrag	361 175	376 117	383 873	402 178	405 598	408 555
Verksamhetens resultat	-34 064	15 615	-16 082	18 007	17 783	19 324
Finansiella intäkter	9 788	4 360	8 791	6 380	6 380	6 380
Finansiella kostnader	-6 130	-6 576	-12 098	-5 000	-5 500	-6 000
Årets resultat	-30 406	13 399	-19 389	19 387	18 663	19 704

* I kolumnerna Budget 2020 till och med Plan 2022 är inte interna poster avdragna från verksamhetens intäkter och kostnader.

Avsnitt 7.5 Finansieringsbudget

Finansieringsbudget (tkr)	Utfall 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Löpande verksamhet					
Årets resultat	-30 406	-19 389	19 387	18 663	19 704
Justering för avskrivning	35 434	17 260	24 664	24 516	23 616
Justering för upplösning bidrag statlig infrastruktur	602	819	819	819	819
Minskning av avsättningar pga utbetalningar	-2 837	-13 140	-2 287	-2 456	-2 660
Justering för övr ej likviditetspåverkande poster	27 373	12 826	14 753	19 242	19 512
Ö (-) / M (+) av förråd m.m.	-5 042	-554	1 272	3 332	2 986
Ö (-) / M (+) av kortfristiga fordringar	-22 441	21 601	-2 591	-2 643	-2 696
Ö (+) / M (-) av kortfristiga skulder	13 344	48 954	28 547	25 818	12 728
Kassaflöde från den löpande verksamheten	16 027	68 377	84 565	87 291	74 009
Investeringsverksamhet					
Investeringar i immateriella anl.tillgångar	-339	0	0	0	0
Investeringar i materiella anl.tillgångar	-56 591	-87 336	-84 385	-99 625	-87 385
Investeringsbidrag till materiella anl.tillgångar	0	0	0	0	0
Försäljning av materiella anl.tillgångar	3 346	1 250	1 250	2 000	2 000
Investering i finansiella tillgångar	-11 183	0	0	0	0
Försäljning av finansiella tillgångar	0	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-64 767	-86 086	-83 135	-97 625	-85 385
Finansieringsverksamhet					
Nyupptagna lån	0	0	0	0	0
Amortering av skuld	0	0	0	0	0
Ökning av långfristiga fordringar	0	0	0	0	0
Minskning av långfristiga fordringar	178	176	176	176	176
Ö (-) / M (+) av lång- och kortfristiga placeringar	0	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	178	176	176	176	176
Årets kassaflöde	-48 562	-17 533	1 606	-10 158	-11 200
Likvida medel vid årets början	96 245	47 683	30 150	31 756	21 598
Likvida medel vid årets slut	47 683	30 150	31 756	21 598	10 398
Förändring likvida medel	-48 562	-17 533	1 606	-10 158	-11 200

Avsnitt 7.5 Balansbudget

Balansbudget (tkr)	Utfall 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2020
Tillgångar					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Materiella och immateriella anl.tillg.	525 909	594 735	653 206	725 315	786 084
Finansiella anläggningstillgångar	318 068	317 892	317 716	317 540	317 364
<i>Summa anläggningstillgångar</i>	843 977	912 627	970 922	1 042 855	1 103 448
<i>Bidrag till statlig infrastruktur</i>	16 278	16 859	16 040	15 221	14 402
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Lager	6 913	7 467	6 707	5 928	5 132
Exploateringsfastigheter	13 510	13 510	12 998	10 443	8 254
Kortfristiga fordringar	151 151	129 550	132 141	134 784	137 479
Kassa och bank	47 683	30 150	31 756	21 598	10 398
<i>Summa omsättningstillgångar</i>	219 257	180 677	183 601	172 754	161 263
Summa tillgångar	1 079 512	1 110 163	1 170 563	1 230 830	1 279 113
Eget kapital, avsättningar och skulder					
<i>Eget kapital</i>					
Eget kapital vid årets början	437 347	406 941	387 552	406 939	425 601
Årets förändring av eget kapital	-30 406	-19 389	19 387	18 663	19 704
<i>Summa eget kapital</i>	406 941	387 552	406 939	425 601	445 305
<i>Avsättningar</i>					
Pensionsskuld	100 873	110 968	122 812	137 976	153 206
Andra avsättningar	15 630	6 621	7 243	7 865	8 487
<i>Summa avsättningar</i>	116 503	117 589	130 055	145 841	161 693
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	275 341	275 341	275 341	275 341	275 341
Kortfristiga skulder	280 727	329 681	358 228	384 047	396 774
<i>Summa skulder</i>	556 068	605 022	633 569	659 388	672 115
Summa eget kapital avsättningar och skulder	1 079 512	1 110 163	1 170 563	1 230 830	1 279 113

Avsnitt 7.6 Nyckeltal

	Bokslut 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Nettokostnadernas (exkl. avskr.) andel av skatteintäkter och generella statsbidrag	99,8%	99,9%	96,7%	96,8%	96,8%
Finansnettots andel av skatteintäkterna	-0,3%	0,3%	-0,1%	-0,1%	0,0%
Årets resultat	-30 406	-19 389	19 387	18 663	19 704
Soliditet	38%	35%	35%	35%	35%

Kapitel 8 Ägardirektiv

Om kommunens bolag

Kommunen har två bolag, Tierps kommunfastigheter AB (TKAB) samt Tierps Energi och Miljö AB (TEMAB). Dessa två bolag har i sin tur var sitt dotterbolag, AB Tierpsbyggen (ABTB) respektive TEMAB FjärrvärmeAB (TFAB).

Bolagen är helägda av Tierps kommun och är en del av kommunens verksamhet. Bolagens verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av ägardirektiv utfärdade av kommunfullmäktige och fastställda av en bolagsstämma.

Bolagen ska följa de av kommunen antagna styrdokument som är applicerbara för det aktuella bolagets verksamhet. Styrelserna i de kommunala bolagen ansvarar för att verksamheten i respektive bolag bedrivs i enlighet med bolagets ändamål och fullmäktiges ägardirektiv samt övriga krav som beslutas av kommunfullmäktige eller kommunstyrelse.

Nytt i ägardirektiven

Till år 2020 läggs följande uppdrag till i ägardirektiven till bolagen:

Ägardirektiv för samtliga bolag

- En ökad samverkan ska ske mellan bolag samt mellan bolag och kommunorganisationen för att effektivisera verksamheterna och minimera dubbelarbete med syfte att sänka driftkostnader inom hela koncernen och stärka koncerntänket.
(nya §7 Tierps Energi & Miljö AB, §5 TEMAB FjärrvärmeAB, §9 Tierps kommunfastigheter AB, §9 AB Tierpsbyggen)

Ägardirektiv för Tierps kommunfastigheter AB (TKAB)

- Arbetet med att minska energiåtgången i de lokaler som bolaget förvaltar ska intensifieras med syfte att sänka driftskostnader för kommunens verksamheter samt minska energibehovet utifrån ett hållbarhetsperspektiv.
(ny §8)

Ägardirektiv för AB Tierpsbyggen (ABTB)

- Ett varierat bostadsbestånd i hela kommunen med olika boendeformer som stimulerar flyttkedjorna ska eftersträvas i kombination med innovativa hållbarhetslösningar.
(ny §7)

Kapitel 9 Uppföljning

Tidsplan

Tidsplan för bokslut, internkontroll, månadsprognoser, tertial- och delårsrapport:

År 2020		Beslutande organ
24 mars	Uppföljning internkontrollplan 2019	Kommunstyrelsen
15 april	Bokslut och årsredovisning för 2019	Kommunfullmäktige
26 maj	Tertialrapport 2020	Kommunstyrelsen
20 oktober	Internkontrollplan för 2021	Kommunstyrelsen
3 november	Delårsrapport och prognos per augusti 2020	Kommunstyrelsen
3 november	Plan för Tierps kommuns ekonomi och verksamheter 2021-2023, samt skattesats	Kommunfullmäktige

Ekonomiprognoser tas fram per mars, april, juli, augusti, september, oktober. Vid behov kan prognos även tas fram per november. Prognoserna behandlas av utskott/kommunstyrelse.

Hållbar utveckling - Agenda 2030

Hållbar utveckling innebär att vi tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillfredsställa sina behov. Genom 17 globala hållbarhetsmål antog världens stats- och regeringschefer ett globalt ramverk för hållbar utveckling i FN:s generalförsamling 2015, Agenda 2030.

De tre dimensionerna av hållbar utveckling, det vill säga de ekonomiska, sociala och miljömässiga genomsyrar målen för att skapa hållbar, inkluderande och rättvis utveckling för alla. Utmaningarna i hållbarhetsarbetet är till stor del globala, men lösningarna är främst lokala.

Genom sitt demokratiuppdrag har kommunen en viktig roll för att skapa engagemang, få genomslag och åstadkomma förändring i arbetet för en hållbar utveckling. Kommunen är också viktig i det konkreta genomförandet genom att vara huvudman för flera centrala verksamheter som omnämns i Agenda 2030, bland annat omsorg, skola, samhällsplanering och miljö- och hälsotillsyn.

Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) har tagit fram nyckeltal som stöd för kommuners och regioners genomförande av Agenda 2030. Här nedan presenteras nyckeltalen för Tierps kommun.

Mål 1 Ingen fattigdom

Fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska. Fattigdom innebär bl.a. även brist på frihet, makt, inflytande, hälsa, utbildning och fysisk säkerhet.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	11,8	11,5	11,7	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	1,6	1,5	1,5	

Mål 2 Ingen hunger

Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
Invånare med fetma, andel (%)	18		21	
Ekologiskt odlad åkermark, andel (%)	10	12	13	15

Mål 3 Hälsa och välbefinnande

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
Medellivslängd kvinnor, år	84,1	83,9	83,8	83,3

Medellivslängd män, år	79,7	79,7	78,9	79
Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, andel (%)			34,6	
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 000 inv	3534	3492	3228	
Antibiotikaförsäljning kommun, recept/1000 inv	323	313	290,9	268,4

Mål 4 God utbildning för alla

Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	78,2	85,6	79,6	83,5
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positivt svar, andel (%)		83,1		85,7
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	67,9	70,0	67,9	69,4
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	45	43	45	45

Mål 5 Jämställdhet

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)	55	55	57	59
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	23,1	23,7	25,7	28,0
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)	73,1	73,9	75,1	
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, kommunalt anställda, andel (%)	96,4	95,3	95,2	95,4

Mål 6 Rent vatten och sanitet

Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
Vattentäkter med vattenskyddsområde, andel (%)			100	100
Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	45,5	45,5		
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	26,7	26,7		
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)	100	100		

Mål 7 Hållbar energi för alla

Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
Elavbrott, genomsnittlig avbrottsstid per kund (SAIDI), minuter/kund		180,3	124,7	
Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor på värmeverk inom det geografiska området, andel (%)			99,7	99,4
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv	29	30	30	

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
Bruttoregionalprodukt (BRP), kr/inv	290 845	304 474		
Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel (%) av bef.	4,0	4,3	4,6	4,6
Invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	12,0	11,5	10,0	

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	32,1	34,8	48,4	51,9
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) – Totalt, NKI.	69	71	68	71

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
Ginikoefficient, index	0,374	0,369	0,362	
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	27			
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)	19	21	28	40

Brukarbedömning daglig verksamhet LSS – Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)

64	66
----	----

Mål 11 Hållbara städer och samhällen

Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
Demografisk försörjningskvot	0,84	0,84	0,85	0,85
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	17,9	18,5	20,6	
Utsläpp till luft av kväveoxider (NO _x), totalt, kg/inv	26,5	26,1	25,9	
Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom). Kg/inv	3,82	3,76	3,70	

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person		219,1	184,3	178,3
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)			25,7	38,1
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)			22	23

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO ₂ -ekv/inv	7,62	7,39	7,9	
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	39,7	41,1	33,1	30,1
Miljöbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området, (%)	15,0	14,5	13,5	13,4
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	796,6	805,2	806,9	786,9
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	62,7	62,7	62,3	

Mål 14 Hav och marina resurser

Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
-----------	------	------	------	------

Marint skyddad havsareal, andel (%)	16,6	16,9	16,9
-------------------------------------	------	------	------

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
Skyddad natur totalt, andel (%)	3,9	3,9	3,9	5,3

Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018
Valdistrikt med lägst valdeltagande i senaste kommunalval, andel (%)	77,3	77,3	77,3	68,6
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)				
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv	686	844	917	824
Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommun, (%)	1,3	3,8	0,3	- 2,5

Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap

Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling.

Nyckeltal saknas för detta mål

Regionala utvecklingsstrategin

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) är en långsiktig strategi som handlar om hur organisationen Region Uppsala vill möta framtidens utmaningar och utveckla det geografiska området Uppsala län tillsammans med Tierps kommun och övriga kommuner i länet. I den nuvarande regionala utvecklingsstrategin finns elva stycken mål som ska uppfyllas under perioden 2020 till 2030.

EN VÄXANDE REGION
<i>Mål för Uppsala län</i>
<ul style="list-style-type: none"> Planera för 5000 bostäder per år till år 2023 för att bygga ikapp behoven och därefter minst 2100 nya bostäder per år för att möta befolkningstillväxten.

<ul style="list-style-type: none"> • De samlade utsläppen av växthusgaser, i absoluta tal, ska ha minskat med minst 40 procent till år 2020 jämfört med år 1990. Till 2040 ska utsläppen vara minst 80 procent lägre än år 1990 i enlighet med miljömålsberedningens slutförslag. (Bas: 2,38 miljarder ton CO₂-ekvivalenter år 1990). Fram till år 2030 ska utsläppen för inrikes transporter vara minst 70 procent lägre jämfört med 2010 års nivå. (Bas: 0,888 miljarder ton år 2010).
<ul style="list-style-type: none"> • Minst 90 procent av alla hushåll och verksamheter ska vara anslutna till snabbt och kapacitetsstarkt bredband, minst 100 Mb/ sek, till 2020. Till 2030 ska 100 procent vara uppnått. (Bas: 67 % och 52 % år 2015).
<ul style="list-style-type: none"> • Antalet resor i kollektivtrafiken ska fördubblas till år 2020 och kollektivtrafikens marknadsandel av motoriserade resor ska fördubblas till år 2030. (Bas: år 2006).
<ul style="list-style-type: none"> • Produktionsvärdet från jordbruks- och trädgårdssektorn ska öka 20 procent fram till år 2030 (Bas 1562 mkr år 2013, mål år 2030: 1874 mkr). Produktionsvärdet från ekologiska livsmedel ska under samma period öka med minst 200 procent. (Bas 218 mkr år 2013, mål år 2030: 654 mkr).

EN NYSKAPANDE REGION

Mål för Uppsala län

<ul style="list-style-type: none"> • Antalet globalt konkurrenskraftiga innovativa och entreprenöriella företag ska öka. Indikatorer: antalet exporterande företag och exportvärdets andel av bruttoregionalprodukten (BRP). (Bas: 898 år 2014) och exportvärdets andel av BRP (Bas: 17 % år 2013).
<ul style="list-style-type: none"> • Privata och offentliga investeringar i FoU ska uppgå till minst 6 % av BRP. (Bas: 5,8 % år 2013.).
<ul style="list-style-type: none"> • I Uppsala län ska det startas minst 13 företag per 1000 invånare år 2020. (Bas: 11,5 år 2015.).

EN REGION FÖR ALLA

Mål för Uppsala län

<ul style="list-style-type: none"> • Andelen gymnasieelever med examen inom 4 år ska överstiga 75 procent år 2020. Till år 2030 ska minst 80 procent ta examen inom 4 år. (Bas: 70 % år 2015).
<ul style="list-style-type: none"> • Tilliten bland länets invånare ska öka till år 2020. (Bas: 76 % år 2012.) I Uppsala län ska andelen sysselsatta i åldrarna 20–64 år överstiga 80 % år 2020. (Bas: 77,3 % år 2014).
<ul style="list-style-type: none"> • Regioninvånarna ska ha landets högsta självskattade hälsa, med minskade skillnader mellan grupper och individer. (73 % år 2012. 4:a i landet).

Bilaga 1 - Styrdokument

Redovisning av beslutade styrdokument fram till och med 2019-09-17.

Aktiverande styrdokument (måldokument)

De aktiverande dokumenten fokuserar på vad som ska uppnås och vad som ska göras. Dessa är de enda styrdokument som innehåller tydliga mål. De bör också vara tidsbestämda. Varefter som mål uppnås måste nya beslutas.

Typer av dokument: Vision, strategi, program, plan, handlingsplan*

Beslutade av kommunfullmäktige

	Diariernr	Dokumentägare	Gäller fr o m	Revideras senast
Vision för Tierps kommun	2015/763	Gemensam service	2015-09-15	saknar datum
Avfallsplan	2018/282	Medborgarservice	2019-01-01	2022-12-31
Biblioteksbruk, biblioteksplan för Tierps kommun	2019/226	Kultur och fritid	2019-04-09	2021-12-31
Boendeplan bostad med särskild service för vuxna enligt 9:9§ LSS, 2016-2030	2016/678		2016-09-20	2030-12-31
Boendeplan för äldre i Tierps kommun 2014-2035	2014/436		2014-06-10	2035-12-31
Bostadsförsörjningsplan 2013-2025	2012/660		2013-04-09	saknar datum
Cykelplan för Tierps kommun	2016/601	Medborgarservice	2016-09-20	2030-12-31
Energistrategi för Tierps kommun	2014/819	Medborgarservice, bolagen	2014-12-16	saknar datum
E-strategi för Tierps kommun 2009-2013	2008/376	Gemensam service	2009-01-01	saknar datum
Näringslivsstrategi	2010/111	Medborgarservice	2010-04-27	saknar datum
Plan för kommunens ekonomi och verksamhet		Gemensam service		beslutas årligen
Program för uppföljning av och insyn i kommunens verksamheter 2018-2019	2017/451	Gemensam service	2018-01-01	2019-12-31
Skola 2020	2013/530	Utbildning	2013-12-17	2020-12-31
Strategi för integration i Tierps kommun	2016/469		2016-09-20	2020-09-20
Strategi för närvårdssamverkan i Uppsala län 2018-2020	2017/965		2018-01-01	2020-12-31
Tillgänglighetsplan för offentlig utemiljö i Tierps kommun	2016/182	Medborgarservice	2016-04-05	2030-12-31
Trafikförsörjningsplan för Tierps kommun 2005/2006	2004/180	Medborgarservice	2004-11-02	saknar datum
VA-plan	2014/188	Temab	2014-06-10	saknar datum
Varuförsörjningsplan för Tierps kommun	2019/441	Medborgarservice	2019-09-17	2024-09-17
Äldre 2020	2010/3	Vård och omsorg	2010-04-27	saknar datum
Översiktsplan 2010-2030	2011/211	Medborgarservice	2011-12-14	Aktualitetsprövas varje mandatperiod

Beslutade av kommunstyrelsen

	Diariernr	Dokumentägare	Gäller fr o m	Revideras senast
Handlingsplan - Boendeplan för äldre i Tierps kommun 2014-2035	2015/273	Vård och omsorg	2015-03-10	saknar datum
Internkontrollplan	2018/924	Gemensam service	2019-01-01	2019-12-31
Konkurrensstrategi för åren 2008-2009	2008/223	Gemensam service	2008-05-27	2009-12-31

Ledningsplan avseende extraordinär händelse	2008/327	Gemensam service	2008-06-17	saknar datum
Plan för utbildningar på introduktionsprogrammet	2019/653	Utbildning	2019-09-03	2019-06-30
Tillsynsplan för tillståndsgivning i Tierps kommun	2019/30	Medborgarservice	2019-01-01	2020-12-31
Tillsynsplan och behovsbedömning för miljö- och hälsoskydd och strålskydd i Tierps kommun	2019/31	Medborgarservice	2019-01-01	2019-12-31
Tillsynsplan och behovsbedömning för offentlig livsmedelskontroll i Tierps kommun	2019/32	Medborgarservice	2019-01-01	2020-12-31

Beslutade av jävsnämnden

	Diariernr	Dokumentägare	Gäller fr o m	Revideras senast
Tillsynsplan för tillståndsgivning i Tierps kommun	JN2019/4	Medborgarservice	2019-01-01	2020-12-31
Tillsynsplan och behovsbedömning för miljö- och hälsoskydd och strålskydd i Tierps kommun	JN2019/3	Medborgarservice	2019-01-01	2019-12-31
Tillsynsplan och behovsbedömning för offentlig livsmedelskontroll i Tierps kommun	JN2019/5	Medborgarservice	2019-01-01	2020-12-31

Normerande styrdokument (förhållningsdokument)

De normerande dokumenten fokuserar på hur de som är verksamma i kommunen beter sig, såväl utåt mot kommunmedborgarna som inom kommunens organisation. De ska säkerställa att handlanden som upprepas av kommunen utförs på samma sätt, oavsett när de utförs och av vem. Normerande dokument har alltid tolkningsföreträde framför aktiverande dokument.

Typer av dokument: Policy, riktlinje, regel, rutin*, processnorm*

Beslutade av kommunfullmäktige

	Diariernr	Dokumentägare	Gäller fr o m	Revideras senast
Arbetsmiljöpolicy	2016/384	Gemensam service	2016-06-14	varje mandatperiod
Bredbandspolicy	2000/43	Medborgarservice	2000-04-04	Saknar datum
Finanspolicy	2009/332	Gemensam service	2009-12-01	saknar datum
Folkhälsopolicy för Uppsala län	2009/222		2009-09-15	saknar datum
Funktionsnedsättning 2025	2012/415		2013-06-11	2025-12-31
Idrotts- och fritidspolicy	2015/697	Kultur och fritid	2015-10-15	saknar datum
Kommunikationspolicy	2010/260	Gemensam service	2010-10-01	saknar datum
Konkurrenspolicy		Gemensam service	2000-17-10	saknar datum
Kulturpolicy	2015/696	Kultur och fritid	2015-11-15	saknar datum
Lönepolicy	2015/939	Gemensam service	2016-01-01	saknar datum
Naturvårdspolicy för Tierps kommun		Medborgarservice	x	saknar datum
Pensionspolicy	2005/156	Gemensam service	2005-08-01	saknar datum
Policy för barnkonventionen i Tierps kommun	2011/65	Gemensam service	2011-03-01	saknar datum
Policy för belönings och förslagsverksamhet	2002/120	Gemensam service	2003-01-01	saknar datum
Policy för ersättning av utbildningskostnader	1993/212	Gemensam service	1993-04-27	saknar datum
Policy för funktionsnedsättning 2025 för Tierps kommun	2012/415	Vård och omsorg	2013-06-11	saknar datum
Policy för hållbar utveckling 2021 i Tierps kommun	2011/303		2011-12-14	saknar datum
Policy för intern och extern kameraövervakning	2008/395	Gemensam service	2009-12-01	saknar datum
Policy för lika rättigheter och möjligheter	2019/381	Gemensam service	2019-04-24	2023-06-30

Policy vid alkohol- och drogproblem inom kommunens verksamheter	2017/1018	Gemensam service	2017-12-19	Saknar datum
Regler för skolskjuts och elevresor	2019/432	Utbildning	2019-09-17	2023-06-30
Säkerhetspolicy för Tierps kommuns verksamheter	2019/229	Gemensam service	2019-09-17	2023-06-30
Tillgänglighetspolicy	2008/104		2008-09-16	saknar datum
Trafiksäkerhetspolicy	-	Medborgarservice	2000-11-28	saknar datum
Upphandlingspolicy	2011/107	Gemensam service	2011-04-05	saknar datum
Vatten- och avloppspolicy	2013/228	Temab	2013-05-01	saknar datum

Beslutade av kommunstyrelsen

	Diariennr	Dokumentägare	Gäller fr o m	Revideras senast
Resepolicy	2006/7	Gemensam service	2006-01-31	saknar datum
Kriskommunikationsplan för Tierps kommun	2018/617	Gemensam service	2018-12-18	2022-12-31
Kostriktlinje och vision för kostverksamhet	2013/300	Gemensam service	2013-04-23	saknar datum
Mål och riktlinjer för fritidsgårdar	2007/440	Kultur och fritid	2007-10-09	saknar datum
Riktlinje för arbetsstipendium för konstnärlig verksamhet i Tierps kommun	2017/960	Kultur och fritid	2018-01-01	saknar datum
Riktlinje för frivilligarbetare	2012/683	Gemensam service	2013-01-29	saknar datum
Riktlinje för intern kontroll och insyn i kommunens verksamheter	2017/450	Gemensam service	2017-10-01	2020-12-31
Riktlinje för pedagogisk måltid inom förskola, skola och omsorg	2013/299	Utbildning	2013-05-01	saknar datum
Riktlinjer för sociala bostäder i Tierps kommun	2019/554	IFO	2019-09-03	2023-09-30
Riktlinje för stöd och hjälp i ordinärt och boende enligt socialtjänstlagen	2018/252	Vård och omsorg	2018-06-01	saknar datum
Riktlinjer för direktupphandling	2012/643	Gemensam service	2013-01-01	saknar datum
Riktlinjer för ersättning för kurslitteratur mm vid högskolestudier på fritiden		Gemensam service	19900501	saknar datum
Riktlinjer för fettavskiljare för verksamhetsutövare och fastighetsägare i Tierps kommun	2015/1043	Temab	2016-02-09	saknar datum
Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomisk bistånd	2017/990	Individ och familjeomsorgen	2018-01-01	saknar datum
Riktlinjer för hantering av bisyssla	2012/658	Gemensam service	2013-02-01	saknar datum
Riktlinjer för hantering av hot och våld i arbetsmiljön	2019/230	Gemensam service	2019-05-28	2023-06-30
Riktlinjer för investering	2015/124	Gemensam service	2015-02-03	saknar datum
Riktlinjer för officiell flaggning i Tierps kommun	2011/323	Gemensam service	2011-09-06	saknar datum
Riktlinjer för vårdnadsöverflytt vid familjehem överstigande tre år i samma familjehem	2011/205	Individ och familjeomsorgen	2011-05-31	saknar datum
Riktlinjer för marknadsföringsbidrag för Tierps kommun	2016/868	Medborgarservice	2016-11-29	2019-06-30
Riktlinjer för insatserna kontaktperson, ledsagare och umgängesstöd	2019/98	Individ och familjeomsorgen	2019-04-01	2022-04-01
Riktlinje för prioriteringar vid livsmedelsupphandlingar	2019/437	Gemensam service	2019-05-28	2020-12-31
Riktlinje för tilläggsbelopp för barn och elever i behov av extraordinärt stöd	2019/431	Utbildning	2019-06-12	2020-06-12
Riktlinjer för utmärkelsen årets eldsjäl	2017/960	Kultur och fritid	2018-01-01	saknar datum
Lokal tolkning av begrepp i plan och bygglagen (2010:900 och plan och byggförordningen (2011:338)	2011/170	Medborgarservice	2011-04-19	saknar datum
Kravrutin	2008/60	Gemensam service	2008-04-01	saknar datum

Kvalitetssäkring av stöd och hjälp till barn och ungdomar i Tierps kommun	2012/599	Individ och familjeomsorgen	2012-12-04	saknar datum
Rutin för tillämpningen av lex Sarah inom kommunal verksamhet	2017/847	Gemensam service	2019-04-01	2024-03-31
Rutin lex Sarah inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet och verksamhet vid Statens institutionsstyrelse	2019/216	Gemensam service	2019-04-01	2024-03-31

Organiserande dokument

De organiserande dokumenten fokuserar på uppdrag, roller och ansvar i olika delar av kommunens organisation. Till denna dokumentgrupp hör även de dokument som styr de kommunala bolagen.

Typer av dokument: Arbetsordning, reglemente, bolagsordning, ägardirektiv, delegationsordning

Beslutade av kommunfullmäktige

	Diariernr	Dokumentägare	Gäller fr o m	Revideras senast
Arbetsordning för kommunfullmäktige och fullmäktigeberedningar	2018/1014	Gemensam service	2019-06-12	2022-12-31
Instruktion för kommundirektör	2017/946	Gemensam service	2018-01-01	saknar datum
Reglemente för gemensam IT-nämnd i Tierps och Älvkarleby kommuner	2015/822	Gemensam service	2015-11-03	saknar datum
Reglemente för gemensam lönenämnd i Tierps, Älvkarleby och Knivsta kommuner	2015/823	Gemensam service	2015-11-03	saknar datum
Reglemente för handikapprådet	2013/430	Gemensam service	2013-08-01	saknar datum
Reglemente för jävsnämnden	2006/111	Gemensam service	2007-01-01	saknar datum
Reglemente för kommunalt pensionärsråd	2010/333	Gemensam service	2010-12-14	saknar datum
Reglemente för kommunstyrelsen	2017/970	Gemensam service	2018-02-27	2021-12-31
Reglemente för krisledningsnämnd	2017/949	Gemensam service	2018-02-27	2021-12-31
Reglemente för Tierps kommuns revisorer	2006/111	Gemensam service	2007-01-01	saknar datum
Reglemente uppdragsbeskrivning för kommunalråd, oppositionsråd och gruppledare	2018/1023	Gemensam service	2019-01-01	2022-12-31
Reglemente för valnämnden	2006/111	Gemensam service	2007-01-01	saknar datum
Reglemente för IT-nämnd	2017/162		2019-01-01	saknar datum
Stadgar för Stiftelsen för Tierps kommuns stipendiefond	2017/829		1978-02-28	saknar datum
Från vision till värdeord			2004-04-20	saknar datum

Beslutade av kommunstyrelsen

	Diariernr	Dokumentägare	Gäller fr o m	Revideras senast
Delegationsordning jävsnämnden		Gemensam service	uppdateras regelbundet	uppdateras regelbundet
Delegationsordning kommunstyrelsen		Gemensam service	uppdateras regelbundet	uppdateras regelbundet
Dokumenthanteringsplan för Individ- och familjeomsorgen	2017/777	Gemensam service	2018-05-29	saknar datum
Dokumenthanteringsplan för gallring av handlingar av tillfällig eller ringa betydelse	2013/143	Gemensam service	2013-04-23	saknar datum

Dokumenthanteringsplan för styrande, ledande, och vissa verksamhetsstödande funktioner med kommunstyrelsen som myndighet	2018/45	Gemensam service	2018-12-04	saknar datum
Attestförteckning		Gemensam service	uppdateras regelbundet	fastställs årligen

Externt riktade dokument

De externt riktade dokumenten fokuserar på villkoren för att bo, verka och vistas i kommunen samt nyttjandet av den kommunala servicen. Hit hör till exempel regler (föreskrifter och ordningar) och taxor (avgifter).

Typer av dokument: Regel, taxa

Beslutade av kommunfullmäktige

	Diariernr	Dokumentägare	Gäller fr o m	Revideras senast
Regler och avgifter för pedagogisk verksamhet för barn 1-13 år	2016/84	Utbildning	2016-01-01	saknar datum
Fastighetsägares skyldigheter avseende gångbanerenshållningen m.m	2007/429	Medborgarservice	2007-10-23	saknar datum
Lokala hälsoskyddsföreskrifter för Tierps kommun	x	Medborgarservice	1992-02-11	saknar datum
Lokala ordningsföreskrifter för Tierps kommun	2014/811	Medborgarservice	2015-03-01	saknar datum
Renhållningsordning	2018/221	Medborgarservice	2018-05-01	2022-12-31
Skolskjutsbestämmelser-lokal riktlinje	2012/235	Utbildning	2012-06-01	saknar datum
Regel för politiska aktiviteter, propaganda och övriga aktiviteter vid röstmottagningsställen i Tierps kommun	2018/741	Gemensam service	2018-08-21	2022-08-21
Reglemente för färdtjänst och riksfärdtjänst	2009/291	Individ och familjeomsorgen	2009-09-15	saknar datum
Regler för kommunalt partistöd	2015/33	Gemensam service	2015-03-01	saknar datum
Regler för Tierps kommuns miljöpris	2011/108		2011-05-01	saknar datum
Plan- och bygglovstaxa inklusive kart- och mätdata	2018/464	Medborgarservice	2018-07-12	2019-12-31
Taxa för renhållning	2018/937	Temab	2019-01-01	2019-12-31
Taxa för slamavgifter	2018/938	Temab	2019-01-01	2019-12-31
Taxa avseende markpriser och återtagningsavgift	2017/689	Medborgarservice	2017-09-19	saknar datum
Taxa för allmänna vatten- och avloppsanläggningar	2018/936	Temab	2019-01-01	2019-12-31
Taxa för nyttjande av kommunens mark	2015/277	Medborgarservice	2015-07-01	saknar datum
Taxa för offentlig kontroll av livsmedel och dricksvatten	2018/863	Medborgarservice	2019-01-01	2019-12-31
Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, tobakslagen, lag om handel av vissa receptfria läkemedel samt lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare	2019/408	Medborgarservice	2019-07-01	2019-12-31
Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område samt strålskyddslagen	2018/866	Medborgarservice	2019-01-01	2019-12-31
Taxa för tjänster och service i anslutning till insatser enligt LSS	2017/784	Vård och omsorg	2017-10-31	saknar datum
Taxa grävstillstånd	2018/878	Medborgarservice	2019-01-01	2020-06-30

Regler för taxor vid korttidsuthyrning	2015/698	Kultur och fritid	2016-01-01	saknar datum
Taxor och biljettyper vid baden i Tierps kommun	2014/803	Kultur och fritid	2016-01-01	saknar datum
Regler för taxor vid korttidsuthyrning, samt bilaga 1-4	2015/698	Kultur och fritid	2016-01-01	saknar datum
Taxa förkopior, avskrifter och utskrifter	2016/921	Gemensam service	2017-01-01	saknar datum

Beslutade av kommunstyrelsen

	Diariernr	Dokumentägare	Gäller fr o m	Revideras senast
Normer för utdelning av Tierps kommuns företagastipendium	x	Medborgarservice	1993-01-01	saknar datum
Regler för bidrag till föreningar	2017/960	Kultur och fritid	2018-01-01	saknar datum
Regler för bidrag till studieförbund	2017/960	Kultur och fritid	2018-01-01	saknar datum

Beslutad av valnämnd

	Diariernr	Dokumentägare	Gäller fr o m	Revideras senast
Regel för politiska aktiviteter, propaganda och övriga aktiviteter vid röstmottagningsställen i Tierps kommun	2018/741	Gemensam service	2018-08-21	2022-08-21

Stödande dokument

De stödande dokumenten utgör ett komplement till de styrande dokumenten och kan sägas vara rekommendationer för hur vi ska förstå de styrande dokumenten. Stödande dokumenten kan till exempel finnas inom områden som är reglerat genom lagstiftning och nationella förordningar

Typer av dokument: Vägledning, information

Beslutade av kommunfullmäktige

	Diariernr	Dokumentägare	Gäller fr o m	Revideras senast
Vägledning för tillsättning av, arbete i och utvärdering av tillfälliga fullmäktigeberedningar	2017/905	Gemensam service	2017-12-19	2021-12-31

Styrdokument som upphört under 2019

- Riktlinjer för marknadsföringsbidrag för Tierps kommun, diariernr 2016/868, gällde under perioden 2016-11-29 till 2019-06-30
- Plan för krishanteringsarbete, diariernr 2017/447, gällde under perioden 2017-06-01 till 2019-03-30.

* Dessa typer av styrdokument fastställer tjänstemannaorganisationen.

Bilaga 2 - Organisation

Politisk organisation

Kommunfullmäktige är Tierps kommuns högsta beslutande instans. Kommunfullmäktiges roll är att besluta vad som ska nås utifrån kommuninvånarnas perspektiv. Kommunfullmäktige har 49 ordinarie ledamöter och 30 ersättare som väljs vart fjärde år.

Kommunfullmäktige Partier	Mandatperiod 2018-2022
Centerpartiet (C)	11
Kristdemokraterna (KD)	2
Liberalerna (L)	1
Miljöpartiet de gröna (MP)	2
Moderaterna (M)	7
Socialdemokraterna (S)	15
Sverigedemokraterna (SD)	8
Vänsterpartiet (V)	3

Tabell 7 Mandatfördelning i kommunfullmäktige för mandatperioden 2018-2022

Demokratiberedningen är en fast beredning knuten till kommunfullmäktige. Fullmäktige kan, utöver demokratiberedningen, inrätta tillfälliga beredningar. Beredningarna ska utgöra en direkt länk mellan fullmäktige och medborgarna, dialogen kan ske till exempel genom öppna sammanträden och medborgardialog. I februari 2019 tillsattes en tillfällig beredning för att arbeta med framtagande av en ny översiktsplan och ett reviderat bostadsförsörjningsprogram.

Valnämnden ansvarar, på lokal nivå, för genomförandet av allmänna val till riksdag, kommun- och landstingsfullmäktige, val till Europaparlamentet samt folkomröstningar.

Jävsnämnden hanterar tillsyn av och tillstånd för kommunens egna verksamheter. Detta för att inte komma i konflikt med jävsbestämmelserna.

Lönenämnden är en gemensam nämnd som Tierps kommun är värdkommun för. I Lönenämnden ingår Knivsta, Älvkarleby och Tierps kommun

IT-nämnden är en gemensam nämnd som Tierps kommun är värdkommun för. Tierps kommun har sedan flera år tillbaka haft en gemensam IT-nämnd med Älvkarleby kommun. År 2019 bilades en ny gemensam IT-nämnd där Heby, Knivsta, Älvkarleby, Östhammar och Tierps kommun samarbetar.

Uppsala kommun är värdkommun för samarbetena inom *överförmyndarnämnden* och *räddningsnämnden*.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att besluta vad som ska göras och att se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs. Tierps kommun har samlat i princip all verksamhet direkt under kommunstyrelsen. Det innebär att kommunstyrelsen även är att betrakta som nämnd enligt kommunallagen. Styrelsen består av 15 ordinarie ledamöter och 15 ersättare valda av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen		
Fördelning av poster:	ordinarie	ersättare
Centerpartiet (C)	2	2
Kristdemokraterna (KD)	1	1
Liberalerna (L)	1	1
Miljöpartiet de gröna (MP)	1	1
Moderaterna (M)	2	2
Socialdemokraterna (S)	5	4
Sverigedemokraterna (SD)	2	2
Vänsterpartiet (V)	1	2

Tabell 8 Fördelning av poster i kommunstyrelsen

Fyra *utskott* arbetar under kommunstyrelsen:

- Kommunstyrelsens arbetsutskott, 5 ordinarie ledamöter och 4 ersättare
- Utskottet samhällsbyggnad, 4 ordinarie ledamöter och 3 ersättare
- Utskottet barn och ungdom, 4 ordinarie ledamöter och 3 ersättare
- Utskottet arbete och omsorg, 4 ordinarie ledamöter och 3 ersättare

Utskotten har delegation att fatta vissa beslut, i övrigt bereder de ärenden till kommunstyrelsen.

Tjänstemannaorganisation

Tjänstemannaorganisationen består av kommundirektör och tre block; produktion, gemensam service och medborgarservice.

Kommundirektörens ansvarsområden är bland andra att leda, samordna och utveckla kommunens verksamheter så att de bedrivs effektivt och i enlighet med politiskt uppsatta mål och fattade beslut.

Produktion - Större delen av kommunens verksamheter hör till blocket produktion. Här finns individ- och familjeomsorg, vård- och omsorg, utbildning samt kultur och fritid.

Medborgarservice är ”vägen in” till Tierps kommun för medborgare och näringsliv. Medborgarservice ska vara kommunens ansikte utåt och ansvarar för myndighetsutövning, rådgivning, vägledning, marknadsföring, kommunikation och service.

Gemensam service ska ge den politiska organisationen, kommundirektör och verksamheterna stöd med nämndadministration, ekonomi, arbetsliv- och personalfrågor, upphandling, löneadministration, pensioner, dokumenthantering, kvalitets- och utvecklingfrågor.

IT-förvaltningen arbetar för fem kommuner, Heby, Knivsta, Älvkarleby, Östhammar och Tierps kommun.

Tierps kommun har två *kommunala bolag*; Tierps kommunfastigheter AB samt Tierps Energi och Miljö AB.

Tierps kommunfastigheter AB hanterar skötsel, underhåll samt investeringar i merparten av de lokaler som kommunen använder för sin verksamhet. Tierps kommunfastigheter AB har ett

dotterbolag, *AB Tierpsbyggen*, som är Tierps kommuns helägda bostadsföretag.

Tierps Energi och Miljö AB hanterar det praktiska utförandet inom vatten och avlopp, renhållning och gata/park. Tierps Energi och Miljö AB har ett dotterbolag, *TEMAB Fjärrvärme AB*, som försörjer villor, industrier, skolor, handels- och serviceföretag med miljövänlig värme i Tierp, Karlholmsbruk och Örbyhus.

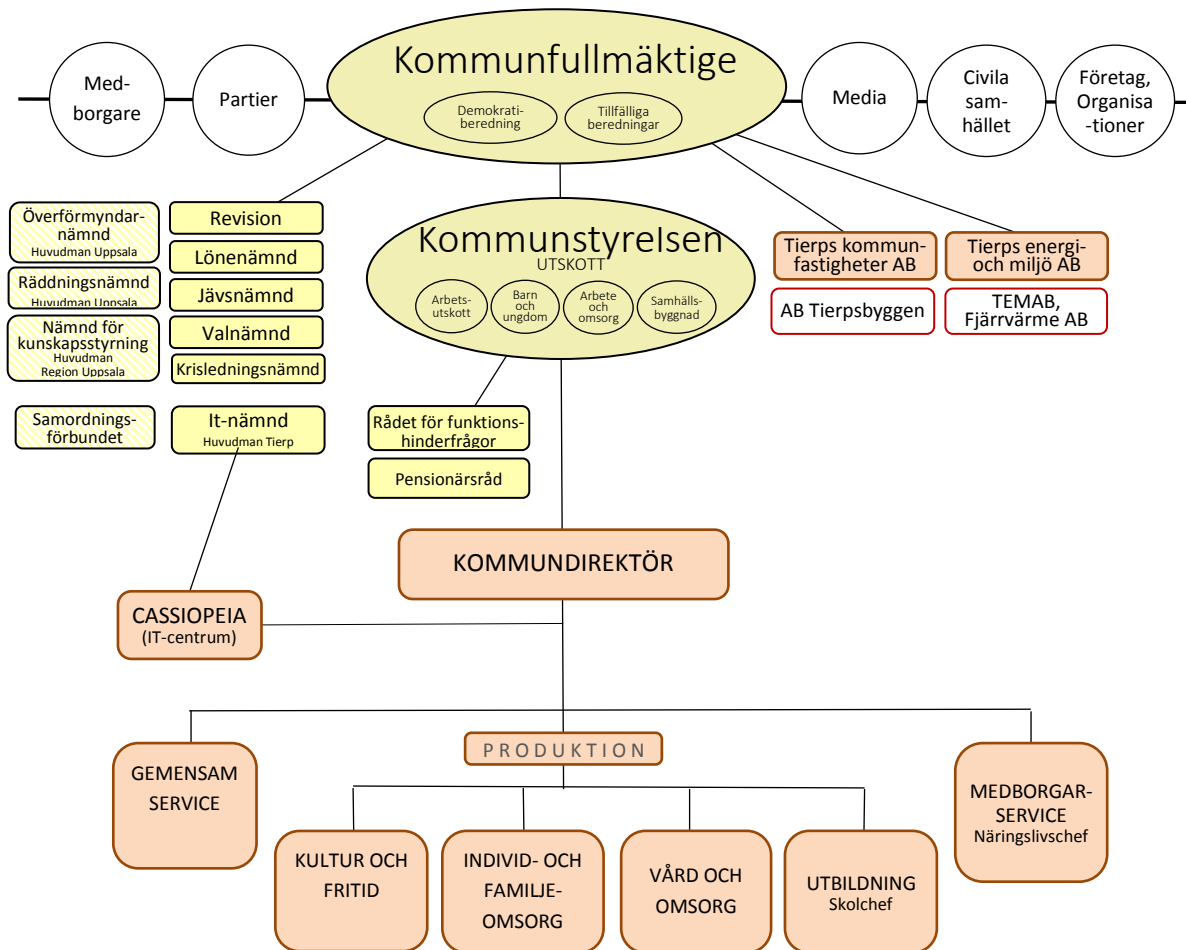

Bild 1 Kommunens organisation

Bilaga 3 – IT-nämndens budget och verksamhetsplan

IT-nämndens budget och verksamhetsplan enligt förslag från gemensamma IT-nämnden § 24/2019.

Älvkarleby
kommun

Knivsta
kommun

ÖSTHAMMARS
KOMMUN
- EN DEL AV ROSLAGEN

TIERPS
KOMMUN

HEBY
KOMMUN

Verksamhetsplan 2020

IT-nämnden

Innehåll

Verksamhetsidé.....	3
Redovisning av strategier för att uppnå målen.....	3
Inriktningsmål.....	3
Uppdrag och uppgifter	3
Samverkansmodell	4
Verksamhetsförändringar och övriga frågor av strategisk betydelse	4
Verksamhetsstyrning och budget.....	5
IT-nämndens ekonomi.....	6
Driftsbudget 2020.....	6
Investeringsbudget 2020.....	6
Prisindex för kommunal verksamhet	7
Fördelningsnyckel - procentfördelning	8
Övergripande modell.....	8
Fördelning kostnader per kommun.....	9
Kostnadsfördelning	10
Kommunspecifika inköp – projekt.....	11
Inköp av antal enheter/klientutrustning.....	12
Nyckeltal.....	13
Nyckeltal i fördelningsnycklarna för it-förvaltningen.....	15
Bilaga 1 - Känslighetsanalys.....	16
Bilaga 2 – Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)	17
Bilaga 3 – Förklaring av nyckeltal från Kolada.....	18

Verksamhetsidé

Nämndens ansvarsområde är övergripande strategiska och taktiska it-frågor samt operativa it-insatser för kommunerna enligt de definitioner och beslut som tas av nämnden.

Redovisning av strategier för att uppnå målen

Nämnden ska arbeta för att möjliggöra för kommunerna att arbeta i en samverkanskultur för att få mer effektiva lösningar för såväl kärnverksamheterna som för IT-verksamheten.

Nämndens ansvar är även att medverka i de fem kommunernas digitala utvecklingsarbete samt stödja samordning av verksamhetsutvecklingsinsatser som är IT-relaterade. Nämnden ska sträva efter att arbeta i en samverkans- och samförståndskultur.

Inriktningsmål

Nämnden ska även verka för att kontinuerligt effektivisera IT-verksamheten för att kunna leverera IT-tjänster till förvaltningarna till överenskomna servicenivåer. Uppdraget innefattar även att ge överenskommet stöd för IT-relaterade verksamhets- och utvecklingsfrågor.

Uppdrag och uppgifter

Den gemensamma nämnden ansvarar för:

- strategisk och taktisk utveckling av IT-relaterade områden
- support/helpdesk av IT-relaterade områden
- IT-drift av den centrala servermiljön för kommunerna
- att leda en referensgrupp för inköp och logistik av gemensamma IT-produkter och IT-tjänster
- hantering av telefonifunktionen enligt separata överenskommelser med varje kommun
- inventarieadministration för IT-relaterade produkter, samt motsvarande stöd för inventarieadministration av förvaltningarnas verksamhetskritiska IT-system
- förvaltningarnas kommunikationsnät
- avtal som är en förutsättning för nämndens ansvarsområden

Dessutom har nämnden i uppdrag att vara stöd:

- i kommunernas digitala utveckling / digitala transformation
- för verksamheterna vid upphandling av förvaltnings specifika IT-produkter och IT-tjänster, inklusive produkt- och modellval
- för förvaltningar vid IT-projekt och andra utvecklingsprojekt

Ansvaret för kommunernas förvaltning, inklusive t ex krisberedskap och informationssäkerhet samt den så kallade digitala utvecklingen, åligger i sin helhet respektive kommun, men nämnden kan efter överenskommelse i digitaliseringsrådet ges i uppdrag av en eller flera kommuner att ta fram beslutsunderlag och medverka i dessa frågor. Särskilt bör nämnden arbeta för att se över möjligheter till gemensamma lösningar som stöd vid allvarlig samhällsstörning. Nämnden ansvarar för den tekniska och produktmässiga säkerheten som är ett stöd för kommunernas förvaltningsarbete.

Nämnden ansvarar för att leveranserna inom de olika områdena sker enligt överenskomna servicenivåer. Dessa nivåer bör vara gemensamma för samtliga kommuner, men enstaka skillnader kan förekomma. Nivåerna beslutas av nämnden på förslag från digitaliseringsrådet efter beredning tillsammans med it-förvaltningen. Överenskomna servicenivåer avrapporteras regelbundet till

funktioner som beslutas av varje kommun. En årlig avstämning av nivåerna sker efter beredning och med beslut i nämnden.

Samverkansmodell

It-nämndens förvaltning verkställer nämndens beslut. Förvaltningen samråder med ett digitaliseringsråd som utgörs av tjänstemän, en ifrån vardera kommun. Varje kommun utser sin representant.

Digitaliseringsrådets uppgift är att i samråd med respektive kommun fånga upp, prioritera samt besluta om IT-relaterade utvecklings- och förändringsprojekt som är gemensamma för en eller flera av kommunerna. I bilden nedan kallas det ”E-styr” och den processen stödjer kommunernas gemensamma utvecklingsarbete.

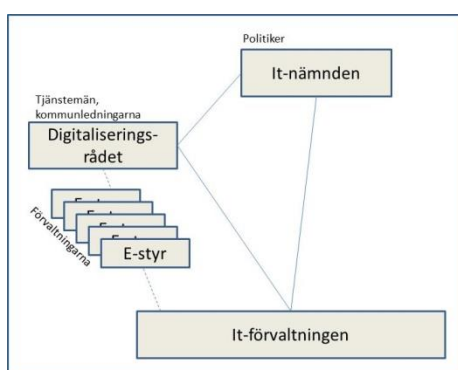

Bild: Organisationsskiss

Nämnden har en förvaltning som svarar för beredning och verkställighet av ärenden inom nämndens ansvarsområden. Förvaltningen är placerad i värdkommunen och samtliga arbetstagare i den gemensamma förvaltningen har sin anställning i värdkommunen. Förvaltningen ska ha lokal närvaro hos de fem kommunerna för att leverera överenskommen lokal support och service. De gemensamma funktionerna inom förvaltningen ska placeras för att nå bäst effektivitet.

Verksamhetsförändringar och övriga frågor av strategisk betydelse

För att få effekt av en gemensam IT-organisation samt skapa förutsättningar för ytterligare samverkan inom andra kommunala verksamhetsområden behöver IT-infrastrukturen konsolideras samt uppdateras på ett antal områden.

Tack vare att den gemensamma it-nämnden bildades i januari 2019 så har kärnverksamheterna beslutat om gemensam upphandling av två större verksamhetssystem. Det är tre av de fem kommunerna i vardera upphandlingen. Det är Tierp, Heby och Knivsta som upphandlar vård- och omsorgssystem samt Älvkarleby, Tierp och Heby som upphandlar skolsystem tillsammans. Samtal pågår inom flera andra områden om samverkan och detta medför att IT-organisationen behöver skapa en IT-miljö som är homogen och gemensam för de fem kommunerna.

För att ta till vara på de rationaliseringsmöjligheter som en samverkan kring it-verksamheten skapar behöver vi konsolidera de tre nuvarande driftcentra och därefter funktions-outsourca de områden där externa leverantörer, genom stordriftsfördelar m.m. kan sköta mer effektivt/säkert. Detta sker redan idag genom den gemensamma processen för klienter(direktleveranser till slutkund) samt inom print/copy via den upphandling som görs gemensamt för de fem kommunerna.

IT-nämndens bidrag för att nå målen i Agenda 2030 finns inom flera av agendans delområden. Vi bidrar bl.a. till minskad miljöpåverkan genom att understödja digitala samverkansformer som minskar

resandet. Tid och plats ska elimineras som hinder för rationell samverkan mellan de fem kommunerna. Genom våra upphandlingar främjar vi via våra partners och kunder en hållbarare konsumtion och produktion.

I den kundenkät där alla chefer i de fem kommunerna har fått lämna sina synpunkter ser vi en klart högre kundnöjdhet samt lägre kostnader i de tre kommuner där vi har första linjens support samt drift i egen regi. Att kundnöjdheten är högre i de kommuner där vi har ”first-line”-supporten i egen regi bekräftar tesen om att vi behöver hålla ihop hela supportprocessen i en organisation.

Inom en period av 6 månader måste av ovanstående anledningar ett beslut fattas angående det avtal som idag finns för extern it-drift av två av de fem kommunernas. LOU möjliggör inte att övriga tre kommuner kan nyttja tjänster från leverantören vilket begränsar kostnadseffektiviteten. Oavsett vilken väg man väljer så står it-nämnden inför investeringar i den centrala servermiljön vilken är ålderstigen. Här kommer en extern rådgivare att konsulteras för att få ett väl underbyggt beslutsmaterial. Den nya omvärldsbilden samt de ökade hoten gör att it-säkerhetsfrågorna ställer nya krav på var och vem som hanterar vår information. För att höja it-säkerheten och samtidigt öka kostnadseffektiviteten bör en utvärdering och planering av sammanhållen it-drift i egen regi göras.

Ett omställningsprojekt från drift i extern regi till drift i egen regi eller omvänt kostar tid och pengar. Vid omställningen från Axians till Advania för Knivsta och Heby under 2017 landade omställningsprojektet på ca 3,2 miljoner. För (2021) eller senare (2025) kommer ett omställningsprojekt för de två kommunerna, antingen till en ny leverantör eller till egen regi inom Cassiopeia. För att öka kostnadseffektiviteten bör beslut i ett konsolideringsprojekt tas så snart som möjligt. Observera att ett omställningsprojekt till egen regi måste finansieras utöver vad som finns med i denna verksamhetsplan.

Verksamhetsstyrning och budget

Styrning, planering och budget för den gemensamma nämnden upprättas av värdkommunen enligt dess styrmodell efter samråd med de andra deltagande kommunerna. Värdkommunen kallar till samråd och samråd ska ske minst en gång per år. I samrådet ska det finnas representanter från samtliga deltagande kommunstyrelser. Huvudpunkter i samrådet är uppföljning av utförd insats från it-nämnden samt eventuella justeringar i överenskommelser som reglerar verksamheten, representationen i olika funktioner samt de ekonomiska principerna.

Budgeten följs upp löpande i enlighet med kommunernas rutiner och lämnas vid tider som bestäms av värdkommunen i enlighet med dess planering.

Den gemensamma IT-verksamheten ska årligen avge verksamhetsberättelse avseende senaste verksamhetsåret till de samverkande kommunerna. Denna levereras enligt värdkommunens gällande tidplan.

IT-nämndens ekonomi

Driftsbudget 2020

Intäkter	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Medlemsavgifter	33 770	34 108	34 449	34 793	35 141	35 492
Kommunspezifika intäkter	15 594	15 750	15 908	16 067	16 228	16 390
IT-tjänstavtal	18 888	19 077	19 268	19 461	19 656	19 853
Summa	68 252	68 935	69 625	70 321	71 025	71 735
Kostnader						
Centrala kostnader	-33 770	-34 108	-34 449	-34 793	-35 141	-35 492
Kommunspezifika kostnader	-15 594	-15 751	-15 909	-16 068	-16 229	-16 391
IT-tjänstavtal	-18 888	-19 076	-19 267	-19 460	-19 655	-19 852
Summa	-68 252	-68 935	-69 625	-70 321	-71 025	-71 735
SUMMA	0	0	0	0	0	0

Det finns stora skillnader i vad som ingår i de dåvarande IT-organisationernas ekonomi och i hur mycket medel som har investerats i central utrustning. Även geografiska skillnader innebär att samtliga kostnader inte solidariskt kan fördelas via en gemensam fördelningsnyckel. Från 2019 till 2020 så har medlemsavgiften räknats upp med 1,3 % (2,3-1), åren efter kalkyleras med 1%.

Driftsbudgetens intäkter och kostnader redovisas därför i tre separata delar; medlemsgifter, kommunspezifika delar och IT-tjänsteavtal.

- Med medlemsavgift avses de gemensamma kostnaderna som fördelas ut till medlemskommunerna utifrån en gemensam fördelningsnyckel fastslagen i digitaliseringsrådet.
- Kommunspezifika delar avser de tjänster som administreras av IT-nämnden men ej ingår i medlemsavgiften. Målsättningen är att denna del på sikt ska minska och flyttas över till att ingå i medlemsavgiften.
- IT-tjänsteavtalen avser huvudsakligen verksamheternas och de kommunala bolagen tjänster som till exempel drift och support av klientdatorer/surfplattor, skrivare med mera. Dock ingår inte kapitaltjänst för arbetsplatsutrustning i denna post.

Investeringsbudget 2020

Centrala investeringar	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Central kommunikationslösning	2 500	500	500	500	500	500
Central servermiljö	7 000	7 000	7 000	5 000	5 000	5 000
Printserver	100	100	100	100	100	100
Övrigt	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Summa	10 600	8 600	8 600	6 600	6 600	6 600

I investeringsbudgeten visas de gemensamma investeringar i central IT-infrastruktur som sker i värdkommunen. Ägandet av central utrustning ska IT-nämnden stå för. Övrig utrustning bland annat arbetsplatsutrustningarna ägs av respektive kommun.

Avskrivningskostnaderna för investeringar budgeteras med annuitet på 5 år till 2 procents internränta. En investering på 1 000 Tkr resulterar i en genomsnittlig årlig kostnad på cirka 212 Tkr under 5 år. År 2020 är det första året för de gemensamma investeringarna inom ramen för IT-nämnden. Alla tidigare gjorda investeringar kvarstår i respektive medlemskommun.

Investeringsinformation:

I dagsläget existerar tre olika servermiljöer inom de fem kommunerna. Två i egen regi i Östhammar och i Tierp/Älvkarleby samt en extern miljö hos leverantören Advania för Heby och Knivsta. Dessa tre miljöer behöver omstruktureras och konsolideras för att dels skapa driftsfördelar för IT-organisationen, dels förutsättningar för verksamheterna att samutnyttja resurser och bygga ny samverkan mellan verksamheterna.

Detta innebär att IT-organisationen går mot att bygga en gemensam användarkatalog (AD, Active directory) för de fem kommunerna samt ett redundant 10-gigabitsnät mellan kommunhuvudorterna. De idag tre existerande servermiljöerna behöver bytas ut för att kunna garantera driftsäkerheten och skapa samverkansmöjligheter. Den nuvarande utrustningen är till stora delar avskriven (5år) och till viss del omodern vilket medför att garantier och service upphör på grund av hög ålder på delar eller hela miljön.

Av ovanstående anledningar behöver nyinvesteringar göras i servermiljöerna på samtliga tre driftslokationer alternativt investering i gemensamma servermiljöer.

1. *Central kommunikationslösning* – denna investering syftar till att bygga ihop och skapa redundans i fibernätet mellan de olika kommunerna. Denna är en delvis ny tjänst.
2. *Central servermiljö* – denna investering syftar till att bygga ihop och driftsätta en gemensam serverplattform för kommunerna.
3. *Printserver* – denna investering syftar till att skapa en servermiljö för den befintliga strukturen. Själva behovet av inköp av kopiatorer redovisas under kommunspecifika inköp. Verksamheten undersöker dock alternativa lösningar i stället för en egen investering i printserver som till exempel köp av tjänst.
4. *Övrigt* – denna post avser ej specificerad investering. IT-organisationen ser en vikt i att ha en investeringsmöjlighet om ett behov skulle uppstå.

Med en investering på 10 600 tkr för år 2020 så kommer verksamheten behöva ett tillskott på 2 249 tkr till kapitaltjänst (avskrivningar och internränta) per år för den återstående ramperioden. Detta är utöver den generella kostnadsuppräkningsfaktor på 1 % av föregående års budget. Verksamheten bedömer att en effektiviseringsfaktor till 3 % behövs för att uppnå framtida effektiviseringar av verksamheten (se stycket om *verksamhetsförändringar och övriga frågor av strategisk betydelse*).

Uppräkning driftbudget utifrån efterfrågan från verksamheter och föregående års investeringar	2020	Generell uppräkning	Volym	Kapitaltjänst	Effektiviseringsfaktor	Behov av rambudget 2021
	68 252	683	0	2 249	3,0%	73 320

Prisindex för kommunal verksamhet

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) är avsett för att användas för kommunerna som underlag vid beräkning av kostnadernas utveckling i fasta löner och priser som är framtaget av Sveriges Kommuner och Landsting. Som framgår i bilaga 2 så prognostiseras den reella kostnadsökningen framgent bli betydligt högre; 3 procent för 2020, – 2,9 procent för 2021, 2,8 procent för 2022, än den generella uppräkningsen på 1 procent i denna verksamhetsplan. Detta resulterar i att redan år 2022 så behöver IT-nämnden effektivisera verksamheten för ca 2 500 tkr om 1 procentsuppräkningsen kvarstår under kommande ramperioden. Detta utöver den effektiviseringsfaktor som står i tabellen ovan.

Fördelningsnyckel - procentfördelning

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tierp	27%	27%	27%	27%	27%	27%
Älvkarleby	11%	11%	11%	11%	11%	11%
Heby	17%	17%	17%	17%	17%	17%
Knivsta	17%	17%	17%	17%	17%	17%
Östhammar	28%	28%	28%	28%	28%	28%

Från och med 2020 och framåt så kan procentfördelningen emellan kommunerna förändras. Den eller de kommuner som växer snabbare än resterande kommunerna kommer således också att få en större del av kostnaderna genom att procentsatsen ändras.

Övergripande modell

Ovanstående fördelningsnyckel har tidigare beslutats och används för fördelning av personalkostnaderna, men

It-förvaltningen har i uppdrag av Digitaliseringsrådet att fördela samtliga kostnader mellan kommunerna och de enskilda verksamheterna genom en enkel modell som är solidarisk och rättvis. Modellen ska även ge möjlighet för varje enhet att påverka sina it-kostnader.

It-förvaltningen föreslår därför en övergripande modell där it-förvaltningen har tre huvudintäktsposter; medlemsavgifter, kommunspecifika kostnader och it-tjänsteavtalen.

Medlemsavgiften för varje kommun är:

- 1) Kostnaden för personal, it-material, lokaler och fordon och övriga kostnader som fördelas enligt it-fördelningsnyckeln.
- 2) Datacenterkostnader, inklusive licenser, och telefonikostnader fördelas efter antalet AD-konton med större tyngd för ADM- än för EDU-konton.
- 3) Nät- och kommunikationskostnader fördelas efter antal switchar (alternativt portar) som varje kommun har installerade.

Fakturering av medlemsavgiften sker efter överenskommelse med ekonomicheferna.

Kommunspezifika kostnader är:

- 1) Extern drift (Advantias driftavtal) där justering har gjorts för att Heby och Knivsta kommuner inte ska få dubblerad personalkostnad.
- 2) Separata projekt som inte berör alla fem kommuner.

It-tjänsteavtalen möjliggör för enskild verksamhet att delvis påverka sina kostnader. Den största kostnaden är för licenserna och kostnaderna fördelas genom antal datorer/iPads och skrivare.

Fördelning kostnader per kommun

Fördelning medlemsavgift per kommun avser beslutad fördelningsnyckel i procent multiplicerat med budget 2020 för medlemsavgifter. I budget 2020 fördelas 33 770 Tkr enligt nedan.

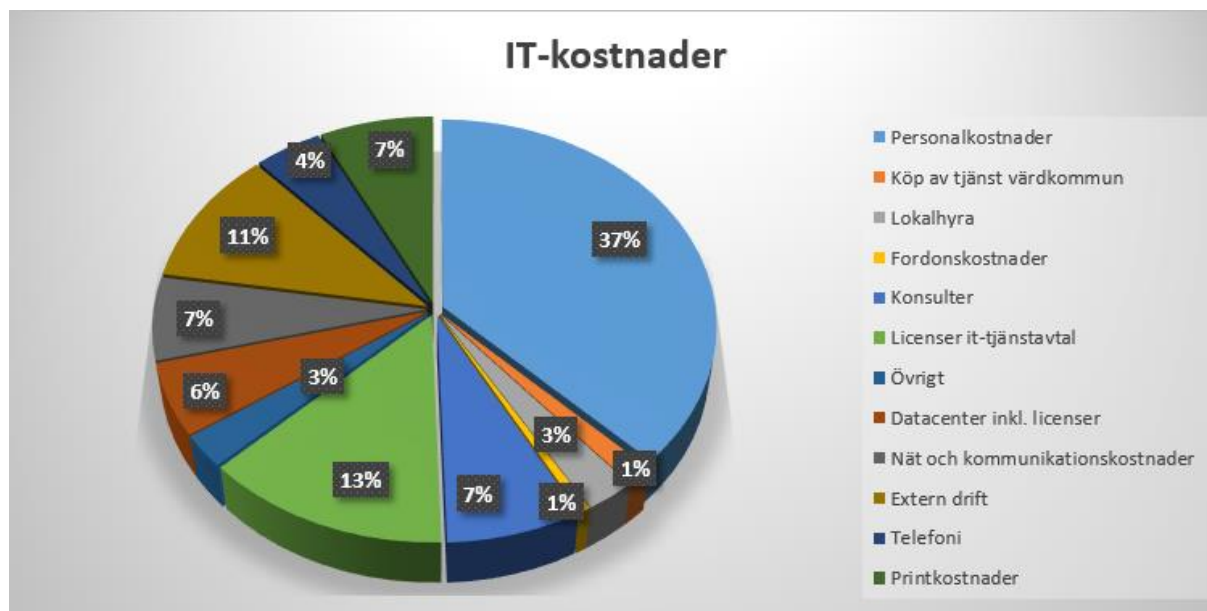
Fördelning medlemsavgift	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tierp	8 768	8 856	8 944	9 034	9 124	9 214
Älvkarleby	4 165	4 206	4 248	4 291	4 334	4 377
Heby	5 891	5 950	6 009	6 069	6 130	6 191
Knivsta	5 891	5 950	6 009	6 069	6 130	6 191
Östhammar	9 056	9 146	9 238	9 330	9 423	9 518
Summa	33 770	34 108	34 449	34 793	35 141	35 492
Kommunspezifika kostnader	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tierp	689	695	702	709	717	724
Älvkarleby	867	876	885	894	903	912
Heby	6 881	6 950	7 020	7 090	7 161	7 233
Knivsta	6 581	6 647	6 713	6 780	6 848	6 916
Östhammar	576	582	588	594	600	606
Summa	15 594	15 750	15 908	16 067	16 229	16 391
IT-tjänstavgift	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tierp	4 664	4 712	4 758	4 806	4 855	4 902
Älvkarleby	2 235	2 257	2 280	2 303	2 326	2 349
Heby	3 035	3 065	3 096	3 127	3 158	3 190
Knivsta	3 043	3 073	3 104	3 135	3 166	3 198
Östhammar	5 911	5 970	6 030	6 090	6 151	6 213
Summa	18 888	19 077	19 268	19 461	19 656	19 852
Totala kostnader per kommun	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tierp	14 121	14 263	14 404	14 549	14 696	14 840
Älvkarleby	7 267	7 339	7 413	7 488	7 563	7 638
Heby	15 807	15 965	16 125	16 286	16 449	16 614
Knivsta	15 515	15 670	15 826	15 984	16 144	16 305
Östhammar	15 543	15 698	15 856	16 014	16 174	16 337
Summa	68 252	68 935	69 625	70 321	71 026	71 735

Observera att det finns centrala IT-kostnader i respektive medlemskommun som t.ex. kapitaltjänst som kan behöva beaktas. Från Tierps kommuns totala budget avräknas ersättningen för värdskapet.

Se kostnadsfördelningen förklarar närmare i stycket om övergripande modell (sidan 8).

Kostnadsfördelning

IT-budgeten för 2020 fördelas i stora drag enligt nedanstående kostnadsposter. Detta är en förenkling av kostnadsposterna för att bättre kunna illustrera IT:s resursförbrukning.

Personalkostnader – avser kostnader för personal inkl. omkostnadspålägg, tjänsteresor, utbildning m.m.

Köp av tjänst från Värdkommun – Denna kostnad avser köp av tjänster från Tierps kommun som till exempel inom HR, Upphandling, ekonomi.

Lokalhyra – IT-nämnden föreslås ta över befintliga externa hyresavtal från respektive kommun. I de fall IT-personal nyttjar befintliga lokaler i delar av kommunhus eller likande så ersätter IT-nämnden berörd kommun. Ersättning fastställs till en fast avgift per m² och år. Medlemskommun fakturerar IT-nämnd.

Fordonskostnader – avser kostnader för resor som sker med tjänstebil under arbetstid. Kostnader uppkommer dels genom egna kommunbilar (leasing, drivmedel, skatt och försäkring); dels genom lån av bil från respektive kommun alternativt lån av bil från bilpool. IT-nämnden debiteras faktisk självkostnad från respektive kommun. Dock måste IT:s tjänstebil i respektive kommun ha "rätt" kommunmärkning, med andra ord så används Tierps tjänstebilar enbart i Tierps kommun.

Konsulter – Denna post används till att utveckla och effektivisera verksamheten för att möta kommunerna allt ökade krav på digitalisering.

Licenser IT-tjänstestavtal – Licenser till Klientdatorer, surfplattor m.fl. är Windows och Microsoft licenser.

Övrigt – mindre övriga kostnadsposter

Datacenter inkl. licenser – Kostnader för datacenter för Tierp, Älvkarleby och Östhammar samt övriga licenser för samtliga kommuner.

Nät och kommunikationskostnader – avser kostnader för bredband till kommunala verksamheter och bolag.

Extern drift - Knivsta och Heby har idag outsourcad IT-drift med bland annat helpdesk/support.

Telefoni – avser kommunernas centrala kostnader för telefoni/växelfunktion.

Printkostnader – avser kostnader för kopiatorer som faktureras vidare till verksamheter samt ev. kostnader för printplattformen.

Kapitaltjänst – menas avskrivningar och internränta på tidigare års investeringar. Denna post saknas i diagrammet då inga investeringar har genomförts i gemensam regi under IT-nämnden. Tidigare investeringar ligger således kvar i respektive kommuns redovisning.

Kommunspezifika inköp – projekt

Projekt	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Tierp</i>						
Siggbo	x	x	x			
Gärdet Tierp		x				
Västra Libbarbo		x	x			
<i>Älvkarleby</i>						
Nytt äldreboende (Tallmon)	x					
Ishall - Tele/Data/larmsystem	x					
Brandstation - Tele/data/larmsystem	x					
Östangård						
Idrottshall - Läkatarbyggnad (Sörgärdet)	x					
<i>Heby</i>						
Nytt äldreboende (teknisk utrustning +mobiltäckning	x	x	x			
Nätutbyggnad Östervåla och Heby skola	x					
Serverutbyggnad/loggning	x					
<i>Knivsta</i>						
Centrum för idrott och kultur (CIK)	x					
Ny förskola (Norrgården)	x					
LSS-boende	x					
<i>Östhammar</i>						
Ny skola i Östhammar	x	x				
Utbyggnad skola Österbybruk	x	x				
Ny förskola Östhammar	x	x	x			
Ny förskola Österbybruk	x	x	x			
Sporthall Östhammar	x	x				

Källa: Uppgifter från respektive kommun. (Beloppen i tabellen avser tkr, X = uppgift i tkr saknas).

Ovannämnda inköp finansieras av respektive kommun eller kommunalt bolag. Beslut fattas av respektive organisation. Om projektet/inköpet ska tas som en kostnad alternativt investering avgör varje kommun. Glöm inte att avsätta medel för en ökad driftskostnad vid en utökning.

Inköp av antal enheter/klientutrustning

En prognos för kommande volymförändringar av klienter arbetas fram för att kunna göra uppskattningar av licenser m.m. Framförallt skolans kommande volymförändringar kommer att påverka Cassiopeias budget.

Inköpskostnad 2019 exklusive installation och drift:

- 1 st. Dator för arbetsplats - administration: 9 800 kr
- 1 st. Dator arbetsplats - skola: 6400 kr
- 1 st. Surfplatta - medianpris: 4 300 kr

Ovannämnda inköp finansieras av respektive kommun eller kommunalt bolag. Beslut fattas av respektive organisation. Om projektet/inköpet ska tas som en kostnad alternativt investering avgör varje kommun. IT-nämnden debiterar kommunernas kommunala enheter för en servicekostnad som varje arbetsplatsutrustning genererar som alltså exkluderar hårdvarukostnaden. Glöm inte att avsätta budgetmedel för en ökad driftskostnad vid en utökning av antalet enheter.

Ovanstående inköpskostnad för inköp av dator/surfplatta är ett medelvärde utgående från det standardutbud som kommunerna har i sitt ramavtal. It-förvaltningen har möjlighet att justera priserna om pris- och kursförändringar motiverar det. Sådana prisförändringar uppdateras löpande i beställningsportalen.

Nyckeltal

I tabellen nedan är övergripande nyckeltal för att illustrera likheter och skillnader mellan kommunerna.

Övergripande nyckeltal per kommun	Heby	Knivsta	Tierp	Älvkarleby	Östhammar	Summa
Invånare totalt, antal	13 910	18 720	21 127	9 392	22 048	85 197
Årsarbetare, totalt kommunalt anställda, antal	950	963	1 595	678	1 710	5 895
Egentlig verksamhet i kommunal regi, andel (%)	81%	71%	87%	79%	88%	
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%) (N07900)	47%	68%	52%	71%	62%	
Landareal, kvadratkilometer	1 167	282	1 540	222	1 475	
Tätortsgrad (senaste mätning) (N00954)	61%	71%	65%	90%	67%	

Källa: Kolada

I tabellen nedan är egna nyckeltal som IT-förvaltningen tänker ta fram för att kunna mäta IT-nämndens effektivitet över tid. För att illustrera nyckeltalens användningsområde så används budgetsiffror för 2020 i stället för årsomslutning 2019.

Nyckeltal från egna verksamheten	2019	Definition Nyckeltal
IT-kostnad per invånare (kr/år)	801 kr	Årsomslutning IT-nämnd / invånarantal (Kolada)
IT-kostnad per användare (kr/år)	3 640 kr	Årsomslutning IT-nämnd / antal användare (adm 32% + edu 68%)
IT-investeringar som andel av verksamhetskostnaden	15,53%	Utfall investeringar bokslut / årsomslutning IT-nämnd
Antal klientutrustning (Adm + skola) / IT-tekniker	494	Antal datorer och Ipads fördelat mellan Adm och EDU / antal IT-tekniker
IT-anställda / S:a kommunanställda	0,85%	Totalt anställda IT / kommunanställda (kolada)
Antal grundskoleelever / Antal datorer/surfplattor	-	Totala antalet grundskoleelever / antal klientutrustning skola

Källa: Egna nyckeltal

Nyckeltalsförklaringar och analys

- *IT-kostnad per invånare (kr/år)* - detta nyckeltal mäter om IT-nämndens kostnadsökning i framtiden ökar mer eller mindre än kommunernas tillväxt.
- *IT-kostnad per användare (kr/år)* – detta nyckeltal användas som ett mått på den mängd IT-stöd i kr som en genomsnittlig användare får inom IT-nämnden.
- *IT-investeringar som andel av verksamheten* – kommunerna står inför en fortsatt stor utmaning med digitaliseringen av verksamheterna. Detta nyckeltal visar var i investeringscykeln IT-nämnden befinner sig vid varje bokslut.
- *Antal klientutrustning / It-tekniker* – nyckeltalet visar när det är dags att anställa It-tekniker utan att kvalitén på utförd tjänst hos verksamheterna sjunker (Tröskeleffekt). Med antalet It-tekniker avses egen personal och externt inhyrd personal (upphandlad IT-drift)

- *IT-anställda / S:a kommunanställda* – nyckeltalet visar IT:s anställa i relation till alla kommunanställda och används vid planerad tillväxt av kommunerna.
- *Antal grundskoleelever / Antal datorer/surfplattor* – Inom utbildning används begreppet 1:1 d.v.s. alla elever ska ha tillgång till en egen dator/surfplatta. Detta nyckeltal mäter hur långt kommunerna har kommit i utvecklingen.

Kommunernas befolkningsprognos för perioden 2019-2025

Befolkningsprognosen baseras i stora drag på uppgifterna 1/11 för respektive år, d.v.s. prognosen för 1/11-19 ger befolkningstalet för 2020 o.s.v.

Befolkningsprognos antal	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Heby	13 910	14 004	14 221	14 464	14 637	14 796	14 917
Knivsta	18 671	18 890	19 301	19 691	20 299	20 978	21 712
Tierp	21 169	21 206	21 234	21 264	21 294	21 324	21 353
Älvkarleby	9 427	9 500	9 520	9 540	9 560	9 580	9 600
Östhammar	22 022	22 100	22 200	22 350	22 550	22 750	22 950
Summa	85 199	85 700	86 476	87 309	88 340	89 428	90 532

Källa: uppgifter från respektive kommuns ekonomikontor

I tabellen nedan avser att visa den inbördes förändring av befolkningen i medlemskommunerna.

Befolkningsprognos procent	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Heby	16,33%	16,34%	16,45%	16,57%	16,57%	16,55%	16,48%
Knivsta	21,91%	22,04%	22,32%	22,55%	22,98%	23,46%	23,98%
Tierp	24,85%	24,74%	24,55%	24,35%	24,10%	23,84%	23,59%
Älvkarleby	11,06%	11,09%	11,01%	10,93%	10,82%	10,71%	10,60%
Östhammar	25,85%	25,79%	25,67%	25,60%	25,53%	25,44%	25,35%
Summa	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Källa: Egen beräkning utifrån ovan angivna siffor.

Nyckeltal i fördelningsnycklarna för it-förvaltningen

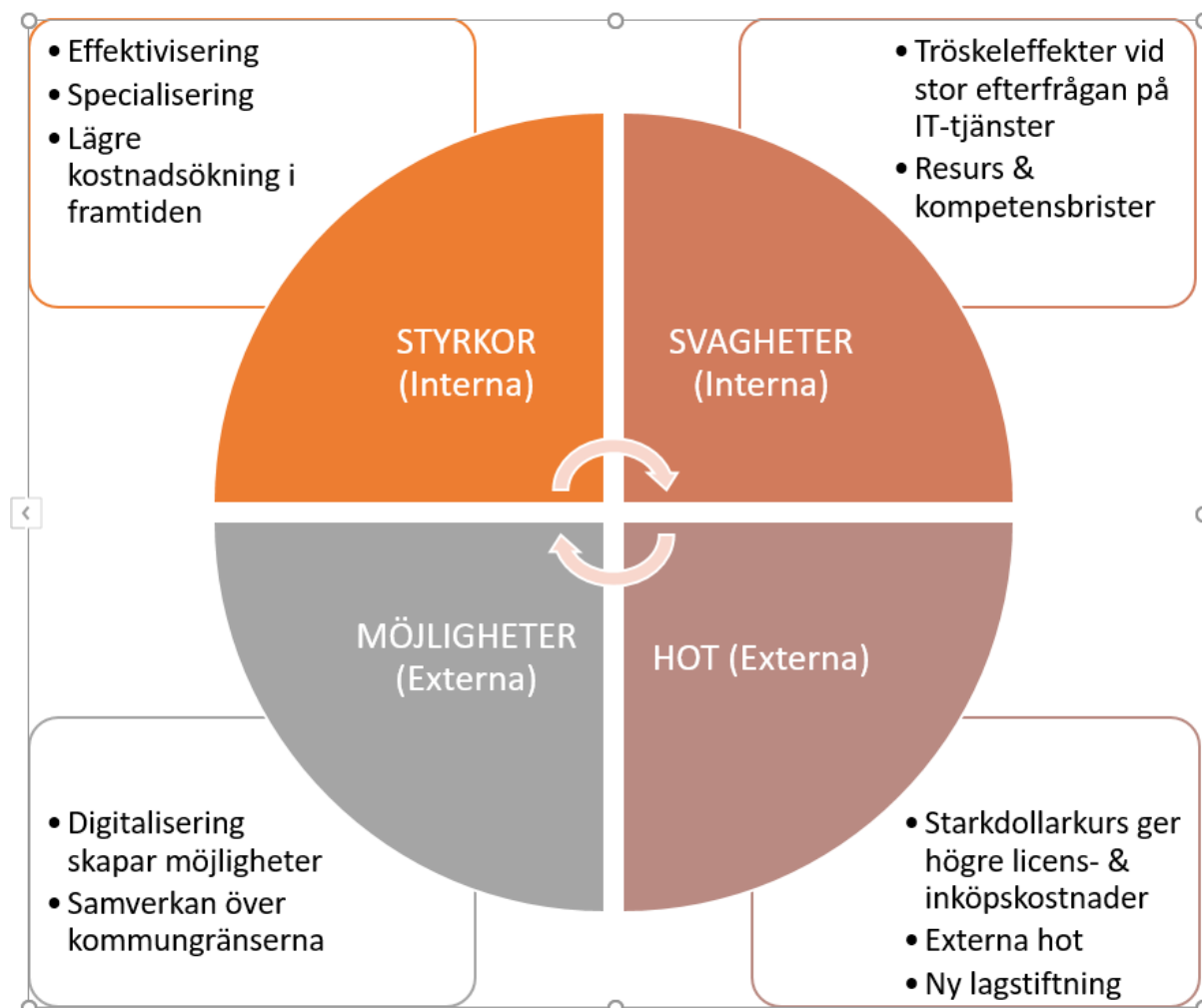
I punkten "Övergripande modell – förslag", som redovisas på sidan 8, används några nyckeltal från medlemskommunerna. Dessa är:

- Antal användare
- Antal AD-konton för personer
- Antal datorer och iPads fördelat mellan ADM och EDU
- Antal switchar (portar) i kommunernas nätverk
- Antal skrivare

Anm: För nyckeltalen finns det framtagna detaljerade definitioner.

Bilaga 1 - Känslighetsanalys

I diagrammet illustreras några av IT-nämndens grundläggande faktorer som påverkar IT-driften för de fem kommunerna.

Styrkor (Interna)

- Effektivisering – Kommunerna kan genom samarbete turas om att driva olika utvecklingsprojekt för att effektivisera och dra lärdom av utvecklingen.
- Specialisering – en större organisation möjliggör i högre grad specialistkunskaper inom vissa kärnområden vilket möjliggör ett minskat konsultberoende och ökad kundnöjdhet.
- Lägre kostnadsökning i framtiden - Kommunerna står idag för liknade utmaningar med en alltmer digitaliserad verksamhetsutveckling och kan därför dra stora fördelar ett fördjupat samarbete.

Svagheter (Interna)

- Tröskel effekter vid stor efterfrågan på IT-tjänster – IT bör ha viss överkapacitet i organisationen för att ha beredskap att växa i takt med verksamheternas efterfrågan.
- Resurs- och kompetensbrist – det råder viss brist på resurs- och kompetens inom organisationen för att uppfylla verksamheternas behov.

Möjligheter (Externa)

- Digitalisering skapar möjligheter – Den allt snabbare digitaliseringen skapar ytterligare förutsättningar för de kommunala verksamheterna att effektivisera verksamheterna, alltifrån elektroniska läromedel till flexibla arbetsplatser.
- Samverkan över kommungränserna – en större gemensam IT-nämnd skapar bättre förutsättningar för gemensamma upphandlingar av t.ex. verksamhetssystem över kommungränserna.

Hot (Externa)

- *Stark dollarkurs ger högre licens- och inköpskostnader på hårdvara* – Sedan januari 2018 har växelkursen för kronor gentemot dollar försvagats med över 20 procent vilket gör att IT-nämndens mjuk- och hårdvarulicenser samt inköp av arbetsplatsutrustningar blir betydligt dyrare.
- *Externa hot* – Cyberhot blir allt vanligare vilket medför att IT-nämnden behöver satsa allt mer resurser på förebyggande åtgärder såsom brandvägg, antivirus program men även att skapa redundans i nätverken. Allt fler enheter är nu uppkopplade med internet. Även avskrivningstiden på tidigare gjorda investeringar är generellt kortare än vad det har varit tidigare.
- Ny lagstiftning - som t.ex. GDPR gör att IT-verksamheten måste allokera resurser för att tillmötesgå de nya lagkraven.

Bilaga 2 – Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

Prisindex kommunal verksamhet PKV

	2019	2020	2021	2022
Personalkostnad*	2,6	3,2	3,2	2,9
Övrig förbrukning**	2,2	2,4	2,4	2,5
Prisindex kommunal verksamhet	2,5%	3,0%	2,9%	2,8%

* Kvalitetsjusterad lönekostnadsförändring inkl. förändring i arbetsgivaravgifter.

** 50 % lönekostnadsförändring och 50 % KPIF, konsumentprisindex med fast ränta.

För åren 2016 och 2017 ingår lärarlönesatsningen med cirka 0,3 procentenheter per år.

För åren 2020 och 2021 förväntas pensionskostnaderna att öka något med kalkylens antaganden. Det ökar PKV med cirka 0,1 procentenheter dessa år.

Källa: <https://skl.se/ekonomijuridikstatistik/ekonomi/budgetochplanering/prisindex.1331.html>

Bilaga 3 – Förklaring av nyckeltal från Kolada

Invånare totalt, antal (N01951)

Antal invånare totalt den 31/12. Källa: SCB.

Årsarbetare, totalt kommunalt anställda, antal (N00098)

Årsarbetare, totalt antal kommunalt anställda. Antalet årsarbetare räknas fram med hjälp av den faktiska sysselsättningsgraden för månadsavlönade och arbetade timmar för timavlönade. Årsarbetare anger hur många anställda kommunen skulle ha haft om den faktiska sysselsättningsgraden för månadsavlönade och arbetade timmar för timavlönade summerades till heltidsanställningar. Anställda inom kommunalförbund/kommunala bolag ingår inte. Källa: SKL:s personal- och lönestatistik (novemberstatistiken).

Egentlig verksamhet i kommunal regi, andel (%) (N00801)

Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting egentlig verksamhet exklusive köp av verksamhet (konto 463), tkr dividerat med Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting egentlig verksamhet, tkr. Avser egen regi. Källa: SCB.

Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%) (N07900)

Andel av områdets hushåll som har tillgång till bredband om minst 100 megabit per sekund. PTS (Post- och telestyrelsen) begär in underlag om täckning för accesstekniker av berörda parter, underlaget matchas sedan med Fastighetsregistret. Det insamlade underlaget ihop med ett antal antaganden utgör grunden för kartläggningen. För tillgång till riktigt höga hastigheter, 100 Mbit/s under gynnsamma omständigheter och minst 50 Mbit/s i bråd timme, fordras idag trådbundna accesstekniker i form av fiber- eller kabel-tv-nät. Avser situationen 1 oktober. T.o.m. 2014 avsågs befolkning istället för hushåll. Källa: Post- och telestyrelsen, PTS Bredbandskartläggning.

Landareal, kvadratkilometer (N02993)

Landareal 1/1 år T+1, kvadratkilometer. I landarealen ingår vattendrag 6 meter och smalare samt gölar och mindre vattensamlingar, upp till max några 10-tal kvadratmeter stora. Källa: SCB.

Tätortsgrad (senaste mätning) (N00954)

Andel (%) av befolkningen som bor i tätort. Som tätort räknas hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avståndet mellan husen normalt inte överstiger 200 m. Ny metod och definition av tätorter 2015 kan påverka jämförelse över tid. Källa: SCB

Bilaga 4 – Lönenämndens budget och verksamhetsplan

Lönenämndens budget och verksamhetsplan enligt förslag från gemensamma Lönenämnden § 18/2019.

Verksamhetsplan 2020

Lönenämnd

Innehåll

UPPDRAG.....	3
VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR 2020.....	3
DRIFTBUDGET.....	4

Uppdrag

Lönenämnden ska möjliggöra samverkan mellan Tierp, Knivsta och Älvkarleby kommuner kring lönehantering. Nämnden består av tre ledamöter, en ledamot från vardera kommunen samt ersättare för dessa. Ordförande utses från Tierps kommun.

Lönecentrum ska åstadkomma en effektivare löneadministration mellan kommunerna och ge bättre förutsättningar för effektivisering genom skalfördelar, säkra resursbehovet och kompetensen inom löne- och pensionsområden. En gemensam löneadministration kan bidra till att attrahera ny kompetens och fortsatt kompetensutveckling och ökar servicegraden och tillgängligheten för kommunernas medarbetare och chefer. Ett gemensamt Lönecentrum ska säkerställa att samverkande kommuner är bättre rustade för kommande förändringar och utveckling i verksamheten.

Verksamhetsförändringar 2020

Lönecentrum hanterar ca 5 500 utbetalningar varje månad och är systemägare för den totala systemlösningen gällande HR- och lönesystem.

Med anledning av rådande ekonomiska läge kommer effektiviseringar att genomföras under verksamhetsåret. Med utgångspunkt ifrån värdkommunens uppräkningsför år 2020 kommer kostnaden att minska med 1,15 % för Lönecentrum. Detta sker genom minskade kostnader för externa konsulter, lägre systemkostnader än förväntat samt lägre kostnader för telefon, kurser och utbildningar.

Förutom Lönecentrums besparingar kommer varje enskild kommun erhålla lägre systemkostnader, då schema- och bemanningssystemen inte längre ägs och förvaltas av enskild kommun, utan ingår i Lönecentrums totala avgift.

Lönecentrum ska fortsätta utveckla samarbetet med Östhammars kommun gällande systemförvaltning och löneadministration.

Driftbudget

	Budget 2020
Intäkter, tkr	
Avgifter & ersättningar	11 043
Verksamhetens intäkter	11 043
Kostnader, tkr	
Personalkostnader	7 934
Dataprogram	1 802
Lokalhyror	730
Datakonsulter	150
Kostnad datorer/telefoni/kopiator	200
Övriga kostnader	227
Verksamhetens kostnader	11 043
Resultat	0

Kostnaderna fördelas procentuellt efter antal utförda lönespecifikationer under 2018 enligt följande:

Tierps kommun (49 %), 5 520 tkr, Knivsta kommun (30 %), 3 313 tkr, Älvkarleby kommun (20 %), 2 100 tkr, TEMAB (1 %), 110 tkr.

Bilaga 5 – Ägardirektiv för Tierps Energi och Miljö AB, TEMAB FjärrvärmeAB, Tierps kommunfastigheter AB, AB Tierpsbyggen

Kommunen har två bolag, Tierps kommunfastigheter AB samt Tierps Energi och Miljö AB. Dessa två bolag har i sin tur var sitt dotterbolag, AB Tierpsbyggen respektive TEMAB FjärrvärmeAB.

Del 1 Allmänna direktiv

- 1 § Detta är ägardirektivets allmänna del och avser bolagen Tierps Energi & Miljö AB (org.nr. 559031-4315), TEMAB FjärrvärmeAB (org.nr. 556249-4723), Tierps kommunfastigheter AB (org.nr. 556901-2171) och AB Tierpsbyggen (org.nr. 556088-2325), nedan kallas dessa bolaget.
- 2 § Bolaget ägs av Tierps kommun och är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen, fastställda av bolagsstämma.

Bolaget som en del av den kommunala organisationen

- 1 § Som del av den kommunala organisationen ska bolaget verka utifrån den av kommunfullmäktige fastställda Vision för Tierps kommun (KF § 81/2015 samt), de vid var tid av kommunfullmäktige fastställda strategiska utvecklingsområdena, samt vid var tid av fullmäktige antagna tillämpliga mål ur den regionala utvecklingsstrategin (framtagen av Region Uppsala).
I detta ska bolaget särskilt beakta att varje beslut ska vägas mot dess påverkan på en hållbar ekonomisk, ekologisk och social utveckling i kommunen.
- 2 § Bolaget ska följa de av kommunen antagna styrdokument som är applicerbar för bolagets verksamhet. Avvikelser från dessa ska tydligt motiveras och vara grundat i lag eller på grund av verksamhetskritiska frågor.

Kommunens direktivrätt

- 3 § Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse.
- 4 § Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen. Ägardirektivet ska som regel förnyas minst en gång per mandatperiod.

Kommunens ledningsfunktion

- 5 § Bolaget står enligt 6 kap. 7 § kommunallagen (SFS 2017:725) under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente.
- 6 § Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär.
Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse.

- 7 § Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 9 § kommunallagen (SFS 2017:725) har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
- 8 § Bolagets styrelse och verkställande direktör ska i de fall då krisledningsnämnden träder i kraft samråda med krisledningsnämnden angående åtgärder som erfordras i samband med extraordinär händelse.

Sekretess

- 9 § Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften uteslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett. Fullmäktiges ställningstagande
- 10 § Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.
- 11 § Kommunfullmäktiges yttrande ska inhämtas avseende
- a) investeringar större än 1 000 basbelopp eller är av principiell betydelse,
 - b) bildande, förvärv eller försäljning av dotterbolag,
 - c) planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet,
 - d) förvärv eller försäljning av fast egendom om värdet överstiger 1 000 basbelopp eller är av principiell betydelse, och
 - e) övriga frågor som enligt bolagsstyrelsens uppfattning är av principiell betydelse eller annars av större vikt.
- 12 § Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolaget fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräknningen i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Uppstår tveksamhet huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelsen. Samverkan med kommunen och övriga bolag
- 13 § Bolaget ska bidra till kommunperspektivet och samverka med de kommunala förvaltningarna och övriga kommunala bolag i syfte att optimera verksamheten. Detta innefattar även olika typer av förvaltningsuppdrag.

Granskningsrapporten

- 14 § Bolagets lekmannarevisor/-er ska årligen i sin granskningsrapport yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, samt de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.
- Om lekmannarevisorn/-erna inom ramen för sin granskning finner brister i de avseenden som anges i första stycket ska lekmannarevisorn/-erna löpande kommunicera sina iakttagelser med kommunstyrelsen.

Information och ägardialog

- 15 § Ägaren ska fortlöpande och på kommunens begäran hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.
- 16 § Bolaget ska minst en gång per år informera kommunstyrelsen om sin verksamhet. Därutöver ska bolaget en gång per år informera kommunstyrelsens arbetsutskott om sin verksamhet.
- 17 § Bolaget ska till kommunstyrelsen redovisa bolagets ställning och resultat per den 30/4, 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma ägarkommunen på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

- 18 § Bolaget ska till kommunstyrelsen och lekmannarevisorn-/erna redovisa ställningen för den interna kontrollen per 30/4, 31/8 och 31/12. Bolaget ska vidare uppmärksamma kommunstyrelsen och lekmannarevisorn-/erna om det under verksamhetsåret uppstår betydande förändringar i riskbilden eller i statusen för den interna kontrollen som kan inverka på bolagets verksamhet.
- 19 § Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska utan dröjsmål få del av
- a) protokoll från bolagsstämman,
 - b) protokoll från styrelsesammanträde, och
 - c) bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor.
- Bolagets protokoll ska redovisas på kommunens hemsida.
- 20 § Bolagets styrelse, verkställande direktör och andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid möte med företrädare för kommunen minst en gång per år (ägardialog). Initiativ till möte kan tas av både kommunen och av bolaget.
- 21 § Bolagets verkställande direktör ska kontinuerligt ha en dialog med kommundirektören. Kommundirektör och verkställande direktör äger båda rätten att kalla till möte.

Kommunal koncernredovisning och budget

- 22 § Bolaget ska årligen, senast vid utgången av mars månad, till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (1997:614).
- 23 § Bolaget ska, tre gånger per år, i samband med kommunens tertialrapport, delårsrapport och bokslut skriftligt redogöra till kommunfullmäktige om bolagets måluppfyllelse utifrån affärsplanen. Vid dessa tillfällen ska även bolaget lämna uppgifter om förväntad utveckling av ekonomi och verksamhet.
- 24 § Bolagets styrelse ska årligen, i samband med att underlag lämnas till den kommunala årsredovisningen enligt 2 kap. 24 §, skriftligt redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.
- Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 7 och 9 §§ kommunallagen (SFS 2017:725) samt till lekmannarevisorns/-ernas granskning.
- 25 § Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

Suppleanter

- 26 § Suppleanterna inträder enligt att ordinarie ledamot som ej kan närvara meddelar sin suppleant om detta.
- 27 § Suppleant ska kallas till styrelsens sammanträden. Icke tjänstgörande suppleant har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden.
- 28 § Suppleant som ej tjänstgör ska åläggas att iaktta samma tystnads- och lojalitetsplikt som ledamot.

Taxa för utbekommande av allmänna handlingar

- 29 § Bolaget ska tillämpa den för Tierps kommun vid var tid gällande taxan för kopior, avskrifter och utskrifter av handlingar vid utlämnande av allmänna handlingar.

Arkivföreskrifter

- 30 § Tierp kommuns riktlinjer för arkivvård ska i tillämpliga delar tillämpas i bolaget.
- 31 § Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Tierps kommun.

Bolagsstämma

32 § Bolaget ska årligen senast före utgången av juni månad hålla bolagsstämma/årsstämma.

33 § Bolagsstämman/årsstämman ska vara offentlig.

Del 2 Bolagsspecifika direktiv

Tierps Energi & Miljö AB (org.nr. 559031-4315),

Bolagets verksamhet

1 § Föremålet för Tierps Energi & Miljö ABs verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen, ägardirektiv eller den kommunala kompetensen.

Tierps Energi & Miljö AB får etablera och sälja tjänster inom konkurrensutsatt verksamhet. Dessa tjänster skall godkännas av bolagets styrelse innan påbörjande av etablering och försäljning.

2 § Gränsdragningen för Tierps Energi & Miljö ABs verksamhet har fastställts i överlåtelseavtal mellan kommunen och bolaget.

3 § Tierps Energi & Miljö AB har till uppgift att

- a) utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt förslag till taxa för renhållningstjänster. Bolaget är kommunens kompetensresurs avseende avfallsverksamhet,
- b) samla in, transport till behandlingsanläggning, återvinning och bortskaffande av hushållsavfall och annat avfall som faller under kommunalt ansvar, antingen i egen regi eller genom upphandlade tjänster,
- c) aktivt arbeta för att bidra till att uppnå miljömål på EU-, nationell- och lokal nivå,
- d) informera allmänheten, företag, skolor, bostadsföretag m.fl. om miljöfrågor relaterade till avfallsområdet, Tierps kommuns avfallsplan, VA-plan, vattenförsörjning och bolagets egen verksamhet,
- e) utforma förslag till VA-plan, VA-taxor och VA-områden, Bolaget är kommunens kompetensresurs avseende förvaltning av kommunens yt- och grundvattenresurser,
- f) leverera dricksvatten och ta hand om spill och dagvattenledningar,
- g) i dialog med hushållskunder tillhandahålla optimala lösningar för hållbar, kretsloppsanpassad återvinning så att kunden på ett enkelt och miljöriktigt sätt kan hantera sitt avfall,
- h) enligt gällande avtal med kommunen underhålla och ansvara för snöröjning och halkbekämpning på kommunens gator, vägar, grönytor och fastigheter, och
- i) medverka aktivt i samhällsplaneringen inom samtliga områden, vilket även inkluderar bredbandsutbyggnad i form av ansvarstagande vid planering och genomförande av samförläggning.

Bolagets ändamål

4 § Ändamålet med Tierps Energi & Miljö ABs verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget.

5 § Utöver vad som anges i bolagsordningen har Tierps Energi & Miljö AB till ändamål att

- a) minimera de negativa effekterna på människors hälsa och miljön vid generering och hantering av avfall,
- b) minska resursanvändningen och främja en praktisk tillämpning av avfallshierarkin, i enlighet med direktiv 2008/98/EG,
- c) även i övrigt uppfylla de mål som anges i art. 191 – 193 i EUF-fördraget, avfallsdirektivet 2008/98/EG och i svensk miljölagstiftning,
- d) leverera ett dricksvatten av hög kvalitet, samt ta hand om spillvatten och dagvatten på ett tillförlitligt och miljöriktigt sätt,
- e) enligt gällande avtal med kommunen bedriva mark- och parkentreprenader kostnadseffektivt med höga ambitioner för miljövänliga metoder och att utveckla Tierps kommuns allmänna platser på ett optimalt sätt ur ett medborgarperspektiv, och
- f) tillse på ett kostnadseffektivt och miljömässigt bra sätt att Tierps kommuns gator och markområden har optimal skötsel, underhåll och belysning ur ett medborgarperspektiv.

6 § Tierps Energi & Miljö AB ska i sin verksamhet iaktta livscykelänkandet.

7 § Tierps Energi & Miljö AB ska öka samverkan mellan bolag samt mellan bolag och kommunorganisationen för att effektivisera verksamheterna och minimera dubbelarbete med syfte att sänka driftkostnader inom hela koncernen och stärka koncerntänkandet.

Ekonomiska mål

7 § Tierps Energi & Miljö AB ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att den ekonomiska ställningen möjliggör ett långsiktigt och uthålligt agerande samt bidra till en socialt, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling för kommunen.

8 § Tierps Energi & Miljö AB ska bedriva sin verksamhet i allmännyttigt syfte enligt affärsmässiga grunder.

Budget och verksamhetsplan

9 § Tierps Energi & Miljö AB ska lämna in underlag för preliminär driftsbudget, investeringsbudget och affärsplan samt behov av taxeförändringar till kommunen för nästkommande år under maj månad.

10 § Tierps Energi & Miljö AB ska årligen ta hänsyn till kommunens budgetdirektiv i sin affärsplan.

Finansiering

11 § För finansiering av VA och renhållning äger Tierps Energi & Miljö AB rätten att fakturera VA- och renhållningskollektivet i enlighet med de prisnivåer som fastställts i taxor.

Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Borgensavgift utgår i dessa fall.

12 § Renhållningstaxor och VA-taxor ska antas av kommunfullmäktige.

13 § Gata/Park är finansierad genom årliga uppdragsavtal med Tierps Kommun (och dess övriga bolag).

TEMAB FjärrvärmeAB (org.nr. 556249-4723)

Bolagets verksamhet

1 § Föremålet för TEMAB FjärrvärmeABs verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen eller den kommunala kompetensen.

2 § TEMAB FjärrvärmeAB har till uppgift att främja energiförsörjningen i kommunen och verka för låga energikostnader genom att producera och distribuera med fjärrvärme.

Bolagets ändamål

3 § Ändamålet med TEMAB FjärrvärmeABs verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget.

4 § TEMAB FjärrvärmeAB ska verka för tillgodogörandet av inhemska biobränslen och eventuella spillenergikällor. Produktion av energi ska i första hand ske med förnyelsebara energikällor.

5 § TEMAB FjärrvärmeAB ska öka samverkan mellan bolag samt mellan bolag och kommunorganisationen för att effektivisera verksamheterna och minimera dubbelarbete med syfte att sänka driftkostnader inom hela koncernen och stärka koncerntänkandet.

Ekonomiska mål

6 § TEMAB FjärrvärmeAB ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att den ekonomiska ställningen möjliggör ett långsiktigt och uthålligt agerande samt bidra till en socialt, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling för kommunen.

7 § TEMAB FjärrvärmeAB ska bedriva sin verksamhet i allmännyttigt syfte enligt affärsmässiga grunder.

8 § TEMAB FjärrvärmeAB ska nå ett resultat i verksamheten som medger skälig avkastning på kommunens insatta kapital. Avkastningen ska uppgå till en (1) procentsats av köpeskillingen som utbetalades av kommunen i samband med att kommunen blev ensamägare av bolaget. Procentsatsen ska motsvara riksbankens referensränta (vid aktuellt årsskifte) med tillägg av 3,0 procent.

9 § När ackumulerad summa av utbetald avkastning (räknat från år 2002) kommit upp i ett belopp som motsvarar köpeskillingen som utbetalas, skall avkastningskravet revideras genom nytt ägardirektiv.

10 § År då tunga investeringar skett och/eller resultatet blivit dåligt på grund av oförutsedda händelser kan avkastningen reduceras.

11 § TEMAB FjärrvärmeAB ska skapa sådana reserver att bolaget själv kan bära kortsiktiga svängningar i marknadspriser eller oförutsedda kostnader utan tillskott från ägaren.

12 § TEMAB FjärrvärmeAB ska arbeta för att nå en soliditet på 20 procent och därefter ha det som ett långsiktigt mål.

Budget och verksamhetsplan

13 § TEMAB FjärrvärmeAB ska lämna in underlag för preliminär driftsbudget, investeringsbudget och affärsplan till kommunen för nästkommande år under maj månad.

14 § TEMAB FjärrvärmeAB ska årligen ta hänsyn till kommunens budgetdirektiv i sin affärsplan.

Finansiering

15 § TEMAB FjärrvärmeAB ska finansiera sin verksamhet genom taxor. Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Borgensavgift utgår i dessa fall.

16 § TEMAB FjärrvärmeAB beslutar själv om sina taxor. Taxorna ska motsvara kostnader för

- a) drift, produktion och utbyggnad av produktions- och distributionsanläggningar,
- b) underhåll och renoveringar i fjärrvärmeanläggningen, samt
- c) vinst för uppbyggnad av soliditet och skälig avkastning till ägaren.

Tierps kommunfastigheter AB (org.nr. 556901-2171)

Bolagets verksamhet

1 § Föremålet för Tierps kommunfastigheter AB verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen eller den kommunala kompetensen.

2 § Tierps kommunfastigheter AB har till uppgift att själv eller genom annan till lägsta möjliga kostnad tillhandahålla fastigheter som helt eller till sin huvuddel används för kommunal verksamhet eller som är av betydelse för kommunens utveckling.

3 § Tierps kommunfastigheter AB ska svara för en rationell och kostnadseffektiv fastighetsförvaltning och att fastigheternas långsiktiga värde och brukbarhet säkerställs. Hyressättningen ska spegla denna målsättning och bolaget ska ha tydliga och transparenta principer för hyresprissättning. För fastigheter som uppförs för kommunens skattefinansierade

verksamhet (eller motsvarande) ska som huvudprincip gälla en självkostnadsbaserad hyra som även inkluderar långsiktiga underhållskostnader.

Bolagets ändamål

4 § Ändamålet med Tierps kommunfastigheter AB verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget.

5 § Tierps kommunfastigheter AB ska tillgodose den kommunala verksamhetens behov av fastigheter samt strategiska fastigheter av betydelse för kommunens utveckling där behovet inte alltid kan tillgodoses på den ordinarie fastighetsmarknaden.

6 § Tierps kommunfastigheter AB ska aktivt medverka i utvecklingen av Tierps kommun genom att vara kommunens strategiska verktyg inom fastighetsområdet. I uppdraget ligger att tillsammans med kommunförvaltning och övriga bolag identifiera kommunens behov och att agera proaktivt vad gäller förvärv, nyproduktion och dess utformning, utveckling, förvaltning och/eller avyttring av fastigheter och mark.

I det fall där det råder delade uppfattningar mellan Tierps kommunfastigheter AB, kommunförvaltning och/eller övriga bolag i fråga om vad som ska prioriteras i den strategiska långsiktiga utvecklingen av kommunen ska kommunstyrelsen konsulteras och lämna instruktion.

7 § Tierps kommunfastigheter AB ska verka för energieffektivisering och utfasning av fossila bränslen samt i övrigt i applicerbara delar följa de övergripande riktlinjer inom miljöområdet som kommunfullmäktige beslutar om, samt verka i enlighet med kommunens miljöpolicy.

8 § Tierps kommunfastigheter AB ska intensifiera arbetet med att minska energiåtgången i de lokaler som bolaget förvaltar med syfte att sänka driftskostnader för kommunens verksamheter samt minska energibehovet utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

9 § Tierps kommunfastigheter AB ska öka samverkan mellan bolag samt mellan bolag och kommunorganisationen för att effektivisera verksamheterna och minimera dubbelarbete med syfte att sänka driftkostnader inom hela koncernen och stärka koncerntänkandet.

10 § Tierps kommunfastigheter AB ska i sin verksamhet iaktta de kommunalrättsliga och affärsmässiga principer som följer av ändamålet med bolagets verksamhet.

Ekonomiska mål

11 § Tierps kommunfastigheter AB ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att den ekonomiska ställningen möjliggör ett långsiktigt och uthålligt agerande samt bidra till en socialt, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling för kommunen.

12 § Tierps kommunfastigheter AB ska bedriva sin verksamhet i allmännyttigt syfte enligt affärsmässiga grunder.

13 § Tierps kommunfastigheter AB bedriva sin verksamhet på ett sätt som medger att ägaren, med hänsyn tagen till risk, erhåller en avkastning som med en (1) procent överstiger bolagets

genomsnittliga räntekostnader. Avkastningskravet är långsiktigt och behöver inte uppnås varje år.

Avkastningskravet utgör det lägsta resultatet efter skatt som bolaget bör redovisa i årsredovisningen och beräknas på bolagets genomsnittliga kapital.

14 § Tierps kommunfastigheter AB ska kunna motivera långsiktiga och strategiska investeringar enligt 3 kap. 6 § bolagets ändamål, ovan i dessa direktiv, utifrån affärsmässiga grunder enligt 1 kap. 3 § befogenhetslagen.

Budget och verksamhetsplan

15 § Tierps kommunfastigheter AB ska lämna in underlag för preliminär investeringsbudget och hyreskalkyl samt affärsplan och övergripande mål till kommunen för nästkommande år under maj månad.

16 § Tierps kommunfastigheter AB ska årligen ta hänsyn till kommunens budgetdirektiv i sin affärsplan.

Finansiering

17 § Tierps kommunfastigheter AB verksamhet finansieras via hyror och avgifter. Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Borgensavgift utgår i dessa fall.

AB Tierpsbyggen (org.nr. 556088-2325)

Bolagets verksamhet

1 § Föremålet för AB Tierpsbyggen verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen eller den kommunala kompetensen.

2 § AB Tierpsbyggen har till uppgift att äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja fastigheter och tomträtter med bostadslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar samt även med lokaler i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten.

3 § AB Tierpsbyggen ska svara för en rationell och kostnadseffektiv bostadsförvaltning och att fastigheternas långsiktiga värde och brukbarhet säkerställs.

Bolagets ändamål

4 § Ändamålet med AB Tierpsbyggen verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget.

5 § AB Tierpsbyggen ska ha ett långsiktigt hållbart förhållningssätt och låta ett helhetstänkande, som beaktar såväl ekologiska som sociala och ekonomiska aspekter, vara vägledande vid fullgörande av sitt uppdrag.

6 § AB Tierpsbyggen ska aktivt medverka till att nya bostäder tillskapas och att bostäderna utformas och förvaltas på ett sådant sätt att de bidrar till en attraktiv bostadsmarknad i Tierps kommun. Bolaget ska värna och arbeta för att utveckla hyresrätten som boendeform. I uppdraget ligger att tillsammans med kommunförvaltning och övriga bolag identifiera kommunens behov och att agera proaktivt vad gäller förvärv, nyproduktion och dess utformning, utveckling, förvaltning och/eller avyttring enligt 3 kap. 2 § bolagets verksamhet.

7 § AB Tierpsbyggen ska eftersträva ett varierat bostadsbestånd i hela kommunen med olika boendeformer som stimulerar flyttkedjorna i kombination med innovativa hållbarhetslösningar.

8 § AB Tierpsbyggen ska verka för energieffektivisering och utfasning av fossila bränslen samt i övrigt i applicerbara delar följa de övergripande riktlinjer inom miljöområdet som kommunfullmäktige beslutar om, samt verka i enlighet med kommunens miljöpolicy.

9 § AB Tierpsbyggen ska öka samverkan mellan bolag samt mellan bolag och kommunorganisationen för att effektivisera verksamheterna och minimera dubbelarbete med syfte att sänka driftkostnader inom hela koncernen och stärka koncerntänkandet.

10 § AB Tierpsbyggen ska i sin verksamhet iaktta de kommunalrättsliga och affärsmässiga principer som följer av ändamålet med bolagets verksamhet.

Ekonomiska mål

11 § AB Tierpsbyggen ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att den ekonomiska ställningen möjliggör ett långsiktigt och uthålligt agerande samt bidra till en socialt, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling för kommunen.

12 § AB Tierpsbyggen ska bedriva sin verksamhet i allmännyttigt syfte enligt affärsmässiga principer.

13 § AB Tierpsbyggen skall innan utdelning på aktiekapitalet medges nå en soliditet på 25 %. Utdelningen kan sedan uppgå till maximalt 5 % av aktiekapitalet.

14 § AB Tierpsbyggen ska nå ett resultat i verksamheten som medger marknadsmässig avkastning motsvarande den direktavkastning som förekommer för den långsiktiga fastighetsmarknaden i Tierp. Med direktavkastning menas driftnetto i förhållande till fastigheternas verkliga värde. Kravet på avkastning justeras således årligen utifrån förändringar på den långsiktiga marknaden i Tierp. Avkastningskravet beräknas på tillskjutna kapital i bolaget.

15 § AB Tierpsbyggen ska kunna motivera långsiktiga och strategiska investeringar enligt 3 kap. 5-6 §§ bolagets ändamål, ovan i dessa direktiv, utifrån affärsmässiga principer enligt 2 § lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

Budget och verksamhetsplan

16 § AB Tierpsbyggen ska lämna in underlag för preliminär investeringsbudget och hyreskalkyl samt affärsplan och övergripande mål till kommunen för nästkommande år under maj månad.

17 § AB Tierpsbyggen ska årligen ta hänsyn till kommunens budgetdirektiv i sin affärsplan.

Finansiering

18 § AB Tierpsbyggens verksamhet finansieras via hyror och avgifter. Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Borgensavgift utgår i dessa fall.

Borgensavgift ska årligen tas ut av AB Tierpsbyggen. Borgensavgiften innehåller tre delar, administrativ avgift, borgensavgift och avgift för ägarfördel. Avgiftens storlek ska årligen utifrån en marknadsbedömning fastställas. Detta sker tillsammans med AB Tierpsbyggen och ska vara klart innan oktober månads utgång året innan den ska utgå.

Bilaga 6 - Investeringsbudget detaljerad

INVESTERING BESKRIVNING (kr)	2020	2021	2022
Exploatering Tierp			
DP 1058 Triangelparken anläggningstillgång	14 000 000	0	7 750 000
DP1058 Triangelparken omsättningstillgång			
DP 1036 Siggbo Trädgårdsstad anläggningstillgång	15 000 000	70 000 000	50 000 000
DP 1036 Siggbo Trädgårdsstad omsättningstillgång			
DP 1053 Wallskoga, skede 2 anläggningstillgång	0	500 000	0
DP 1053 Wallskoga omsättningstillgång	0	0	
Övergripande utredningar som fördelas på ovan			
Utgifter efter antagen detaljplan på omsättningstillgångar	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Summa investering exploatering	31 000 000	72 500 000	59 750 000
MEDBORGARSERVICE			
Möbler allmänna ytor kommunhuset:	75 000	50 000	50 000
KOSTENHETEN			
Inventarier kök Wesslandia	500 000		
NÄRINGS- OCH TURISM			
Digitalisering besöksnäring:	150 000	0	0
SAMHÄLLSBYGGNAD			
Tierp			
Tillgängliga busshållplatser	3 000 000	0	0
Lejonet	7 000 000	0	4 000 000
Vattenfördröjning Siggbobäcken	2 200 000	0	0
Biogas tankstation	300 000	2 500 000	0
Salutorget tillgänglighet	300 000	0	0
Karlholm			
Brygga Karlholms damm	300 000	0	0
Kommungemensamma åtgärder			
G/C väg	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Utveckling av lekplatser	2 000 000	2 000 000	1 000 000
Tillgänglighet enkla åtgärder	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Parker, grönområden	500 000	500 000	500 000
Trafiksäkerhetsåtgärder	125 000	125 000	125 000
Stängsel	150 000	150 000	150 000
Fiskvandringvägar	750 000	2 000 000	3 000 000
Inventarier SHB	50 000	50 000	50 000
Markinköp, förrättning	3 500 000	3 500 000	3 500 000

Ställplatser husbil (Karlholm, Tierp, Hållnäs)	250 000	250 000	250 000
Gatubelysning utbyte äldre stolpar	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Beläggningsprogram befintlig väg	4 000 000	2 000 000	2 000 000
lordningsställande av snödeponier samt sanddepåer	750 000	750 000	750 000
GNSS Utrustning	535 000	0	0
Reinv kommunala broar	2 000 000	1 000 000	1 000 000
Tillväxt och samhällsbyggnad investeringar	32 860 000	19 825 000	21 325 000
Tillväxt och samhällsbyggnad inklusive exploateringsverksamhet	63 860 000	92 325 000	81 075 000
Medborgarservice inklusive exploatering och övr	64 435 000	92 375 000	81 125 000
Gemensam service	750 000	750 000	750 000
Kultur och fritid	1 250 000	950 000	950 000
Förskola	750 000	750 000	750 000
Grundskola	3 500 000	1 100 000	1 100 000
Gymnasium	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Äldreomsorgen	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Funktionshindreomsorgen	350 000	350 000	350 000
Individ- och familjeomsorgen	350 000	350 000	350 000
IT-nämnden	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Summa övriga verksamheter	19 950 000	17 250 000	17 250 000
Totalt	84 385 000	109 625 000	98 375 000

Bilaga 7 - Nettoexploatering

Med exploateringsverksamhet avses åtgärder som syftar till att anskaffa, bearbeta och iordningsställa råmark för bostads- och näringslivsändamål. I de fall avsikten är att sälja en exploateringsfastighet värderas marken som omsättningstillgång. Tillgångar i form av gator, parker etc. finansieras i huvudsak genom inkomster vid försäljning.

*Inkomster avser totalt prognostiserad tomtförsäljning utifrån prognostillfallets tidpunkt

** Utgifter avser det totala anskaffningsvärdet för det som LKBR 6:6 och LKBR 7:2 avser tillgångar utifrån prognostillfallets tidpunkt. Administrationskostnader och andra allmänna omkostnader räknas inte med i anskaffningsvärdet som utgift.

PROGNOS NETTOEXPLOATERING PER OMRÅDE TIERPS KOMMUN (KR)						
	Nettoexploaterings- område	Netto- exploat- erings- budget	2020	2021	2022	Prognos (per190831) total slutförsäljning
* Inkomster skrivs med positivt tal						
DP1055 Handelsområdet -Pågår genomförande						
+	Försäljningsinkomster	ej	3 127 400			4 778 800
+	Investeringsbidrag	ej	0	0	0	0
-	Anläggningstillgångar	ej	0	0	0	-5 013 742
-	Omsättningstillgångar	ej		0	0	-1 211 677
-	Medfinansieringsavtal	ej				-3 533 333
	Summa nettoexploatering		3 127 400	0	0	-4 979 952
DP1057 Kronhjort -Pågår genomförande						
	Försäljningsinkomster	ej	0	0	0	936 045
	Investeringsbidrag	ej	0	0	0	0
	Anläggningstillgångar	ej	0	0	0	-1 018 801
	Omsättningstillgångar	ej	0	0	0	-6 720
	Summa nettoexploatering		0	0	0	-89 476
DP1045 Siggbo Företagspark -Pågår genomförande						
	Försäljningsinkomster	ej	3 000 000	3 000 000	3 000 000	39 271 200
	Investeringsbidrag	ej	0	0	0	0
	Anläggningstillgångar	ej		0		-47 860 956
	Omsättningstillgångar	ej	0	0	0	-4 968 612
	Medfinansieringsavtal	ej				-3 622 952
	Summa nettoexploatering		3 000 000	3 000 000	3 000 000	-17 181 320
DP1066 Vallskogagärdet- Pågående plan						
	Försäljningsinkomster	ej	0	0	0	0
	Investeringsbidrag	ej	0	0	0	0
	Anläggningstillgångar	ej	0	0	0	0
	Omsättningstillgångar	ej	0	0	0	0
	Summa nettoexploatering		0	0	0	0
DP1058 Triangelparken -Pågår genomförande						
	Försäljningsinkomster	ej	0	23 542 650	0	28 042 650
	Investeringsbidrag	ej	0	0	0	0
	Anläggningstillgångar	ej	-14 000 000	0	-7 750 000	-28 576 953
	Omsättningstillgångar	ej	0	0	0	-629 486
	Summa nettoexploatering		-14 000 000	23 542 650	-7 750 000	-1 163 789

fortsättning nästa sida

	Nettoexploaterings- område	Netto- exploat- erings- budget	2020	2021	2022	Prognos (per190831) total slutförsäljning
DP1036 Trädgårdsstaden -Inför genomförande						
	Försäljningsinkomster	ej	0	0	0	155 265 169
	Investeringsbidrag	ej	0	0	0	0
	Anläggningsstillgångar	ej	-15 000 000	-70 000 000	-50 000 000	-167 414 248
	Omsättningsstillgångar	ej	0	0	0	-7 069 234
	Medfinansieringsavtal	ej				-7 066 667
	Summa nettoexploatering		-15 000 000	-70 000 000	-50 000 000	-26 284 980
DP1053 Wallskoga-Pågår genomförande						
	Försäljningsinkomster	ej	0	0	2 573 505	5 659 980
	Investeringsbidrag	ej	0	0	0	0
	Anläggningsstillgångar	ej	0	-500 000	0	-5 566 229
	Omsättningsstillgångar	ej	0	0	0	-98 422
	Summa nettoexploatering		0	-500 000	2 573 505	-4 671
DP1056 Östra Bäggeby -Pågående plan						
	Försäljningsinkomster	ej	0	0	0	0
	Investeringsbidrag	ej	0	0	0	0
	Anläggningsstillgångar	ej	0	0	0	0
	Omsättningsstillgångar	ej	0	0	0	0
	Summa nettoexploatering		0	0	0	0
DP432 Söderfors Företagspark Genomförandet pausat						
	Försäljningsinkomster	ej	0	0	0	4 247 100
	Investeringsbidrag	ej	0	0	0	0
	Anläggningsstillgångar	ej	0	0	0	-8 500 000
	Omsättningsstillgångar	ej	0	0	0	-113 067
	Summa nettoexploatering		0	0	0	-4 365 967
DP363 Libbarbo Örbyhus -Pågående plan (pausad)						
	Försäljningsinkomster	ej	0	0	0	0
	Investeringsbidrag	ej	0	0	0	0
	Anläggningsstillgångar	ej	0	0	0	0
	Omsättningsstillgångar	ej	0	0	0	0
	Summa nettoexploatering		0	0	0	0
TOTAL SUMMA/ÅR			-22 872 600	-43 957 350	-52 176 495	-54 070 155
ACKUMULERAT			-22 872 600	-66 829 950	-119 006 445	0